

Handlingsplan med økonomiplan

2020 – 2023

inkl. årsbudsjett for 2020

1. Innledning.....	3
2. Kort beskrivelse av tjenesteområder / organisasjonskart.	4
2.1 Innledning	4
2.2 Organisasjonskart	4
2.3 Kort beskrivelse av sentraladministrasjonen	5
2.4 Kort beskrivelse av oppvekst og kultur	6
2.5 Kort beskrivelse av helse og omsorg	7
2.6 Kort beskrivelse av utvikling	8
2.7 Kort beskrivelse av kirkelige formål	9
3. Rammebetingelser	10
3.1 Innledning med nasjonale føringer.	10
3.2 Pris og lønnsvekst.....	10
3.3 Gebyrer og betalingssatser	11
3.4 Statlige overføringer og tilskudd.	12
3.5 Tidligere vedtak som har konsekvenser for økonomiplanen.	14
3.6 Øremerkede tilskudd.....	16
4. Kommunens ståsted i dag	18
4.1 Folketallsutvikling og demografisk utvikling.....	18
4.2. Framskriving av folketall.....	20
4.3 Økonomisk utvikling.....	22
4.4 KOSTRA-data	26
5. Behovet og ønsker for nye tiltak.....	28
5.1 Behovet for nye investeringstiltak.....	28
5.2 Behovet for nye driftstiltak	44
6. Handlingsrommet.....	55
7. Kommunens visjon, hovedmålsettinger for perioden.....	59
8. Drift av de ulike enhetene i 2019	67
8.2* Oppvekst og kultur	71
8.3* Helse og omsorg	78
8.5* Kirkelig formål.....	88
9. Konklusjon	89
10. Tallbudsjett	91

1. Innledning

I h.h.t. gjeldende økonomireglement pkt. 2.2 andre ledd er det gitt åpning for at økonomiplan og årsbudsjettet kan fremstå som ett felles dokument. Derfor gjøres det nå i dette dokumentet som inneholder både handlingsplan med økonomiplan for periode 2020 – 2023 og hvor budsjett-tallene i år 1 – dvs. 2020 er årsbudsjettet for 2020.

Den nye kommunelovens § 14-3 pålegger kommunestyret å vedta en rullerende økonomiplan en gang i året samt å vedta bevilgninger i et årsbudsjett.

Grunnlaget for vårt arbeid med denne handlingsplan med økonomiplan for perioden 2020 -2023 har vært tilsvarende plan for perioden 2019 - 2022, samt Kommuneproposisjon for 2020 og regjeringen sitt forslag til Statsbudsjett for budsjettåret 2020.

Økonomi- og handlingsplanen for 2020 – 2023 tar også utgangspunkt i Kommuneplan – Samfunnsdel 2012 – 2024. Denne vedtok kommunestyret i møte 05.05.2011, sak 19/2011 med «visjon» -

Fly så høyt du vil – med begge beina på jorda!

Vedtatte satsingsområder i perioden 2012 – 2024 er:

1. Befolkningsutvikling
2. Barn og unge
3. Kommunal tjenesteyting
4. Helse og omsorg
5. Kultur/idrett/friluftsliv
6. Næringsarbeid og næringsutvikling
7. Arealdelen av kommuneplanen
8. Samfunnssikkerhet

Økonomi- og handlingsplanen danner grunnlaget for det enkelte års handlingsplan og årsbudsjett. I tillegg vil den enkelte enhet utarbeide årlige virksomhetsplaner, som sammen med den enkelte enhets budsjett er enhetens styringsverktøy.

I tillegg til den 4-årige økonomi- og handlingsplan, årlig handlingsplan og årsbudsjett, samt årsmelding og årsregnskap som behandles politisk, vil administrasjonen avgi tre tertialrapporter i løpet av året (mai, september, januar). Den siste tertialrapporten vil være årsmeldingen.

2. Kort beskrivelse av tjenesteområder / organisasjonskart.

2.1 Innledning

Høylandet kommune har i sin arbeidsgiverpolitikk vedtatt følgende som sine grunnleggende verdier:

Åpenhet – Respekt – Endringsvilje - Tillit

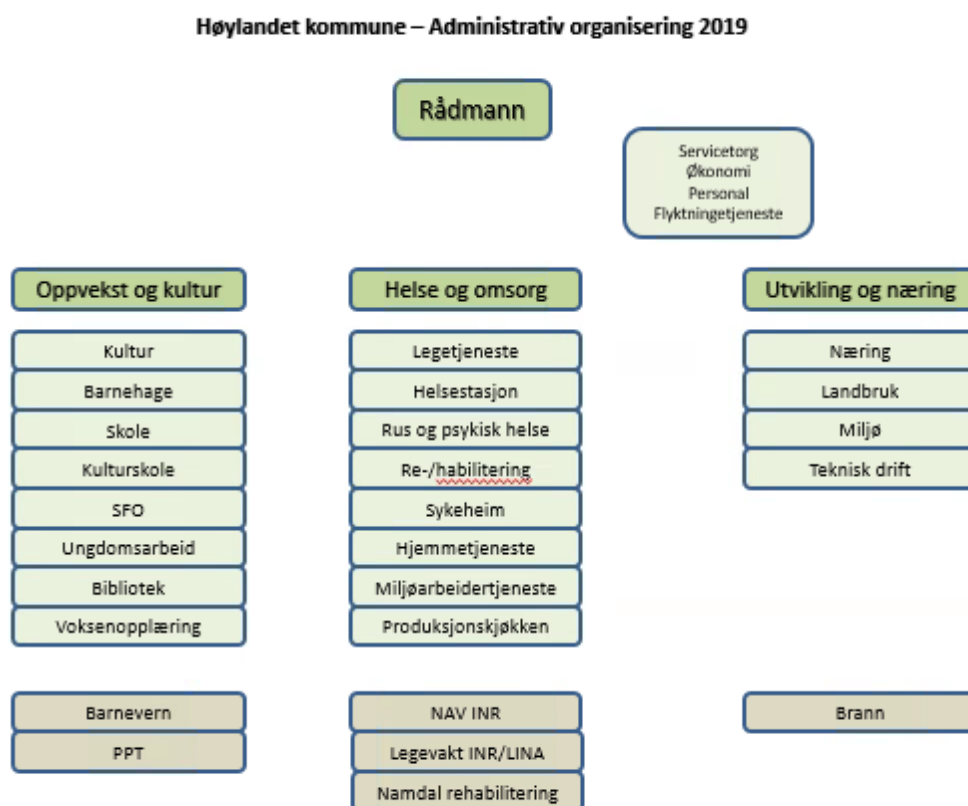
Høylandet kommune har skrevet under avtalen Lokalsamfunn mot MOT og vi har forpliktet oss til MOT's verdier:

Mot til å leve - Mot til å bry seg - Mot til å si nei

Høylandet kommune er sertifisert som Livsgledeheim og før dette ble var barnehagen registrert som en livsledebarnehage. Stiftelsen Livsglede for eldre har følgende verdigrunnlag:

Vi vil skape livsglede for alle gjennom en kultur preget av
Glede, Trygghet, Engasjement og Lagspill

2.2 Organisasjonskart

2.3 Kort beskrivelse av sentraladministrasjonen

Sentraladministrasjon omfatter utgifter med:

- ✓ Politisk organisering som bl.a omfatter godtgjørelse til ordfører og varaordfører og møtegodtgjørelser og tapt arbeidsfortjeneste til kommunestyre og formannskapets medlemmer. Her ligger også utgifter med kontrollfunksjoner; kontrollutvalg, revisjon og skjenkekontroll. Utgifter i forbindelse med avvikling av valg (Stortings- og sametingsvalg eller kommune- og fylkestingsvalg).
- ✓ Kommunens hovedadministrasjon, dvs. drift av rådmannskontoret med 5,9 stilling, og økonomikontoret med 1 stilling, og det kjøpes lønn- og regnskapstjenester og skatteinnfordring fra Midtre Namdal Samkommune.
- ✓ Flyktingetjenesten som har 1,3 stilling, og introduksjonsordningen som omfatter bl.a. gjennomføring av introduksjonsprogrammet og utbetaling av introduksjonsstønad til de flyktningene som deltar i introduksjonsprogrammet.
- ✓ I driftsrammen til sentraladministrasjon inngår også utgifter med felles IKT-tjenester, hvor vi kjøper fagkompetanse tilsvarende ca. 0,6 stilling fra ROH Computer. Videre er kommunen deleier i selskapet IKT Indre Namdal IKS, hvor vi betaler vår andel av kostnader med bruk av en rekke program.
- ✓ Sentraladministrasjon dekker også kostnader med porto, telefon, kopieringskostnader, og andre felles lisenser, for eksempel lisens til Compilo et internkontrollsystem som vi er i ferd med å ta i bruk. Forsikring av kommunens arbeidstakere, ressurser til bedriftshelsetjeneste og kostnader med opplæring i hht. kompetanseplan.
- ✓ Posterings av årets premieavvik og akkumulert premieavvik gjøres innenfor sentraladministrasjonens ramme.
- ✓ Innenfor dette rammeområdet kostnadsføres også tilskudd fra Næringsfond samt tilskudd til bla. Revyfaglig senter og Norsk Revyfestival, samt midler til profilering av kommunen.
- ✓ Videre kommer også utgifter med diverse råd og utvalg under dette rammeområde, utvalg som Eldreråd, Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne, ungdomsråd, og sakkyndig nemnd for arbeide med eiendomsskattetaksering.
- ✓ Til slutt er det avsatt noen mindre beløp til kommunestyrets disposisjon og til formannskapets disposisjon, samt en midler som skal dekke konsekvensen av lønnsoppgjøret – årets lønnsvekst

2.4 Kort beskrivelse av oppvekst og kultur

Oppvekst og kultur består av følgende tjenesteområder: kultur, ungdomsarbeid, barnehage, skole/SFO, bibliotek, kulturskole, voksenopplæring .

Enhet for oppvekst og kultur utøver sine tjenester med grunnlag i flere lovverk. De to største områdene er regulert i Lov om barnehager (Barnehageloven) og Lov om grunnskole og den videregående opplæring (Opplæringslova). Det er utarbeidet en Kulturplan og helhetlig oppvekstplan for Høylandet kommune. Disse i tillegg til virksomhetsplaner i barnehage og skole er styrende verktøy for kommunens arbeid for å kvalitetssikre våre tjenester på disse områdene.

Barnehageloven:

Høylandet kommune har både rollen som **barnehageeier og barnehagemyndighet:**

- *Barnehageeieren skal drive virksomheten i samsvar med gjeldende lover og regelverk.*
- *Barnehageeieren skal fastsette barnehagens vedtekter.*
- *Kommunen er lokal barnehagemyndighet.*
- *Kommunen skal gi veiledning og påse at barnehagene drives i samsvar med gjeldende regelverk.*
- *Kommunen har plikt til å tilby plass i barnehage til barn under opplæringspliktig alder som er bosatt i kommunen.*
- *Utbyggingsmønster og driftsformer skal tilpasses lokale forhold og behov.*
- *Kommunen har ansvaret for at barnehagetilbudet til samiske barn i samiske distrikt bygger på samisk språk og kultur*
- *Kommunen avgjør søknad om godkjenning etter en vurdering av barnehagens egnethet i forhold til formål og innhold, jf. §§ 1, 1a og 2.*

Opplæringsloven:

Høylandet kommunes ansvar som **skoleeier §13-10:**

- *Plikt for kommunen til å sørge for grunnskoleopplæring og spesialpedagogisk hjelp.*
- *Plikt for kommunen og fylkeskommunen til å sørge for foreldresamarbeid.*
- *Ansvaret for skoleskyss m.m.*
- *Alle kommuner skal alene eller i samarbeid med andre kommuner ha et musikk- og kulturskoletilbud til barn og unge.*
- *Kommunen skal ha et tilbud om skolefritidsordning før og etter skoletid for 1.-4. årstrinn, og for barn med særskilte behov på 1.-7. årstrinn.*
- *Plikt for kommunen til å ha tilbud om leksehjelp i grunnskolen.*

PPT er regulert i Opplæringslova kap 5. Spesialundervisning. § 5-1. *Rett til spesialundervisning. Og lov om barnehager § 19 c.* Høylandet kommune kjøper PPT tjenesten fra Grong kommune

Barnevern er regulert i **Lov om barneverntjenester** (Barnevernloven) :

- Kommunen er ansvarlig for å utføre de oppgaver etter loven som ikke er lagt til et statlig organ
- Kommunen skal følge nøye med i de forhold barn lever under, og har ansvar for å finne tiltak som kan forebygge omsorgssvikt og adferdsproblemer.
- Barneverntjenesten har spesielt ansvar for å søke avdekket omsorgssvikt, adferds-, sosiale og emosjonelle problemer så tidlig at varige problemer kan unngås, og sette inn tiltak i forhold til dette.

- Den enkelte kommune skal sørge for de bevilgninger som er nødvendige for å yte de tjenester og tiltak som kommunen har ansvaret for etter denne loven.
Høylandet kommune kjøper tjenesten fra Grong kommune

Biblioteket reguleres ut fra Lov om folkebibliotek .

- Alle kommuner skal ha et folkebibliotek.
- Kommunen fastsetter reglement for folkebiblioteket

Kultur reguleres ut fra Kulturloven

§ 4. *Fylkeskommunens og kommunens oppgåver*

«Fylkeskommunen og kommunen skal syta for økonomiske, organisatoriske, informerande og andre relevante verkemiddel og tiltak som fremjar og legg til rette for eit breitt spekter av kulturverksemd regionalt og lokalt».

2.5 Kort beskrivelse av helse og omsorg

Helse og omsorg består av følgende tjenesteområder: Ledelse og merkantile tjenester. Legetjeneste (herunder legevakt og kreftsykepleier). Helsestasjon, skolehelsetjeneste og jordmortjeneste. Re-/habiliteringstjeneste, fysioterapi og friskliv. Rus- og psykisk helsetjeneste. Sykeheim med akutt-, korttids-, langtidstilbud, samt skjermet enhet (tilbud 24/7). Hjemmetjeneste (herunder hjemmesykepleie og hjemmehjelp) (tilbud dag/aften/helg). Miljøarbeidertjeneste (tilbud 24/7) til ulike grupper funksjonshemmede og avlastning. Kommunal del av NAV. Kommunalt produksjonskjøkken

Enhet for helse og omsorg utøver sine tjenester med grunnlag i flere lovverk og forskrifter. Bl.a. Helse- og omsorgstjenesteloven. NAV-loven. Sosialtjenesteloven. Pasient- og brukerrettighetsloven. Helsepersonelloven. Folkehelseloven. Forskrift om kvalitet i pleie- og omsorgstjenestene. Forskrift om en verdig eldreomsorg.

Nedenfor gjengis formål og innhold i Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven) og Lov om arbeids- og velferdsforvaltningen (arbeids- og velferdsforvaltningsloven) (NAV-loven).

Helse- og omsorgstjenesteloven

Lovens formål er særlig å:

1. forebygge, behandle og tilrettelegge for mestring av sykdom, skade, lidelse og nedsatt funksjonsevne,
2. fremme sosial trygghet, bedre levevilkårene for vanskeligstilte, bidra til likeverd og likestilling og forebygge sosiale problemer,
3. sikre at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig og ha et aktiv og meningsfylt tilværelse i fellesskap med andre,
4. sikre tjenestetilbudets kvalitet og et likeverdig tjenestetilbud,
5. sikre samhandling og at tjenestetilbudet blir tilgjengelig for pasient og bruker, samt sikre at tilbudet er tilpasset den enkeltes behov,
6. sikre at tjenestetilbudet tilrettelegges med respekt for den enkeltes integritet og verdighet og
7. bidra til at ressursene utnyttes best mulig.

Kommunens ansvar for helse- og omsorgstjenester – skal bl.a. tilby:

- ✓ Helsefremmende og forebyggende tjenester. – Helsetjeneste i skoler og helsestasjonstjeneste.
- ✓ Svangerskaps- og barselomsorgstjenester.
- ✓ Hjelp ved ulykker og andre akutte situasjoner. – Legevakt, heldøgns medisinsk akuttberedskap og medisinsk nødmeldetjeneste.
- ✓ Utredning, diagnostisering og behandling. – Fastlegeordning.
- ✓ Sosial, psykososial og medisinsk habilitering og rehabilitering.
- ✓ Andre helse- og omsorgstjenester. – Helsetjenester i hjemmet, personlig assistanse (praktisk bistand, opplæring, støttekontakt), plass i institusjon (sykeheim), avlastningstiltak.
- ✓ Andre tjenester. - Omsorgslønn, boliger for vanskeligstilte, brukerstyrt personlig assistanse, pasienters og brukeres innflytelse og samarbeid med frivillige organisasjoner.

NAV - loven

Enhet helse- og omsorg har ansvar for den kommunale delen av NAV-loven.

Lovens formål:

Legge til rette for en effektiv arbeids- og velferdsforvaltning, tilpasset den enkeltes og arbeidslivets behov og basert på en helhetlig og samordnet anvendelse av arbeidsmarkedsloven, folketrygdloven, lov 18. desember 2009 nr. 131 om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen og andre lover som forvaltes av arbeids- og velferdsforvaltningen. Arbeids- og velferdsforvaltningen skal møte det enkelte mennesket med respekt, bidra til sosial og økonomisk trygghet og fremme overgang til arbeid og aktiv virksomhet.

Kommunens ansvar:

Økonomisk sosialhjelp. – Tilskudd til livsopphold, boutgifter og etablering.

Kvalifiseringsprogram.

Forebyggende edruskapsarbeid og behandlingstiltak rusmiddelmisbrukere.

2.6 Kort beskrivelse av utvikling

Avdelingen består av teknisk drift/plankontor, landbrukskontoret og næringskontor.

Avdelingen ivaretar kommunens rolle som planmyndighet i forhold til plan- og bygningsloven, dvs. ivaretar saker som vedkommer kommuneplanens arealdel, inkludert kommunedelplaner, områdereguleringsplaner og detaljreguleringsplaner. Avdelingen forestår også behandling av byggesaker.

Teknisk drift omfatter teknisk sjef, avdelingsingeniør, prosjektingeniør, fem vaktmestere og en vaktmesterassistent i totalt 500% stilling og fem renholdere i totalt 500% stilling, og står for forvaltning, drift og vedlikehold av den kommunale bygningsmassen, samt av kommunens vann- og avløpsanlegg, og de kommunale vegene. Teknisk drift omfatter slik alle vaktmestre og alle renholdere ansatt i kommunen.

Avdelingsingeniøren er også daglig leder og sekretær for Midtre Høylandet Borettslag, et borettslag forbeholdt beboere med funksjonshemming. Bygningsmessig drift av skole, barnehage, sykeheim og administrasjonsbygg, kommunale boliger og omsorgsboliger ivaretas av denne avdelingen. Drift av grunnvannsbrønner, pumpestasjoner og ledningsnett for både vann og avløp, samt renseanlegg ivaretas her. Vinterdrift og sommervedlikehold av vegnettet inngår også i oppgavene.

Nye prosjekter, enten det er bygg eller andre infrastrukturtiltak, som skal utredes og gjennomføres hører også hjemme på teknisk/utvikling. Det er i løpet av de siste tre årene utredet og satt i gang mange større prosjekter, og i løpet av 2019 er bemanningen styrket med en prosjektingeniør.

Klimaarbeid inngår også i arbeidsoppgavene til avdelinga. Søknader om midler og å implementere klimafokus i det hverdagslige kommunale arbeidet styres herfra.

Landbruksavdelingen ivaretar jordbruk, skogbruk og miljø, og består av jordbrukssjef og skogbrukskonsulent. Avdelingen bistår med veiledning på de ulike områdene innen fagfeltet. De forestår forvaltning av saker som skal behandles i henhold til konsesjonsloven, jordloven, viltloven, naturmangfoldloven, skogloven, lov om motorferdsel i utmark og vassdrag, og forpaktningsloven. Behandling av søknader om produksjonstilskott og regionalt miljøtilskott inngår i deres oppgaver i tillegg til en rekke andre tilskuddsordninger for landbruket. Landbruks og skogbrukskontoret ivaretar kommunens miljørelaterte oppgaver med bl.a. viltforvaltning, forurensning, fisk og vann. I tillegg står de for kommunal forvaltning av Høylandets åtte naturreservater, og driver en rekke prosjekter bl.a. med bekjemping av fremmede skadelige arter. Kontoret ivaretar også sekretærfunksjonen for Høylandet fjellstyre.

Næringskontoret forestår behandling av søknader om støtte og tilskudd i forhold til lokalt og regionalt næringsfond, og det jobbes med støtte og tilrettelegging i saker som angår næringsutvikling i kommunen. Sekretærfunksjonen i Høylandet næringsforening ivaretas også her.

2.7 Kort beskrivelse av kirkelige formål

Under ansvaret kirkelige formål ligger bevilget driftstilskudd til Høylandet sokn. Høylandet sokn har 1,45 stilling. De har ansvaret for drift og vedlikehold av 3 kirker – Høylandet kirke, Kongsmoen kirke og Drageid kirke med tilhørende kirkegårder.

I tillegg gis det tilskudd til andre trossamfunn som har medlemmer bosatt i Høylandet kommune.

3. Rammebetingelser

3.1 Innledning med nasjonale føringer.

Grunnlaget for økonomiplanen for perioden 2020 - 2023 og årsbudsjettet for 2020 er rammer gitt i budsjettet for 2019 og økonomiplan for perioden 2019 – 2022, samt statlige føringer jfr. Kommuneproposisjon for 2020 og Statsbudsjettet for 2020.

3.2 Pris og lønnsvekst

Generelle økonomiske forutsetninger

Når det gjelder de økonomiske forutsetningene har vi benyttet faste priser, med prisnivået for 1. budsjettår som grunnlag for planperioden - dvs. 2020-priser.

Dette betyr at følgende økonomiske forutsetninger i forhold til 2020-budsjettet er lagt til grunn:

- * Prisstigning: - 2,0 %
- * Lønn: - her har vi innarbeidet kjent lønn pr. 01.07.2019.

Konsumprisindeksen har siden september 2018 til september 2019 steget med 1,5 %, men når vi har stipulert et prisstigning fra 2019 til 2020 har vi også lagt oss på 2,0 %.

Lønn og pensjon

KS har beregnet at årslønnsveksten fra 2018 til 2019 er på 3,2 % inkl. lokale forhandlinger. De har beregnet at overhenget til 2020 utgjør 1,3 %. Årslønnsveksten fra 2019 til 2020 er stipulert til 3,6 %.

Vi har en samlet lønnsmasse i 2020 på 101,3 mill kroner inkl. sosiale utgifter og 3,6 % i årslønnsvekst på dette utgjør ca. 3,6 mill kroner. Da vi har innarbeidet kjent lønn pr. 01.07.2019 har vi allerede innarbeidet overhenget på 1,3 %, derfor vil det være tilstrekkelig å avsette 2,3 % av 101,3 mill på ansvar 1905 Årslønnsvekst. Det burde da avsettes kr 2.330.000 på ansvar 1905 årslønnsvekst, men vi har kun videreført prisregulert beløp fra opprinnelig budsjett for 2019 – dvs. kr 1.770.000.

Konsekvensen av dette vil være at den enkelte enhet må hente inn deler av virkningen av lønnsoppgjøret 2020 innenfor den rammen de har til disposisjon dersom lønnsoppgjøret resulterer i en samlet årslønnsvekst mot 3,6 %.

Det er innarbeidet flg. arbeidsgiversandel for KLP og STP

• Sykepleierordningen	19,96 %
• Fellesordningen	20,05 %
• Statens Pensjonskasse	10,80 %

Vi har ikke gjort som tidligere år hvor vi har budsjettert med 0,5 lavere arbeidsgiverandel enn anbefalingen fra KLP, fordi vi for 2018 måtte tilleggsavsette pensjon i forbindelse med årsavslutningen. Det ligger an til at vi også må gjøre dette i årsavslutningen for 2019-regnskapet, derfor har vi for 2020 brukt anbefalingene fra KLP.

Når det gjelder STP er det en nedgang i pensjonspremien fra 11,28 % i 2019 til 10,8 % i 2020.

Premieavviket er differansen mellom beregnet pensjonskostnad og faktisk innbetalt premie. Premieavviket skal enten inntektsføres eller utgiftsføres i årsregnskapet, for så å bli tilbakeført i påfølgende i regnskapsår. Regnskapsføring av premieavvik ble innført i 2002, og så blir regnskapsført

premieavvik i årene etter dekket inn over de neste 15 år, jfr. k.sak 023/03, pkt. 2. Etter en senere forskriftsendring skal premieavviket fra og med 2011 amortiseres over 10 år, og i mai 2014 ble det gjort en ny endring slik at for premieavvik oppstått i 2014 og skal premieavviket amortiseres over 7 år.

Regnskapsåret 2002, var det første året med føring av premieavvik. Det ble den gangen inntektsført et premieavvik, som vi i alle årene ble utgiftsført 1/15-del av hvert år til og med året 2017. Da var vi ferdig med premieavviket fra regnskapsåret 2002. I 2020-regnskapet vil det være siste postering på premieavviket fra 2005-regnskapet.

Det er beregnet 5,1 % i arbeidsgiveravgift på all lønn og pensjon.

3.3 Gebyrer og betalingssatser

Kommunale avgifter

Det er lagt inn en generell økning på betalingssatser på 3,1 % med unntak av flg. avgifter/betalingsatser hvor det er innarbeidet ingen økning, eller økning pga prosjekt/inndekning eller fra interkommunale løsninger.

- Ingen endring på tilknytningsavgift vann
- Årsavgiften for vann økes med 4 % fra 2020, for å kunne hente inn deler av akkumulert underskudd.
- Ingen endring på tilknytningsavgift kommunalt avløpsnett
- Årsavgiften for avløp reduseres med 4 % fra 2020.
- Renovasjonsgjeldet for husholdningsrenovasjon foreslås videreført på 2019-nivå, selv om MNA foreslår å øke avgiften med 3,5 %. MNA har f.eks. en avgift på kr 3.528, mens vi har innarbeidet kr 3.931,-. Hytte- og fritidsrenovasjon økes med 10 %, noe som er i tråd med budsjettet til MNA. Akkumulert underskudd for denne ordningen ble redusert i 2018, pr. 01.01.2019 var underskuddet på kr 218.055, noe vi håper å hente inn inneværende år.
- Når det gjelder slamtømmeordningen har MNA gjennomført en anbudsprosess på vegne av 12 Namdalskommuner. De har utarbeidet en slamforskrift og et betalingsgebyr. Det vil bli hyppigere tømning, Det anbefales at Høylandet vedtar et slamgebyr som ligger kr 300,- over satsene til MNA. Dette til inndekning av administrative kostnader i Høylandet kommune samt reduksjon av det akkumulerte underskuddet som var på kr 826 442,69 pr. 01.01.2019.
- Feiegebyret endres ikke,

Dekningsgraden fremgår av tabellen nedenfor:

Dekningsgraden kommunale VAR-tjenester									
	Selvkostfond pr. 01.01.2017	Akk.underskudd pr. 01.01.2017	Selvkost- prosent 2017	Selvkostfond pr. 01.01.2018	Akk.underskudd pr. 01.01.2018	Selvkost- prosent 2018	Selvkostfond pr. 01.01.2019	Akk.underskudd pr. 01.01.2019	Selvkost- prosent 2019
Vann	kr 386 238,53		83,5 %	kr -	kr -12 024,84	83,5 %	kr -	kr -519 520,74	80,5 %
Avløp	kr 121 502,02		103,0 %	kr 173 416,46		103,0 %	kr 347 879,76		110,5 %
Slam		kr -610 463,72	90,9 %		kr -642 776,90	90,9 %		kr -826 442,69	63,0 %
Renovasjon		kr -547 013,09	105,4 %		kr -429 475,38	105,4 %		kr -218 054,83	110,5 %
Feiing	kr 212 701,25		88,8 %	kr 175 398,00		88,8 %	kr 166 040,51		96,1 %
SUM	kr 720 441,80	kr -1 157 476,81		kr 348 814,46	kr -1 084 277,12	kr 4,72	kr 513 920,27	kr -1 564 018,26	

Betalingsatser:

- Betalingsattsene for SFO-plass økes med 10 %

3.4 Statlige overføringer og tilskudd.

Rammetilskuddet til kommunene kommer frem som summen av innbyggertilskuddet, distriktstilskudd, skjønnstilskudd, regionsentertilskudd, veksttilskudd og storbytilskudd.

Innbyggertilskuddet består av et kronebeløp pr. innbygger, saker med særskilt fordeling, en utgiftsutjevning basert på kostnadsnøkler, en inntektsgaranti (INGAR-ordningen) og en skatteutjevning. Kostnadsnøklerne er oppdaterte og fanger opp endringer i befolkningssammensetningen, levekår, reiseavstander og andre strukturelle forhold.

Statsbudsjettet for 2020 er lagt frem og i grønt hefte for 2020 er det gjort rede for de bevilgninger som er gjort over kap. 571 Rammetilskudd til kommuner. Grønt hefte er et vedlegg til statsbudsjettet.

Pris og lønnsveksten i kommunesektoren er i statsbudsjettet for 2020 anslått til 3,1 % - deflatoren, hvor lønnsvekstanslaget er satt til 3,6 %. Deflatoren på 3,1 % er da beregnet slik:

Faktorer	Vekt	Anslag	Veid
Lønn	0,61	3,6 %	2,2 %
Pris	0,39	2,3 %	0,9 %
Veid Snitt			3,1 %

Og ved bruk av denne deflatoren fikk vi beregnet følgende skatt og rammetilskudd.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Innbyggertilskudd	30 085	31 381	31 329	31 281	31 267	31 253
Utgiftsutjevning	31 103	32 302	34 697	34 673	34 667	34 660
Gradering av basistilskudd						
Inntektsgarantitilskudd (INGAR) tilknyttet omlegging av IS	-91	-68	-67	-	-	-
Saker med særskilt fordeling	592	646	951	524	524	524
Namdalsstilskudd	2 161	2 229	2 272	2 272	2 272	2 272
Småkommunetilskudd	5 543	5 130	5 289	5 289	5 289	5 289
Ordinært skjønn	300	150				
Endringer i saldert eller rev.budsjett	44					
Budsjettvedtak Stortinget - saldering budsjett 2019		-71				
RNB 2019 - endringer i rammetilskudd		12				
Oppgaveoverføring og innlemming av øremerkede tilskudd		-				
Rammetilskudd før inntektsutjevning	69 737	71 711	74 471	74 039	74 019	73 998
"Bykjetrekke"						
Inntektsutjevning	8 095	10 461	10 696	10 696	10 696	10 696
Budsjettet rammetilskudd	77 832	82 172	85 167	84 735	84 715	84 694

Når det gjelder småkommunetillegget til kommuner med under 3.200 innbyggere, beregnes det utfra distriktsindeksen. Distriktsindeksen bygger på indikatorer som sentralitet, reiseavstand, befolkningstetthet, befolkningsstruktur og utvikling, status for arbeidsmarkedet og inntektsnivå. For å få høyeste sats – kr 5.875.000 i småkommunetilskudd må vi ha en distriktsindeks lavere enn 36, og her har vi svingt fra år til år uten at noen kan gi oss en fullgod forklaring. Distriktsindeksen som ble brukt i forbindelse med beregning av småkommunetilskuddet i 2018, var indeksen for 2016 og den var da 34,7 som utløste høyeste sats. I 2019-budsjettet, legger de til grunn distriktsindeksen for 2017, og da er Høylandet oppe på 37,8, og vi faller ned på nest høyeste sats.

I 2020-budsjettet opplyser de i grønt hefte at de bruker samme distrikts indeks som for inntektssystemet for 2019, justert med anslått pris- og kostnadsvekst i kommunesektoren. Som følge av dette får vi også for 2020 nest høyeste sats, som er kr 586.000 under høyeste sats.

Vi har fortsatt ikke fått god nok forklaring på hvorfor vi ett år har en distriktsindeks som ligger under 36, som kvalifiserer til høyeste sats for småkommunetilskudd, og året etter har vi fått en høyere indeks, som medfører lavere tilskudd. Kommunen er i dialog med Fylkesmannen angående dette.

Investeringskompensasjon

Kommunen får utbetalt investeringskompensasjon for oppføring av omsorgsboliger og nye rom ved Høylandet sykeheim som for tidligere år. Det utbetales også rentekompensasjon i forbindelse med skoleanlegg og kirkebygg.

Integreringstilskudd flyktninger

Høylandet kommune mottok de første flyktningene i desember 2015, og kommunen mottar de første 5 årene et integreringstilskudd pr. flyktning avhengig av om vedkommende er enslig eller om det er en familie og avhengig av om det er voksen eller barn. Kommunen mottar et tilskudd på kr 237.000 det året en enslig bosettes, eller kr 190.500 pr familiemedlem (2019-satser). Dette integreringstilskuddet nedtrappes så for hvert år, ned til kr 71.600 pr. person i år 5.

For de første nye hållingene som kom i 2015. Det er viktig at vi klarer å gjøre de som bosettes selvstendige i løpet av den perioden kommunen får integreringstilskudd.

Dette integreringstilskuddet skal brukes til:

- ✓ Tilskudd til inventar og utstyr samt klær når de bosettes
- ✓ Tilskudd til livsopphold inntil de kommer i introduksjonsprogram
- ✓ Introduksjonsstønad mens de har opplæring i norsk og samfunnsfag – i 2 år
- ✓ Kjøp av tolketjenester, sikre at begge parter forstår hva som blir sagt. Tolketjenester brukes i hovedsak av flyktningetjenesten, helsesøster, NAV, legetjenesten, barnehage og skole.
- ✓ Styrking av bemanning i barnehage når disse barna starter til de lærer seg språket og rutiner
- ✓ Morsmålsassistent i skolen
- ✓ Skyssutgifter – tilrettelegging for at de kan delta i introduksjonsprogrammet.
- ✓ Tilskudd til barnehage eller SFO
- ✓ Lykkes vi ikke med integreringen, og de kommer seg ikke ut i lønnet arbeid, vil de når introduksjonsprogrammet avsluttes etter 2 år, tilbake til sosialstønad fra NAV. De må da få tilskudd til livsopphold og boutgifter. Dette skal også dekkes av integreringstilskuddet.
- ✓ Lønn til flyktningekonsulenten og programrådgiver som veileder den enkelte.

Det kommer eget tilskudd til norsk og samfunnsopplæringen, hvor Høylandet kommune kjøper norskopplæring av Grong kommune. Det meste av samfunnsopplæringen kjøres i regi av flyktningetjenesten, og noe ved kjøp av tjenester fra Namsos kommune og Grong kommune.

Innlemming av øremerkede tilskudd

Vi har ikke registrert at det en noen øremerkede tilskudd som Høylandet kommune har mottatt tidligere som innlemmes i kommunens rammetilskudd fra 2019. I 2017 ble tilskuddet til frivilligsentraler innlemmet i rammetilskuddet til kommunene, og dette ligger også i 2019 under saker med særskilt fordeling. Midlene skal da fordeles særskilt innenfor rammetilskuddet i en overgangsperiode på 4 år.

I h.h.t. grønt hefte er Høylandet kommune tilført kr 427.000 i rammetilskuddet som følge av at det statlige tilskuddet til frivilligsentraler er overført kommunene. Fra og med 2021 skal dette tilskuddet fordeles etter ordinære kostnadsnøkler,

Videre innlemmes i rammetilskuddet og fordeles etter delkostnadsnøkler:

- Tilskudd til psykologer i de kommunale helse- og omsorgstjenestene
- Tilskudd til dagaktivitetstilbud til hjemmeboende personer med demens
- Tilskudd til etablering og tilpasning av bolig
- Tilskudd til tidlig innsats/lærernorm
- Tilskudd til samordning av lokale rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak
- Tilskudd til leirskoleopplæring
- Tilskudd til habilitering og rehabilitering

I kommuneproposisjonen ble det varslet at øremerket tilskudd til klinisk veterinærvakt skulle innlemmes, men dette foreslås ikke gjennomført.

Andre saker:

- Regjeringen foreslår i statsbudsjettet å overføre skatteoppkrevingen fra kommunen til skatteetaten fra 1. juni 2020, og dermed redusere anslått kommunal utgift med 7/12 i 2020.
- Innføre en inntektsgradert foreldrebetaling i SFO på 1. og 2. trinn fra skoleåret 2020/2021 – Foreldrebetalingen for et heltidstilbud i SFO på 1. – 2. trimm vil da maksimalt utgjøre 6 pst av samlede person- og kapitalinntekten i husholdningen.
- Innføre gratis SFO for elever med særskilte behov på 5. – 7 trinn fra skoleåret 2020/2021

3.5 Tidligere vedtak som har konsekvenser for økonomiplanen.

Eiendomsskatt

Kommunestyret vedtok i møte 02.02.2017, sak 3/2017 å innføre med hjemmel i eiendomsskatteloven §§2 og 3, generell eiendomsskatt i kommunen fra og med 01.01.2018, og denne merinntekten skulle brukes til finansiering av nye investeringer.

Fra 2019, ble det gjort endring i reglene for eiendomsskattegrunnlaget for verker og bruk. Noen anlegg som tidligere ble ansett som verker og bruk, skulle etter endringen følge reglene som gjelder for annen næringseiendom. Produksjonsutstyr- og installasjoner for verker og bruk, skal ikke lenger eiendomsbeskattes. Dette gjelder ikke for bl.a. vannkraft, vindkraft, kraftnett.

I Høylandet kommune er det tre anlegg som omfattes av fritaket, men det er en overgangsordning på 7 år, hvor skattetakstene reduseres med 1/7-del hvert år, første året er i 2019 og reduksjonen i takstgrunnlag var på kr 1.755.000 i 2019. For 2020 skal takstgrunnlaget reduseres ytterligere 1/7-del, og utfra beregnet eiendomsskatt i 2018 – medfører reduksjonen en inntektsreduksjon på kr 24.570,- for 2020.

Med virkning fra 1. januar 2020 innføres en obligatorisk reduksjonsfaktor på 30 % i eiendomsskattegrunnlaget på bolig- og fritidseiendommer etter en endring av eiendomsskattelovens § 8 A-2. Vi har et samlet takstgrunnlag på bolig- og fritidseiendommer for 2019 på kr 573.347.000,-. Denne obligatoriske reduksjonsfaktoren på 30 % medfører en reduksjon av takstgrunnlaget med totalt kr 172.004.000, i forhold til budsjettet økning i innbetalt eiendomsskatt i økonomiplan 2019 – 2022 representerer denne endringen i eiendomsskatteloven en inntektssvikt på kr 688.000 dette året.

For 2020 er det i gjeldene økonomiplan for 2019-2022 innarbeidet at eiendoms-skattesatsen for bolig og fritidsbolig skal økes fra 3 o/oo i 2019 til 4 o/oo i 2020. Den økningen medfører at vi kan videreføre

budsjettert eiendomsskatt på tilnærmet samme nivå som for 2019 når vi har innarbeidet denne obligatoriske reduksjonsfaktoren.

Videre er det i statsbudsjettet for 2020 opplyst at regjeringen tar sikte på å redusere maksimal eiendomsskattesats for bolig og fritidsbolig fra 5 promille til 4 promille fra 2021, de vil komme en endring i eiendomsskatteloven § 11 første ledd hvor det heter i dag:

Eigedomsskatten skal vera minst kr 1 og ikkje meir enn kr 7 for kvar kr 1 000 av takstverdet. For bustader og fritidsbustader kan eigedomsskatten likevel ikkje vera meir enn kr 5 for kvar kr 1 000 av takstverdet

Høylandet kommune har i gjeldende økonomiplan innarbeidet en økning opp til 5 o/oo i 2021, og med en samlet takstverdi kr 401.342.000 – inkl. den obligatoriske reduksjonsfaktoren på 30 % - utgjør en promille et inntektsnedgang på ytterligere kr 401.000,-.

De nye endringene i eiendomsskatteloven har medført en reduksjon i eiendomsskatt i forhold til det inntektsgrunnlaget vi la til grunn når en fant rom for å igangsette tilbygg barnehage, ny flerbrukshall, kjøp av brannbil, og vi i gjeldende økonomiplan har planer om oppføring av bl.a. ny brannstasjon og ombygging av helse- og omsorgsbygget.

Disse to siste lovendringene i eiendomsskatteloven medfører en nedgang i eiendomsskatteinntektene, i forhold til tidligere vedtatte økonomiplan. For 2020 er nedgangen på kr 688.000, og i 2021 vil nedgangen den utgjøre kr 1.089.000.

Dette er inntekter som vi hadde beregnet skulle dekke renter og avdrag på bl.a. lån til ulike investeringsprosjekt som er utført de to årene, eller som er under oppføring. Denne endringen i inntekt medfører at vi må finne andre driftsinntekter, eller redusere utgiftene slik at renter og avdrag tilsvarende 1,1 mill kroner årlig kan betjenes i årene fremover.

Skatteinnfordring

Regjeringen foreslår å overføre skatteoppkrevingen fra kommunene til Skatteetaten med virkning fra 01.06.2020. De mener dette skal gjøre innkrevingen mer effektiv, enklere for næringslivet og publikum samt styre innsatsen mot svart økonomi og arbeidslivskriminalitet.

Avtalen om kjøp av skatteoppkreverfunksjon som Høylandet kommune har med Nye Namsos kommune, må avvikles med virkning fra 01.06.2020.

Staten har redusert rammetilskuddet med kr 120,94 pr. innbygger – som utgjør kr 151.000 i redusert rammetilskudd for Høylandet kommune, mens netto utgiftsreduksjon for Høylandet er kr 129.000,-. I tillegg trekkes vi kr 86,- pr. innbygger i 2021 (helsårsvirkningen) – som for Høylandet utgjør kr 107.000,- i 2021.

Renteutgifter

Det er innarbeidet dagens rentenivå på samtlige lån. Med en langsiktig lånegjeld, ekskl. pensjonsforpliktelser pr. 15.10.2019 er på 141,6 millioner kroner, har Høylandet kommune inngått fastrenteavtaler for en lånemasse på ca. 92,6 mill, dette reduserer risikoen ved en eventuell renteøkning.

I tillegg er det vedtak på opptak av ytterligere kr 5.816.000 inneværende år.

Rentene har vært stabilt lave de siste årene, men de har gått opp noe det siste året.. Norges Bank v/Sentralstyret vedtok i møte 18.09.2019 å heve styringsrenten med 0,25 % til 1,50 % med virkning fra 20.09.2019 og sentralbanksjefen sier i en pressemelding at de blir værende på dette nivået den nærmeste tiden.

Vi har pr. i dag ca. 49 mill med flytende rente. En renteøkning på f.eks. 1 % vil medføre økte utgifter i størrelsesorden kr 490.000,-. men vi har ikke budsjettet med reserver som kan dekke økte rentekostnader dersom renten økes.

Av den samlede lånemassen på 102,7 mill kroner som vi hadde ved utgangen av 2018 mottok vi rente- og avdragskompensasjon for en lånemasse på 5,2 mill kroner og rentekompensasjon for en lånemasse på 6,3 mill kroner. Dette videreføres i planperioden.

3.6 Øremerkede tilskudd.

Tilskudd til Høylandet Samfunnshus

Høylandet kommune har garantert og betaler for et lån tilhørende Høylandet Samfunnshus tatt opp i 2005 pålydende kr 1 700 000,-. Lånet skulle avdras over 15 år, med årlige avdrag på kr 113 340,-. I tillegg påløper rentekostnader. Lånet er tatt opp i Kommunalbanken med kort p.t. rente, og gjeldende renter pr. 19.06.2019 er på 2,65 %. Vi har for økonomiplanperioden beregnet 3,0 % rente for dette lånet/tilskuddet.

Følgende tilskudd er innarbeidet i budsjettet:

	Restgjeld pr. 01.01	Avdrag	Renter	Sum tilskudd
2019	226 580	113 340	4 956	119 000
2020	113 240	113 240	2 265	116 000
2021	-	-	-	-

Selv om samlet tilskudd (renter og avdrag på lån) reduseres for hvert år er ikke rammen til kultur redusert tilsvarende. Lånet nedbetales i 2020, så fra 2021 konsekvensjusteres rammen til kultur ned kr 120.000 som tilsvarer størrelsen på tilskuddet (renter og avdrag) for 2019.

Tilskudd til Norsk Revyfaglig Senter

Virksomhetene får tilskudd til drift og utløser med det ytterligere tilskudd fra andre offentlige instanser. De er også aktive til å tilføre aktivitet og prosjekter til kommunen.

Tar vi bort tilskuddet vil de sannsynligvis måtte legge ned.

Tilskudd til Norsk Revyfestival

Kommunestyret vedtok i behandlingen av årsbudsjettet for 2016, sak 116/2015, pkt.11 å øke tilskuddet til Norsk Revyfestival til kr 82.000 for 2016. Dette nivået er innarbeidet i fremtidige budsjett. Dette tilskuddet utløser tilskudd fra stat og fylkeskommune.

Tilskudd til Høylandet Tråkk

Tidligere budsjetttramme til kultur og tilskudd til Høylandet Tråkk på kr 30.000 til løypekjøring videreføres.

Kommunestyret vedtok i K.sak 116/2015, pkt. 13a) at IL Hållingen ved Høylandet Tråkk skulle innvilges et årlig tilskudd på kr 36.000 i 10 år til anskaffelse av tråkkemaskin, siste tilsagnsår er 2025. Dette er innarbeidet i planperioden.

Tilskudd til IL Hållingen - kunstgressbane

Kommunestyret vedtok i møte 13.12.2012, sak 68/2012, pkt. 3d) flg.:

Høylandet kommune innvilger et årlig anleggstilskudd til IL Hållingen til bygging av kunstgressbane tilsvarende et låneopptak på 1,7 mill kroner med en løpetid på 10 år.

IL Hållingen har et lån i Kommunalbanken med følgende betalingsplan:

	Restgjeld pr. 01.01	Avdrag	Renter	Sum tilskudd
2019	909 150	181 840	19 433	202 000
2020	727 310	181 840	15 342	198 000
2021	545 470	181 840	11 250	194 000
2022	363 630	181 840	7 159	189 000
2023	181 790	181 790	3 068	185 000
2024	-			

Det samme gjelder som for lånet til Høylandet samfunnshus, at selv om summen av renter og avdrag reduseres etter hvert som lånet nedbetales, er ikke rammen til kultur redusert tilsvarende i planperioden.

Tilskudd til Høylandet frivilligsentral

Tilskuddet til frivilligsentraler ble innlemmet i rammetilskuddet i 2017. Tilskuddet for 2020 tilsvarer et prisjustert tilskudd fra 2019. Høylandet får tilført kr 427.000 til formålet i 2020, og det forutsatte at kommunene videreførte sin del av tilskuddet til frivilligsentraler som tidligere jfr. Statsbudsjettet for 2020 og grønt hefte for 2020.

Bevilgningen til Høylandet frivilligsentral er videreført på samme nivå som tidligere kun prisregulert.

Bevilget tilskudd for 2020 er kr 629.344, jfr. ansvar 3832 i det interne arbeidsbudsjettet til kommunen..

Fra 2021 går tilskuddet til frivilligsentraler inn i kostnadsnøkkelberegningen, og det får ingen særskilt behandling.

Kulturminner

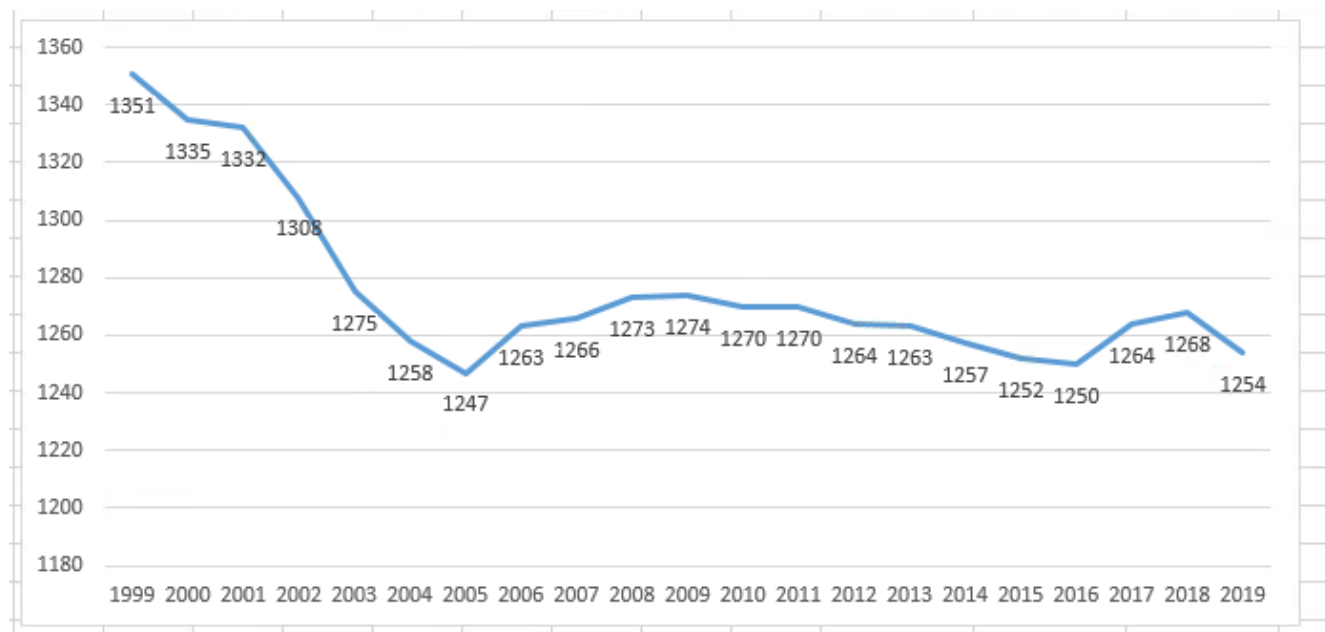
Høylandet kommune sin kulturminneplan 2014 – 2025 er en god plan. I 2020 må handlingsplanen rulleres. Kommunen forvalter SMIL-midler (Fylkeskommunale midler), som det kan søkes på av private personer.

Kommunestyret har vedtatt å tegne medlemskap i Museet Midt, jfr. K.sak 47/2019. Dette medlemskapet mener en skal bidra til at vi får økt kompetanse på ulike områder. De vil kunne gi oss rådgiving, veiledning på utarbeidelse av vedlikeholdsplaner, bistand i søknadsskriving og kursing, tilgang på utstillinger, formidlingsopplegg og bistand i kulturminnearbeidet.

Det vil bli laget en plan for prioritering av kulturminne stier/løyper med informasjon og skilting.

4. Kommunens ståsted i dag

4.1 Folketallsutvikling og demografisk utvikling

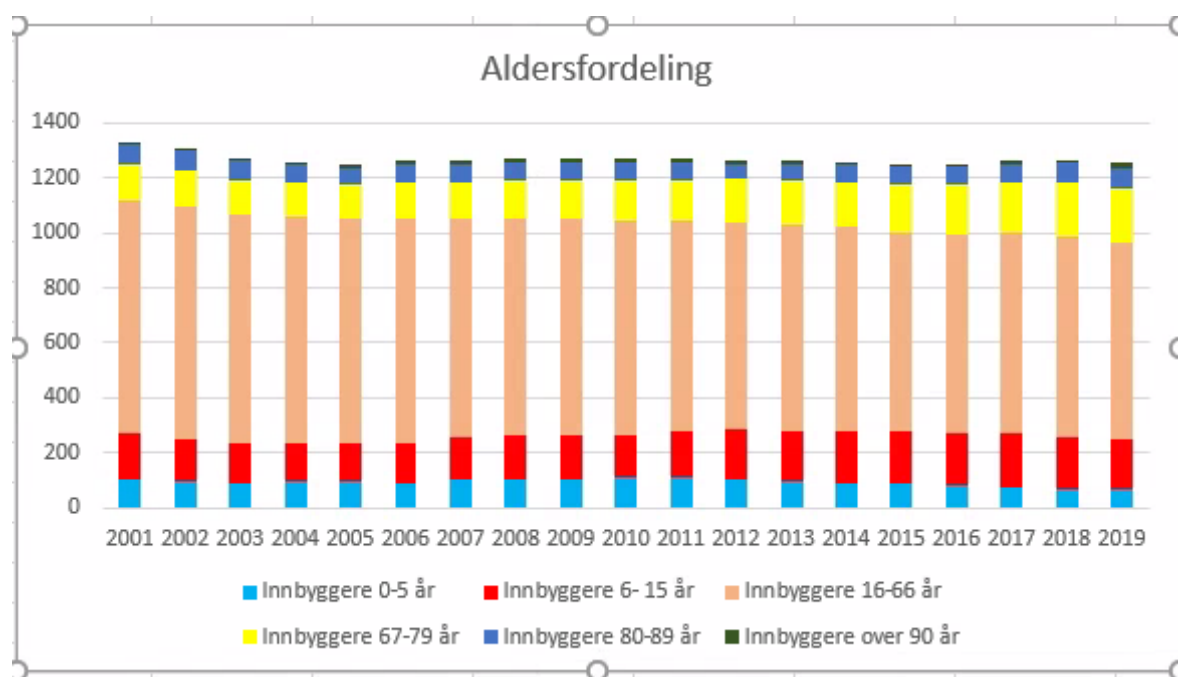

Ser vi nærmere på folketallet de siste årene, så har det vært en jevn nedgang fra 2001 til 2005. Folketallet gikk litt opp i løpet av året 2016 til 2018, noe som har sammenheng med bosetting av nye hållinger.

Så har det blitt redusert med 5 innbyggere pr. 2. kvartal 2019. SSB oppgir at det 1249 innbyggere pr. 01.07.2019.

De siste årene	2001	2002	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Innbyggere i alt	1332	1308	1258	1247	1279	1266	1273	1274	1270	1270	1264
De siste årene	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	%-vis endring 2001-2019		
Innbyggere i alt	1263	1257	1252	1250	1264	1268	1254			-5,86 %	

Når det gjelder aldersfordeling blant innbyggerne, har vi følgende graf:

Grafen illustrerer den demografiske utviklingen der ulike aldersgrupper er lagt ovenfor hverandre for hvert år. Inndelingen er gjort etter den demografiske inndelingen i inntektssystemet.

Tall pr. 01.01.	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Innbyggere 0-5 år	100	98	86	93	94	85	105	105	106	107	113	106
Innbyggere 6-15 år	169	152	150	143	140	152	150	162	160	159	168	178
Innbyggere 16-66 år	852	849	833	824	815	816	795	786	785	782	762	757
Innbyggere 67-79 år	132	126	126	125	125	130	135	138	137	140	151	155
Innbyggere 80-89 år	68	73	71	62	62	69	68	68	71	67	60	56
Innbyggere over 90 år	11	10	9	11	11	11	13	14	15	15	16	12
Innbyggere i alt	1332	1308	1275	1258	1247	1263	1266	1273	1274	1270	1270	1264
Tall pr. 01.01.	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2001-2019	2001-2019 i %		
Innbyggere 0-5 år	97	89	86	81	74	69	65		-35	-35,00 %		
Innbyggere 6-15 år	182	187	192	191	194	187	184		15	8,88 %		
Innbyggere 16-66 år	754	744	727	721	733	732	717		-135	-15,85 %		
Innbyggere 67-79 år	161	165	169	183	184	197	197		65	49,24 %		
Innbyggere 80-89 år	58	63	68	65	68	70	75		7	10,29 %		
Innbyggere over 90 år	11	9	10	9	11	13	16		5	45,45 %		
Innbyggere i alt	1263	1257	1252	1250	1264	1268	1254		-78	-5,86 %		

Vi ser at vi hadde en topp i antallet 0-5 år i 2011 med totalt 113 barn i denne aldersgruppen, mens vi nå er nede i 65 barn i samme aldersgruppe, en nedgang på 48 barn over 8 årsperiode.

Når det gjelder barn i skolepliktig alder – 6 – 15 år, hadde vi toppen i 2017 med 194 barn, mens en nå to år senere har 10 barn mindre i skolen i hht SSB sine tall, mens skolen rapporterer 175 elever for inneværende skoleår.

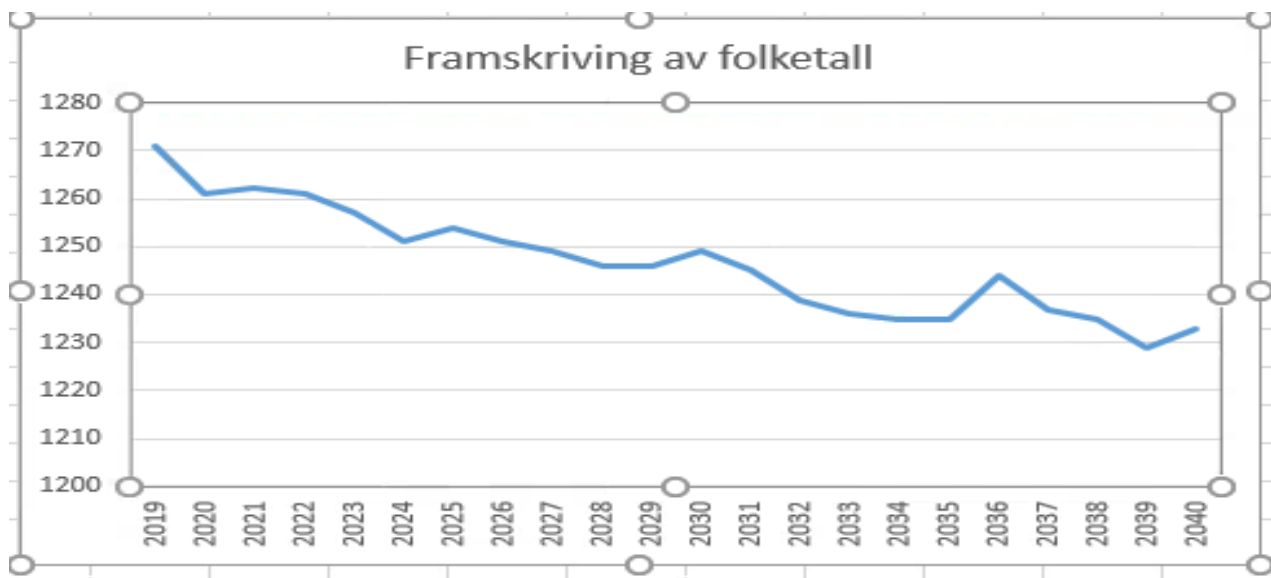
Ser vi på aldersgruppen 16 – 66 år, de som er i yrkesaktiv alder, har vi siden 2001 – hvor det var 852 innbyggere i denne aldersgruppen, mens vi nå i 2019 har 717 personer, en nedgang på 135 personer. Dette er bekymringsfullt. Det er i denne aldersgruppen vi har de som skal produsere nye innbyggere, de som skal være med på å produsere de tjenestene som kommunen skal gi til

sine innbyggere. Det er barnehage, undervisning i skolen, SFO, kulturskole, helse- og omsorgstjenester, samt tekniske tjenester.

En annen aldersgruppe som har økt mye i perioden 2001 til 2019, er gruppen 67 – 79 år, økningen her er på 65 personer. Dette er etterkrigsgenerasjon som er kommet til denne aldersgruppen.

Aldersgruppen over 80 år har vært relativt stabilt de senere årene, men vi ser en økning fra 2016 til i 2019 med 7 personer. Etterhvert som etterkrigsgenerasjonen kommer opp i denne aldersgruppen må vi påregne en økning her.

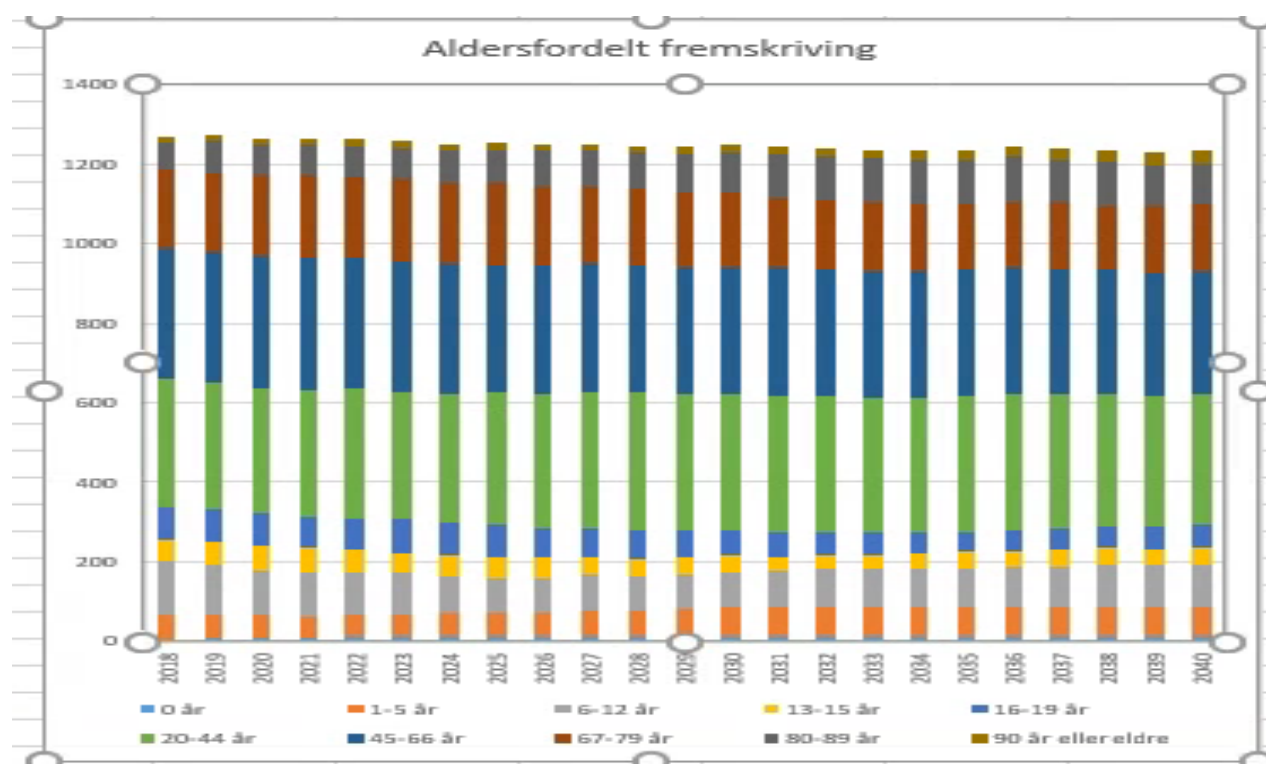
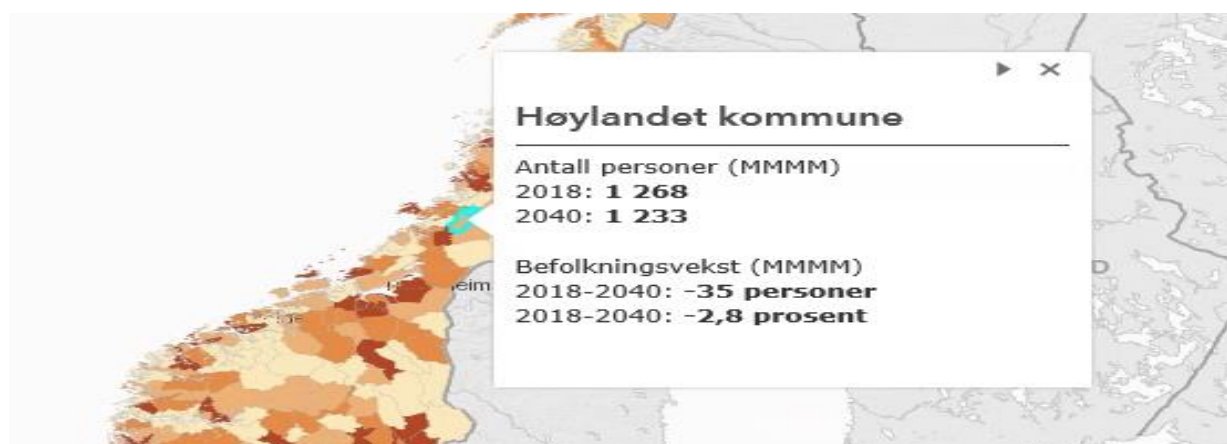
4.2. Framskriving av folketall

De siste årene	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Innbyggere i alt	1268	1271	1261	1262	1261	1257	1251	1254	1251	1249
De siste årene	2028	2030	2033	2035	2037	2040	% -vis endring 2018-			
Innbyggere i alt	1246	1249	1236	1235	1237	1233	-2,76 %			

SSB utarbeidet i 2012 befolkningsfremskrivning frem mot 2100 for hele nasjon, men pr kommune er befolkningsprognosen fremskrevet til 2040. Den prognosen som er gjengitt i denne analysen, er basert på alternativ MMM fra SSB sin står for middels nasjonal vekst med forutsetninger om; middels fruktbarhet, middels levealder, middels innlandsmobilitet og lav netto innvandring, da dette alternativet stemmer best med den faktiske utviklingen i Høylandet kommune.

Prognosen viser at folketallet i Høylandet vil reduseres fra 1268 til 1233 i prognoseperioden

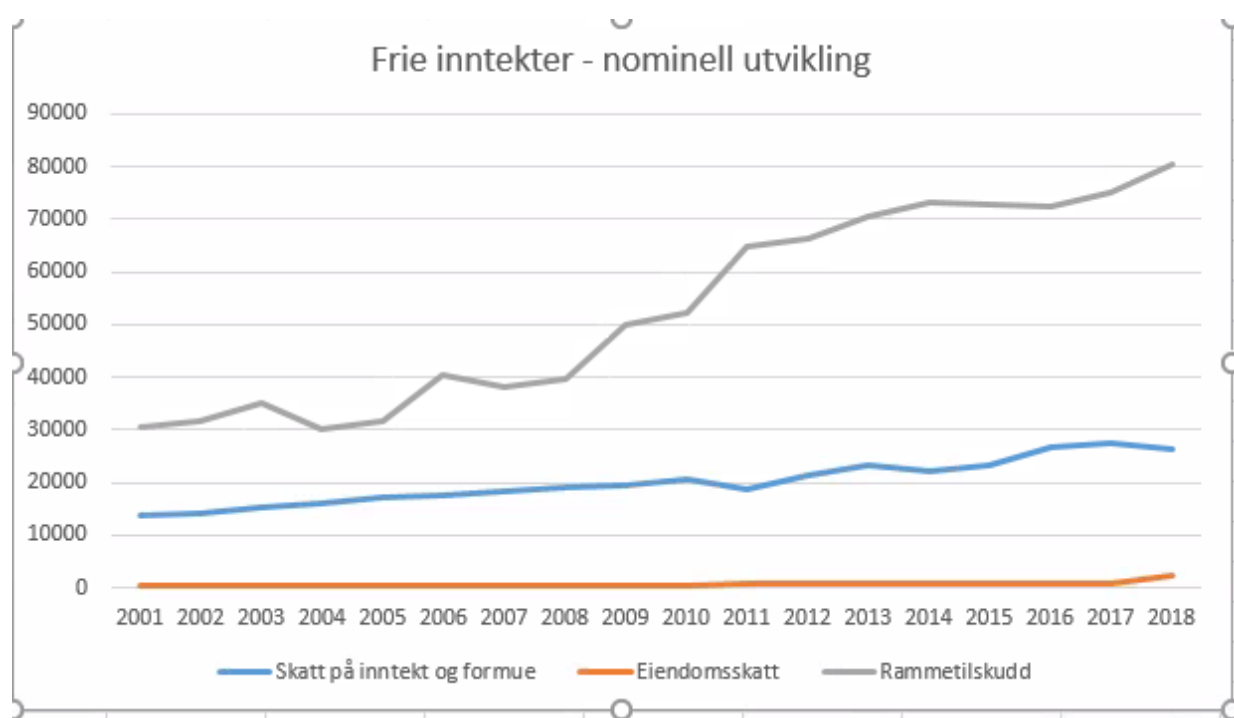

Tall pr. 01.01	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Innbyggere 0-5 år	69	66	68	64	67	68	72	72	73	78	78
Innbyggere 6-15 år	187	184	175	174	166	155	146	142	138	133	131
Innbyggere 16-66 år	732	728	727	725	730	733	732	732	734	737	737
Innbyggere 67-79 år	197	200	203	208	206	207	201	207	199	195	192
Innbyggere 80-89 år	70	78	75	77	76	75	83	82	89	89	92
Innbyggere over 90 år	13	15	13	14	16	19	17	19	18	17	16
Innbyggere i alt	1268	1271	1261	1262	1261	1257	1251	1254	1251	1249	1246
Tall pr. 01.01	2029	2030	2031	2033	2035	2037	2040	2018-2040	2018-2040 i %		
Innbyggere 0-5 år	81	84	84	84	85	86	85	16	23,19 %		
Innbyggere 6-15 år	129	131	129	134	140	144	150	-37	-19,79 %		
Innbyggere 16-66 år	728	725	727	713	709	705	695	-37	-5,05 %		
Innbyggere 67-79 år	189	186	176	171	165	167	170	-27	-13,71 %		
Innbyggere 80-89 år	100	102	107	114	113	110	101	31	44,29 %		
Innbyggere over 90 år	19	21	22	20	23	25	32	19	146,15 %		
Innbyggere i alt	1246	1249	1245	1236	1235	1237	1233	-23	-1,81 %		

Ser vi på befolkningssammensetningen fremover blir andelen 16-66 år redusert med 37 personer fra 2018 frem til 2040, noe som utgjør at andelen av kommunens innbyggere som er i produktiv alder og yrkesaktiv alder går ned med 5 %, mens andelen over 80 år øker betydelig mot 2040.

4.3 Økonomisk utvikling

4.3.1 Frie inntekter

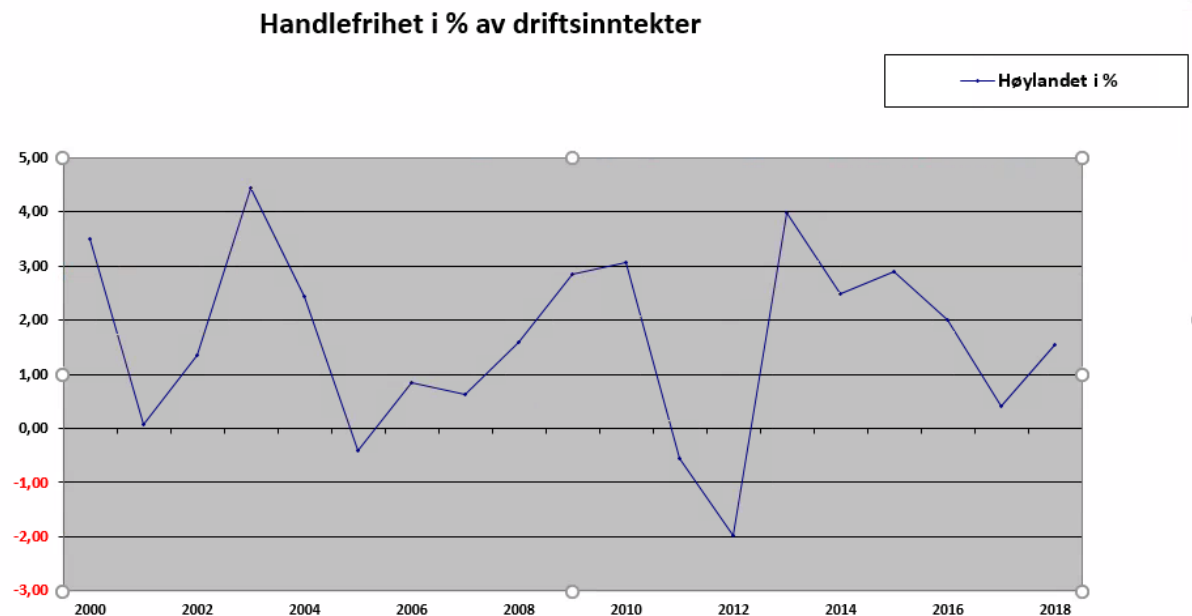
Tall i tusen kroner	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Skatt på inntekt og formue	13765	13972	15097	16058	17003	17736	18440	18951	19278
Eiendomsskatt	290	323	319	312	331	359	359	359	352
Rammetilskudd	30390	31629	35017	30245	31534	40437	38010	39606	49781
Sum frie inntekter nominelt	44445	45924	50433	46615	48868	58532	56809	58916	69411

Tall i tusen kroner	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Skatt på inntekt og formue	20 796	18 559	21 372	23 368	22 187	23 151	26 653	27 648	26 225
Eiendomsskatt	351	738	735	722	722	722	720	746	2 355
Rammetilskudd	52 153	64 822	66 508	70 600	73 123	72 643	72 589	75 120	80 338
Sum frie inntekter nominelt	73 300	84 119	88 615	94 690	96 032	96 516	99 962	103 514	108 918

Figuren viser de frie inntektstypene lagt ovenfor hverandre for å synliggjøre den nominelle utviklingen av frie inntektene i perioden. Eiendomsskatten utgjør en liten andel av de frie inntektene.

4.3.2 Handlingsfrihet

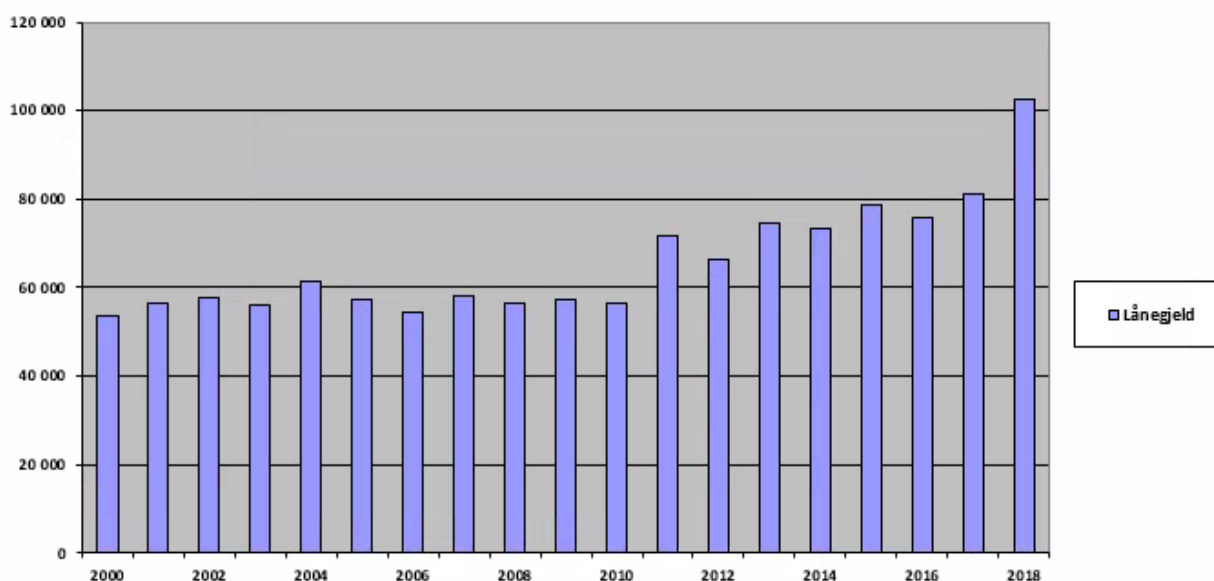
Netto driftsresultat er definert som kommunens økonomiske handlingsfrihet og er det overskuddet som er disponibelt til investeringer og avskrivninger.

Netto driftsresultat i % av driftsinntekter									
I 1000 kr	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Sum driftsinntekter	-65 650	-67 886	-69 208	-71 682	-74 951	-84 284	-84 850	-92 063	-105 029
Netto driftsresultat	-49	-915	-3 075	-1 755	311	-708	-525	-1 469	-2 986
i %	0,07 %	1,35 %	4,44 %	2,45 %	-0,41 %	0,84 %	0,62 %	1,60 %	2,84 %
I 1000 kr	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Sum driftsinntekter	-109 158	-112 504	-117 054	-125 709	-129 760	-133624	-143854	-150941	-161179
Netto driftsresultat	-3 357	629	2 317	-5 013	-3 246	-3872	-2865	-628	-2493
i %	3,08 %	-0,56 %	-1,98 %	3,99 %	2,50 %	2,90 %	1,99 %	0,42 %	1,55 %

Vi ser her handlefriheten eller netto driftsresultat i kroner og prosent av driftsinntekter i Høylandet kommune over en 15-årsperiode. Handlingsfriheten bør årlig ligge på ca. 1,75 % av sum driftsinntekt, og dette nådde vi ikke i 2016, 2017 eller 2018.

Lånegjeldsutvikling

I 1000 kr	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Lånegjeld	56 313	57 844	56 271	61 550	57 465	54 280	57 962	56 406	57 266
I 1000 kr	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Lånegjeld	56 489	71 610	66 228	74 725	73 374	78 549	75 992	81 127	102 652

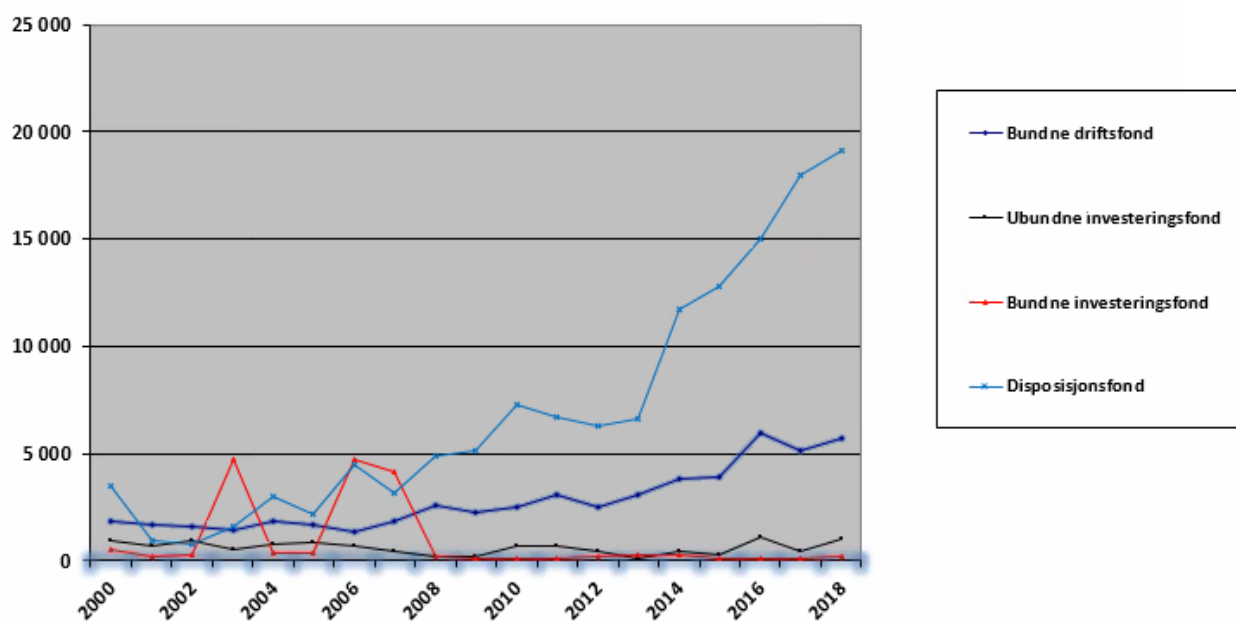
Her ser vi utviklingen i lånegjeld i Høylandet kommune i nominelle kroner. Dette er lånegjeld uten pensjonsforpliktelser som fra 2002 skulle balanseføres.

Deler av lånegjelden er kompensert med rente- og avdragskompensasjon fra staten.

Vi har også sammenlignet oss med andre Namdalskommuner, lånegjeld pr. innbygger.

Lånegjeld pr. innbygger				
	2015	2016	2017	2018
Høylandet	54 534	54 672	62 126	70 627
Leka	51 605	47 058	74 538	82 981
Snåsa	87 701	84 451	87 137	84 451
Overhalla	78 367	84 437	96 165	97 538
Lierne	85 768	92 876	106 416	111 367
Namsskogan	74 226	115 116	120 634	134 067
Flatanger	60 076	67 475	85 529	137 680
Namdalseid	102 890	103 136	110 924	127 310
Grong	112 852	149 106	160 004	164 578
Røyrvik	104 136	136 358	230 897	231 685

Fondsutvikling 2000 - 2018

I 1000 kr, pr. 31.12	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2007	2008	2009
Bundne driftsfond	1 689	1 604	1 383	1 823	1 671	1333	1801	2609	1801	2609	2230
Ubundne inv.fond	682	905	491	753	806	682	460	209	460	209	209
Bundne investeringsfond	156	305	4 729	360	352	4702	4158	185	4158	185	139
Disposisjonsfond	944	785	1 547	2 982	2 157	4466	3138	4841	3138	4841	5149
Samlet beholdning	3 471	3 599	8 150	5 918	4 986	11 183	9 557	7 844	9 557	7 844	7 727
I 1000 kr, pr. 31.12	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Bundne driftsfond	2230	2527	3106	2459	3073	3772	3875	5983	5166	5694	
Ubundne inv.fond	209	697	669	413	102	429	246	1075	399	1051	
Bundne investeringsfond	139	146	139	192	243	243	139	139	140	227	
Disposisjonsfond	5149	7308	6708	6299	6637	11683	12764	15030	17997	19145	
Samlet beholdning	7 727	10 678	10 622	9363	10055	16127	17024	27 27	23702	26117	

Her ser en utviklingen i beholdningen av både bundne og ubundne fond.

- ✓ Bundne driftsfond har i perioden økt fra 1,7 mill til nærmere 5,7 mill i 2018
- ✓ Ubundne investeringsfond har de siste årene ligget på i underkant av 0,5 mill kroner, men ble styrket i 2018 slik at det nå ligger på i underkant av 1,1 mill kroner.
- ✓ Bundne investeringsfond har gått litt opp og ned, avhengig av utbetaling av tilskudd til spesielle investeringsprosjekt.
- ✓ Disposisjonsfondene har også gått litt opp og ned, men har i løpet av perioden økt fra 3,5 mill kroner til 19,1 mill kroner i dag, hvorav det pensjonsregulerende fondet utgjør kr 9,8 mill kroner pr. 31.12.2018.

I det generelle disposisjonsfondet 2.569.801 på 7,3 mill kroner utgjør integreringstilskuddet knyttet til mottak av flyktninger 5,4 mill kroner pr. 31.12.2018.

4.4 KOSTRA-data

Vi har i forhold til tidligere ståstedsanalyser, endret noe på sammenligningskommunene, samtidig som vi har tatt inn resultatet for fylket og landet. Dette for at vi skal se hvordan Høylandet kommune ligger i forhold til disse. Høylandet kommune ligger fortsatt i Kostra-gruppe 5.

I Kommunal rapport sitt kommunebarometer for 2019 basert på regnskapstall for 2018 kom Høylandet kommune ut som nr. 202 i den endelige rapporten, som er mange steg ned på lista fra 69-plass i 2018 og 11-plass i 2017.

Plasseringer i Kommunebarometeret 2010–2019

Dette er plasseringene slik de faktisk ble rapportert de ulike årene. Serien er ikke sammenliknbar over tid, fordi innholdet i barometeret også har endret seg over tid.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Nøkkeltallene alene	114	11	29	4	3	4	25	10	32	147
Totaltabellen - justert for økonomiske forutsetninger	154	2	15	1	1	3	29	12	69	202
Grunnskole	130	19	79	12	45	79	76	27	93	34
Pleie og omsorg	75	76	116	20	98	72	98	66	131	112
Barnevern	410	420	411	398	127	102	334	388		357
Barnehage	107	54	13	30	17	8	84	34	165	96
Helse			92	5	11	60	61	20	21	26
Sosial	33	10	20	41						
Kultur		33	25	31	22	24	65	5	5	7
Miljø og ressurser	67		412	363	77	340	312	246	358	270
Saksbehandling			213	115	72	194	37	37	44	9
Vann og avløp			333	375	206		152	157	201	302
Økonomi	193	82	116	182	89	131	130	160	210	167
Kostnadsnivå		137	102	188	57	102	86	100	58	130
Nøkkeltall i bruk i barometeret	47	69	110	116	127	123	126	141	152	151
Antall kommuner rangert totalt	429	429	429	429	428	428	428	426	423	422

Fra barometeret ble etablert i 2010 og fram til 2012 var det en utviklingsfase der innholdet ble vesentlig utvidet og endret. Fra 2012 og framover har det i et stort perspektiv vært forholdsvis små endringer fra år til år.

Tabellen over viser utviklingen i antall nøkkeltall, og hvor mange kommuner som har blitt rangert. I 2019-utgaven er det 14 nye nøkkeltall i forhold til 2018-utgaven.

Utvikling over tid (sammenliknbar serie)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Nøkkeltallene alene				8	4	16	26	17	9	147
Totaltabellen - justert for økonomiske forutsetninger				3	3	9	15	8	12	202
Grunnskole				164	14	66	33	31	33	34
Pleie og omsorg	111	92	42	19	24	66	77	218	246	112
Barnevern					101	205	306			357
Barnehage						54	197	304	149	96
Helse			19	34	161	303	32	19	24	26
Sosial							70			
Kultur	12	12	14	16	6	29	24	4	19	7
Miljø og ressurser		176	68	74	101	102	277	289	267	270
Saksbehandling	13	35	32	11	123	93	173	4	21	9
Vann og avløp	282	289	332	344	366	292	178	146	257	302
Økonomi				132	41	53	81	147	196	167
Kostnadsnivå					1	1	184	194	156	130
Nøkkeltall i bruk i barometeret	47	69	110	116	127	123	126	141	152	151
Antall kommuner rangert totalt	429	429	429	429	428	428	428	426	423	422

Plasseringene i denne tabellen er oppdatert med nøkkeltallene som er brukt i 2019-barometeret. Plasseringene vil derfor *avvike* fra det som ble rapportert for ett eller flere år siden. På den annen side er tidsserien så sammenliknbar som det er mulig å få den.

Vær oppmerksom på at det for noen nøkkeltall som er i bruk nå, ikke finnes ti års historikk. Denne tabellen er derfor aller mest relevant for de siste fire-fem årene.

I tillegg viser vi til Trøndelag Fylkeskommune som har utgitt rapporten «Trøndelag i Tall i 2019» - en statistikk med fakta om Trøndelag.

<https://www.trondelagfylke.no/contentassets/ee663ed54e2c4545a5eb95df0f6f7e0f/trondelag-i-tall-2019.pdf>

SSB har også fakta-ark om hver enket kommune basert på Kostratallene. Her kan en logge inn på adressen: <https://www.ssb.no/kommunefakta/kostra/hoylandet>

5. Behovet og ønsker for nye tiltak

5.1 Behovet for nye investeringstiltak

Det har over de siste årene, og i forkant av arbeidet med økonomiplan for perioden 2019-2022 blitt foretatt utredninger av flere av de største kommunale byggene. Flere kommunale bygg begynner å bli 30-40 år – bygg som er holdt i stand med begrenset vedlikeholdsbudsjett og med god innsats av vaktmesterteam. Flere av de kommunale byggene har imidlertid et stort vedlikeholds- og ombyggingsbehov.

Som et resultat av et omfattende utredningsarbeide, ble det i desember 2018 vedtatt bygging av en flerbrukshall med en samlet investeringsramme på 73,5 mill kroner, et stort løft for kommunen. Videre ble det i slutten av 2018 igangsatt utbygging av barnehagen på Vargeia.

Det er klare utbedringsbehov knyttet til helse- og omsorgsbygget. En teknisk utredning viste at det var svært nødvendig å få etterisolert og utbedret taket på bygget. Dette har blitt utført i 2019.

Videre medførte byggingen av flerbrukshallen, at brannstasjonen måtte flytte inn i midlertidige lokaler. I 2017 ble det gjennomført et tilsyn av Arbeidstilsynet ved Høylandet brannstasjon der det er gitt pålegg om betydelige utbedringer innen 01.01.2021, og vi har en utsettelse med handlingsplan til 01.01.2020. Det jobbes med tomtealternativ, også her må det jobbes i 2020 for å komme frem til en god løsning.

Innføring av eiendomsskatt i 2018 for hele kommunen, ikke bare verker og bruk, har bidratt til at en har et noe større handlingsrom til å foreta større investeringer enn i tidligere økonomiplanperioder. Dette krever imidlertid vanskelig prioriteringer blant mange behov og ønsker. Regjeringens endringer i eiendomsskatteloven, ved at de har vedtatt at takstene skal reduseres med 30 % og at makssatsen for eiendomsskatt for bolig- og fritidseiendommen skal settes til maks 4 promille fra 2021. Dette reduserer inntektsgrunnlaget for bruk til investeringer.

Når det gjelder helse- og omsorgsbygget er det mange utbedringsbehov. Utarbeidelse av en plan for renoveringsarbeidet vil prioriteres i 2020.

Følgende investeringstiltak og vurderinger er gjennomført:

5.1.1 - Renovering/modernisering av Høylandet skole

Det har over tid vært uttrykt behov for utvidet romareal ved Høylandet Barne- og Ungdomsskole. Elevantallet er forventet å gå noe ned i årene som kommer, men det vil fortsatt være behov for flere rom samt romendringer for å sikre best mulig drift. I 2018 ble det laget et nytt klasserom og grupperom i pop-prosjektlokalene, og SFO fikk eget rom. Dette har gitt gode løsninger til dagens skoledrift.

Gjennom Mulighetsstudiet i 2012 ble det vurdert ulike løsninger og enkelte behov ble foreslått løst ved at «bankbygget» der ungdomsklubben er lokalisert pr. i dag, blir tatt i bruk for kunst- og håndverksfag, spiserom samt nyere forslag om at klasserom for ungdomsskolen samlokaliseres i 2. etasje i dette bygget. Dette henger sammen med at ungdomsklubben vil bli flyttet i Hållinghallen. Det er ikke funnet rom for slike utbedringskostnader i denne økonomiplanperioden.

På skolen er det en fyrkjel som går på olje. Den brukes kun til spissfyring når det er svært kaldt, og startes automatisk når primærtilførsel av strøm kobles fra. Det er fra 1. januar 2020 forbudt å bruke fossilt brennstoff til oppvarming av bygninger (ref. Forskrift om forbud mot bruk av mineralolje til

oppvarming av bygninger som trådte i kraft 15. juni 2017), men i henhold til forskriften vil ikke forbudet i forskriften være til hinder for at mineralolje kan brukes ved driftsforstyrrelser i kraftsystemet, inntil normal drift i kraftsystemet er gjennomrettet. Det vil derfor ikke være behov for å gjøre noe med fyrkjelen handlingsplanperioden.

Ventilasjonsanlegget. Til tross for at det ble gjort utbedringer i 2018 er det fremdeles utfordringer med ventilasjonsanlegget på skolen. Det er utført kontrollmålinger av ANT (bedriftshelsetjenesten) som viser at de rommene der det rapporteres størst problem, har en lufttilgang som tilfredsstiller alle krav.) De rommene som er lengst unna aggregatet har ikke tilfredsstillende luftkvalitet, og det jobbes med å finne en god (rimelig) måte å utbedre dette på.

Skolen har elever med nedsatt syn og hørsel, og flere som bruker høreapparat. Det er satt opp teleslynge i enkelte klasserom mht. elever med hørselsapparat. I klasserom og gangareal der de beveger seg, bør det gjøres tiltak slik at man kommer innenfor alminnelige krav til belysning og støydemping. Det er særlig i SFO-rommet og kantina det er stor etterklang. Rom 4 og 6, samt i flere gangarealer er det mistanke om at belysningen ikke er i henhold til kravene. Det må gjennomføres kontrollmåling av lys, lyd og klima/luft, for å kartlegge problemområder slik at vi får igangsatt tiltak for å korrigere dette til gjeldende krav. Ang «lydanlegg» så er det som nevnt noen klasserom som har teleslynge installert. Dette er utstyr som kommer fra hjelpemiddelsentralen og er lett flyttbart.

Det er gjennomført tilsyn miljørettet helsevern i skolen i oktober 2019, og rapport vil foreligge i november 2019. Resultater fra tilsynet må inngå i det videre arbeidet.

Uteområde skole

Det ble i 2018 startet arbeid med å utvide skolegården og forbedre trafikksituasjonen rundt skolegården. Gjennom innvilgning av spillemiddelsøknad på nærmiljøanlegg er parkeringsplassen flyttet til grusbanen og skolegården er blitt utvidet og det er innkjøpt noe nytt utstyr. Det arbeides med en helhetlig gjennomgang av skolens uteområdet for å skape et mer attraktivt uteområde rundt hele skolen. Endringer i vegvesenets planer medfører at ny gang og sykkelvei vil gå langs med skolegården og delvis gjennom skolens uteområde tilknytta sykkelparkeringsområdet. Oppstart er utsatt til 2020. Det blir viktig at dette inngår i den helhetlige planen for skoleområdet.

Vurdering

Det er viktig å få utarbeidet en helhetlig plan for uteområdet på skolen. Skolens uteområde må sees i sammenheng med tilgang hall/uteområde ved hall/idrettsbane (ref. skisser i Mulighetsstudiet) Det arbeides videre med planlegging av uteområde ved idrettsbanen/Hållinghallen i samarbeid med IL Hållingen. Ubrukte midler avsatt i 2019 budsjettet knyttet til utbedring skolegård/uteområder (prosjekt 7586) overføres til 2020. Det er ikke funnet rom for tilleggsmidler i planperioden.

5.1.2 - Renovering/modernisering av Høylandet helse og omsorgsbygg

Status eksisterende helse- og omsorgsbygg

Hovedbygget er fra 1981, og det ble påbygd i 2001 med omsorgsleiligheter, møterom, kantine og enhet for demente.

Det ble bygd nytt bygg for miljøarbeidertjenesten i 2015 inkl. to nye omsorgsleiligheter.

Høsten 2016 ble det gjennomført en vernerunde i helse- og omsorgsbygget. En oppsummering av «Rapport fra Vernerunde Sykeheimsbygget 2016»:

- Generelt nedslitt bygg og inventar.
- Behov for bygningsmessige tilpasninger i forhold til dagens og framtidens drift.
- Behov for nytt produksjonskjøkken.
- Behov for utskifting av 6 av 8 pasient-/takheiser. (Gjennomført jan/feb 2018.)
- Nedslitt fyrings- og ventilasjonsanlegg. (Oppgradering planlagt gjennomført i 2018.)
- Nedslitte bad og toalett.
- Behov for nytt bårerom.
- Nedslitte garderober.
- Lekkasjer i utvendig tak.
- Behov for å skifte dører og vinduer.
- Behov for nytt søppelrom.

Espen Aursand Arkitektkontor AS ble i 2016 engasjert til å utarbeide et skisseprosjektgrunnlag for ny utvidelse av Høylandet sykeheim. I dette arbeidet ble det bl.a. sett på utvidelse/etablering av nytt storkjøkken. Her ble det, med grunnlag i «Forskrift om næringsmiddelhygiene», påpekt behov både i forhold til planløsning, utstyr, renhold, håndtering av avfall, håndvask, eget toalett og garderobe til de ansatte. Det ble også anbefalt å etablere et evt. nytt kjøkken i helse- og omsorgsbyggets 2. etg. Dette bl.a. pga takhøyde og transport av matvarer inn og søppel ut. Etablering av et nytt produksjonskjøkken, inkl. /spesialrom og fast inventar, slik det er beskrevet i Aursand AS skisseprosjekt vil ha en kostnad på ca. 8 mill. kr. inkl. mva.

I 2018 ble Norconsult gitt i oppdrag av Høylandet kommune å utarbeide en tilstandsanalyse av Høylandet sykeheim, med tilhørende kalkyle for tiltak. Tilstandsanalysen ble gjennomført i august 2018. Det vises til rapport «Tilstandsanalyse Høylandet sykeheim – Tilstandsanalyse av bygg og tekniske installasjoner.» Datert 14.09.18.

Rapportens sammendrag:

«Denne rapporten oppsummerer resultat fra tilstandsanalyse av Høylandet sykeheim. Det omfatter en bygning oppsatt i to byggefaser, hovedbygg (1981) og storgata (2001). Totalt areal er 3 600 m².

Ambisjonsnivået er hovedsakelig å vurdere vedlikeholdsmessig etterslep, der kartlegging er gjort iht. NS 3424 «Tilstandsanalyser av byggverk», analysenivå 1.

Bygningsmassen har et vesentlig etterslep, der bygningsmessige elementer og installasjoner har kort rest levetid, eller har passert forventet levetid. Det er beskrevet tilstand og anbefalte tiltak for vedlikehold og utskifting.

Nødvendige tiltak er kostnadsberegnet til 37,6 mill. kr. (prosjektkostnad inkl. mva.)

Analysen er vedlagt rapporten.

Som det framgår av ovennevnte rapport er det et stort behov for generell renovering og modernisering av det meste av helse- og omsorgsbygget. Noen av forholdene er vurdert til å ha høy hastegrad.

Den 25.10. 2018 gjennomførte Namdal brann- og redningsvesen et branntilsyn ved helse- og omsorgsbygget. Tilsynet avdekket 2 avvik. Det vises til rapport «Tilsynsrapport – Alders- og sjukeheimen». Datert 29.10.18. Avvik har blitt fulgt opp og de er lukket.

I tillegg til de behov som framgår av vernerunde i 2016, Norconsult sin rapport og rapport etter branntilsyn, har helse- og omsorgstjenesten (i tilknytning til arbeidet med «Strategiplan for helse og omsorg 2018-2030») utarbeidet en oversikt over de ulike tjenesteområdenes nye behov i forhold til dagens bygningsmessige forhold.

Investeringsstilskudd til omsorgsboliger, sykeheim og lokalkjøkken.

Det er mulig å søke husbanken om investeringsstilskudd og tilskuddsordningen har flg. formål:

Formål

Tilskuddene skal stimulere kommunene til å fornye og øke tilbudet av sykehjemsplasser og omsorgsboliger for personer med behov for heldøgns helse- og omsorgstjenester, uavhengig av alder, diagnose eller funksjonshemming.

Hva kan det gis tilskudd til

Tilskuddet kan gis til oppføring, kjøp, ombygging, utbedring, leie eller annen fremskaffelse av følgende typer pleie- og omsorgsplasser:

- a) Plass i institusjon, herunder sykehjem etter helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 første ledd nr. 6 bokstav c.
- b) Omsorgsbolig, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 3-7, til personer med behov for heldøgns helse- og omsorgstjenester, tilrettelagt for at slike tjenester kan ytes etter § 3-2 første ledd nr. 6 bokstav a.
- c) Fellesareal, felles teknisk anlegg og velferdsteknologi i tilknytning til eksisterende omsorgsboliger og sykehjem for å oppnå heldøgnstjeneste.
- d) Etablering og gjenetablering av lokalt produksjonskjøkken i tilknytning til eksisterende sykehjem eller omsorgsboliger.
- e) Lokaler for dagaktivitetstilbud.
- f) Døgnomsorgsplasser til personer med behov for øyeblikkelig hjelp etter helse- og omsorgstjenestelovens § 3-2 første ledd nr. 6 bokstav c, jf. også § 3-5.

Utmålingsregler

Det kan i de tilfellene hvor kommunen skal stå som eier, gis tilskudd på:

- 45 % av godkjente anleggskostnader til omsorgsboliger med fellesareal
- 55 % av godkjente anleggskostnader for plass i institusjon med fellesareal, blant annet i ordinære eller palliative enheter på sykehjem, og døgnomsorgsplasser for øyeblikkelig hjelp
- inntil 55 % av godkjente anleggskostnader til fellesareal, felles teknisk anlegg og velferdsteknologi i tilknytning til eksisterende omsorgsboliger og sykehjem for å oppnå heldøgnstjeneste
- inntil 55 % av godkjente anleggskostnader til lokaler for dagaktivitetstilbud

For 2019 gis tilskuddet ut fra en anleggskostnad på maksimalt 3 316 500 kroner per sykehjemsplass eller omsorgsbolig. Dette gir en maksimal tilskuddssats på 1 492 000 kroner per omsorgsbolig og 1 824 000 kroner per sykehjemsplass. Tilskuddssatser for 2020 er pr. i dag ikke kjent.

Tre alternative løsninger

Framtidens bygningsmasse må utformes ut fra de behov morgendagens brukere/pasienter har. Det vil være brukere i alle aldersgrupper, med et behov for et variert og fleksibelt behandlings- og botilbud. Moderne og godt utstyrte lokaler er også avgjørende for å kunne legge til rette for effektiv drift, og et godt arbeidsmiljø for de som arbeider i helse- og omsorgssektoren.

I tilknytning til revidering av næringsplan for Høylandet kommune høsten 2015, ble det nedsatt en arbeidsgruppe som skulle ha fokus på «Helserelatert næringsutvikling». Arbeidsgruppa hadde 9 medlemmer; 3 fra Namdal Rehabilitering IKS, 1 privatpraktiserende fysioterapeut, 2 fra NAMAS Vekst AS og 3 fra Høylandet kommune. Ett av arbeidsgruppas forslag var å etablere en «helse-klynge» - samlokalisering – kompetansesenter innen helse.

I etterkant av dette arbeidet ble det skissert 3 alternative løsninger.

1. Renovering og modernisering av eksisterende helse- og omsorgsbygg. Estimert kostnadsoverslag med bakgrunn i gjennomførte vurderinger av bygget kr. 45,6 mill.kr. Tiltaket vil være berettiget til tilskudd fra Husbanken slik ordningene er i dag.
2. Helseklyngebygg for helse- og omsorgstjenester, utenom sykeheim, base for hjemmetjeneste og produksjonskjøkken som fortsatt er i eksisterende helse- og omsorgsbygg. Estimert kostnadsoverslag med bakgrunn i gjennomførte vurderinger av bygget kr. 70,8 mill. kr. Tiltaket vil være berettiget til tilskudd fra Husbanken slik ordningene er i dag.
3. Helseklyngebygg inkludert sykeheim, hjemmetjeneste og produksjonskjøkken. Estimert kostnadsoverslag kr. 111,6 mill. kr. Tiltaket vil være berettiget til tilskudd fra Husbanken slik ordningene er i dag.

Kommunestyrets vedtak i forbindelse i Handlingsplan med økonomiplan 2019 – 2022 inkl. årsbudsjett for 2019 (s.32)

1. *Behovet for renovering og modernisering av kommunens helse- og omsorgsbygg er så omfattende, at det anbefales at det etableres en prosjektgruppe som får i oppgave å utarbeide en helhetlig plan for dette.*
2. *Det anbefales at renovering og modernisering av helse- og omsorgsbygget planlegges og gjennomføres med utgangspunkt i alternativ 1 som beskrevet ovenfor. Det blir viktig å trekke på tilskuddsordningen i Husbanken.*
3. *I tillegg bør det vurderes en «modell» for et helseklyngebygg, som evt. kan vurderes på sikt.*

I økonomiplanen for 2019 – 2022 ble det lagt inn en ramme på kr. 29 mill. til oppgradering/modernisering av eksisterende helse og omsorgsbygg. 7.5 mill i 2019, 12.730 mill. i 2020 og 8.5 mill i 2022. Dette inkluderer forventet investeringstilskudd fra Husbanken. Reell lånesum for kommunen er 13,9 mill. kroner.

Dette har skjedd i 2019

Formannskapet behandlet i møte 07.01.19 (Sak 3/19) «Prosjekt – Plan for renovering og modernisering av helse og omsorgsbygg». Her ble det vedtatt at dette skulle gjennomføres i tråd med målsetting, rammer, omfang/avgrensning, prosjektorganisering og tidsramme som beskrevet. Formannskapet valgte også 2 politiske representanter som medlemmer i en prosjektgruppe.

Helse- og omsorg har, ut fra det framtidige utfordringsbilde, over noe tid arbeidet med en strategiplan for de ulike helse- og omsorgstjenestene. I forhold til dette og i forhold til byggeprosjektet var det behov for å innhente ekstern bistand, og det har i løpet av vinter/vår 2019 blitt mer og mer tydelig at sammenhengen mellom de to prosessene er så tett at det var fornuftig å utarbeide et felles konkurransegrunnlag.

Det vises til sak 45/19 «Omstilling og innovasjon – helse og omsorg 2019» som ble behandlet av formannskapet 12.09.19 og KS 31.10.2019. Kommunestyret vedtok finansiering av prosjektet. Det er inngått avtale med Ressurssenter for omstilling i kommunene (RO) som har ledelses- og prosessansvaret. Tidsramme fra 01.10.19 til 01.03.20. I dette vil det bl.a. være fokus på teknologiske og bygningsmessige tjenestebehov. Herunder riktig og funksjonell utnyttelse av innvendig og utvendig areal. For mer utfyllende informasjon vises det til kap. 8.3 med beskrivelse av prosjektets målsetting og leveranse.

Vurdering: Vi har i den fremlagte forslaget til investeringsplan for 2020 – 2023 innarbeidet en investeringsramme på totalt kr 21,2 mill kroner inkl.mva, hvor kr 12.730.000 er avsatt i 2021 og kr 8.500.000 er avsatt i 2022. 2020 vil bli brukt til detaljplanlegging av prosjektet. Vi mener at det vil være udisponerte midler fra 2019-bevilgningen på 7,8 mill kroner som hovedsakelig går til utskifting av yttertak på bygget, som vil være tilstrekkelig til innleie av arkitekttjenester i planarbeidet.

5.1.3.- Utvidelse/renovering av Høylandet barnehage

Behov for utbedring av lokaler ved barnehagen har vært diskutert i mange år. Det ble i økonomiplanen 2017-2021 avsatt 11,7 millioner til utbedring/renovering av barnehagen. Avsatte midler var tiltenkt bygging av nytt tilbygg, noe utbedringer av eksisterende barnehagebygg samt utbedringa av uteområder.

Bygging av nytt tilbygg. I løpet av 2018 ble det gjennomført en anbudsrunde mht. tilbygg barnehage. I KS-sak 48/2018 ble det vedtatt bygging av tilbygg med en ramme på kr. 9.250.000.

Arbeidet ble igangsatt siste del av 2018 og vil være ferdig innen utgangen av 2019. Det omfatter en ny småbarnsavdeling samt oppgradering/utvidelse av eksisterende kjøkken. I tillegg vil det gi en ny personalavdeling/toaletter for ansatte. Dette vil lukke avvik meldt ved vernerunder. En har imidlertid hatt et merforbruk på utbyggingsprosjektet på kr. 1 mill. Dette er hovedsakelig knytta til merkostnader knytta til arbeid med tomt/grunn.

Utbedring av eksisterende bygningsmasse: Det ble i 2017 laget en tilstandsrapport av Norconsult hvor det ble foretatt en teknisk vurdering av eksisterende bygningsmasse og renoveringsbehov i årene framover. Konklusjonene fra rapporten om teknisk vurdering var at barnehagen er i generell god stand, og vil fint kunne fungere som barnehage i minst 20 år til under forutsetning av at normalt vedlikehold blir ivarettatt. Oppgraderingskostnadene er estimert til ca. 2 mill. Flere utbedringstiltak bør kunne gjennomføres med interne vaktmesterressurser.

Basert på erfarte behov i barnehagen samt vurdering av teknisk bør det snarlig tas grep mht. ventilasjon, toalett og garderobe på Bamsebo og Varghiet, utskifting av vindu på lekerom mot nord, skifting av belegg på grov garderobe mot vest, utskifting av defekt og mangelfull belysning.

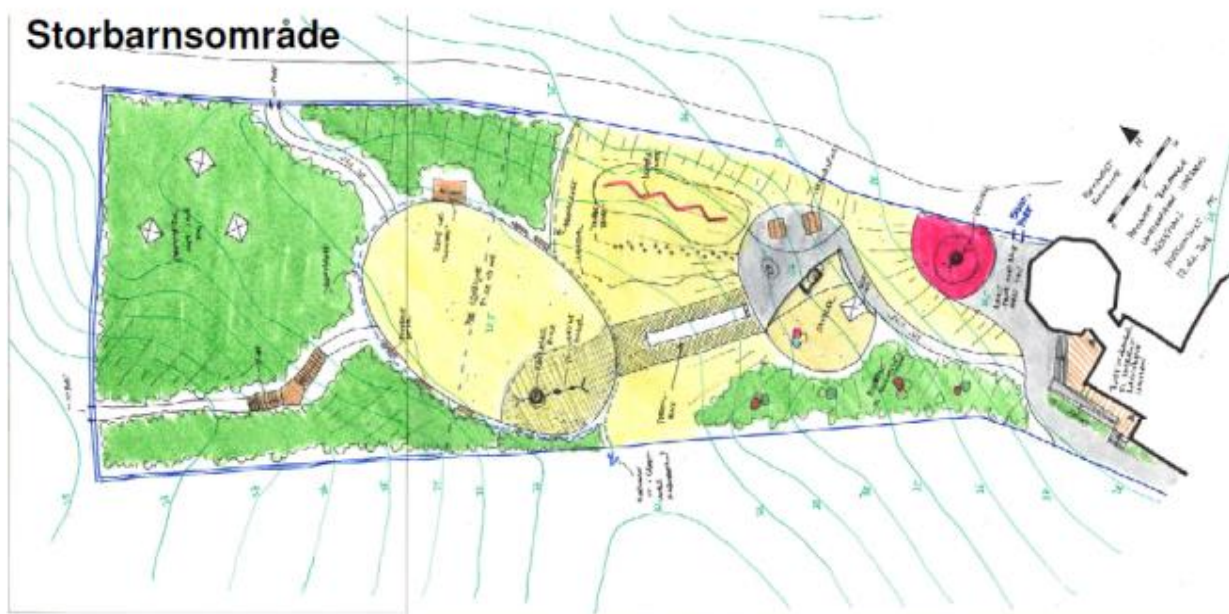
Det ble i oktober 2019 gjennomført tilsyn på miljørettet helsevern i barnehagen, og rapport vil foreligge i november. Resultater fra tilsynet må vurderes opp mot Tilstandsrapporten og det må lages en videre prioritering av oppgraderingsbehovene.

Uteområde barnehagen Uteområdet er godt brukt og ganske nedslitt samt at deler er blitt ødelagt/fjernet i tilknytning bygging av nytt tilbygg. Dette gjelder spesielt egnet uteareal for den yngste aldergruppen. Mye av den daglige aktiviteten gjennomføres ute og det blir svært viktig å få etablert gode uteområder som er godt tilrettelagt for lek og aktiviteter.

I 2018 ble det hentet inn tilbud fra landskapsarkitekt til å bistå med denne jobben. Firmaet NorConsult på Steinkjer ble valgt, og de startet arbeidet sommeren-18. Det er utarbeidet rapport. Denne rapporten har dannet grunnlag for videre planlegging av uteområdet. Det jobbes med planene i en gruppe bestående av landskapsarkitekter, representanter fra teknisk og fra de ansatte i barnehagen. Det utarbeides en mer detaljert plan utfra opplevde behov for muligheter.

Planlagte utbedringer av uteområdet omfatter: et utbedret uteområde for småbarnsavdelingen samt utvidelse av uteområdet i retning Dahl/Børstad. Dette vil kreve «igjenlegging» av en bekk samt noe oppfylling. Det er inngått samarbeid med Grong videregående skole om bygging av utstyr til lekeområdet. Tegningene er utarbeidet av de ansatte og overlevert GVS. Arbeidet med uteområdet er planlagt igangsatt våren 2020.

Det var opprinnelig avsatt 1 mill. til uteområdet. I arbeidet med å utforme mer detaljerte planer ser en ønske og behov for utvidelse både av det inngjerdede området, og å tilrettelegge i skogen utenfor gjerdet. Totalt vil det være et behov på 1.5 – 2 mill. Det ble søkt og kommunen fikk innvilget friluftsmidler på kr. 150.000 til nærlekeplass utenfor gjerdet. Det var planlagt å søke ut spillemidler til uteområdet men det viser seg nå at det ikke kan søkes spillemidler for barnehageområder.

Vurdering:

Ved barnehagen på Vargeia har kommunen hatt en del avvik. Gjennom at vi nå er i gang med å renovere og bygge ut barnehagen vil en sikre at disse avvikene lukkes. Det er positivt at en får på plass en ny småbarnsavdeling, som i perioder har hatt tilhold i en enebolig tilknyttet barnehagen. Fødselstallene og antall barn i barnehagen har gått ned de siste årene (fra ca. 90 barn i 2013 til i overkant av 50 barn våren 2020).

Utbyggingen i barnehagen med ny småbarnsavdeling gir et viktig løft av barnehagen. Når det først skal gjennomføres bygningsmessige oppgraderinger ved barnehagen har det vært viktig å ta grep som gir mulighet til fleksibilitet, både mht. et videre redusert antall barn eller en økning i antall barn. Det må legges til rette for driftsordninger som gir mulighet til fleksibel bruk av personalressursene, ikke minst gjelder dette mulig samkjøring og effektiv bruk av personell tidlig morgen og sen ettermiddag.

Når en for tiden opplever en betydelig nedgang i antall barn i barnehagen – samt ferdigstilling av en ny småbarnsavdeling, ser en at det er mulig å drifte 4 avdelinger i barnehagen på Vargeia fra høsten 2020. Driften ved Skistu foreslås da å legges ned eller tas i bruk på en annen måte (eks. dagsturer til Skistuumrådet).

Et attraktivt uteområde er viktig. Det å ha et flott uteområde er løftet fram som viktig fra både foreldre og ansatte i barnehage og dette arbeides det med videre i 2020. En utbedring av uteområdet i barnehagen vil gi et attraktivt uteområde som er viktig for å kunne gi et godt barnehagetilbud for våre barn.

Som nevnt, totalt er det lagt inn 11,7 mill. for tilbygg og utbedring av barnehagen i 2017-2019. Nytt tilbygg var beregnet til kr 9.250.000. Med en overskridelse på 1 mill. er den totale kostnaden forventet å bli kr.10.250.000. I tillegg var det beregnet å kunne søke ut spillemidler for uteområdene, noe som viser seg å ha store begrensninger. Det blir svært viktig å få ferdigstilt barnehagen på en god måte. Dette vil kreve noe utbedringer på eksisterende bygningsmasse samt utarbeidelse av et godt uteområde.

Vurdering: Det anbefales at det bevilges kr. 1.250.000 til utbedring av eksisterende bygningsmasse i 2020 og kr. 1.500.000 til utbedring av uteområde samme år.

5.1.4 - Høylandet kommunes administrasjonsbygg

I klima og energiplan fra 2010 er ett av tiltakene bedring av energiforbruket i administrasjonsbygget. Bygget er fra 1975 med datidens krav til isolering. Oppvarming av bygget skjer ved elektrisk oppvarming samt 2 stk. varmepumper montert i 1. etasje.

I kommunebarometeret scorer Høylandet kommune svært dårlig på miljø og ressurser, og de to faktorene som kommunen vurderes på her er antall biler pr 1000 innbyggere, og energikostnader for kommunal eiendomsforvaltning pr kvadratmeter. Den faktoren Høylandet kommune har størst mulighet til å gjøre noe med her er energikostnadene i kommunale bygg.

Det er skiftet lysarmaturer på alle kontorer, og gått over til LED-lys. Ventilasjonsaggregatets styring er imidlertid utdatert og fungerer ikke lenger, og gjør at det går mer strøm enn nødvendig

For å kunne forbedre energiforbruket ved administrasjonsbygget bør det gjennomføres en etterisolering på loft og yttervegger (utlektning med ny kledning) samt skifte ut alle vinduer med en optimalisering på U verdi. Besparingspotensialet med disse tiltakene vil være betydelig. Samlet kostnad på utbedringer på av dette ble i 2018 anslått til kr. 1.850.000. eks mva.

Ventilasjonsanlegget er gammelt, men fungerer. Styringa har sluttet å fungere, men teknisk vurderer det slik at det ikke har noen hensikt å gjøre reparasjoner på eksisterende anlegg. Det anses som en bedre løsning å få utarbeidet planer for utskifting av hele anlegget, slik at dette ligger klart når anlegget er modent for utskifting.

Prosjektering av nytt ventilasjonsanlegg bør gjøres i 2020, og vil koste i størrelsesorden 150.000.

Vurdering:

Energiforebyggende tiltak som etterisolering og skifting av vinduer har vi ikke funnet rom for i denne planperioden. Det er imidlertid prioritert å få prosjektert utskifting av ventilasjonsanlegget.

Det er videre viktig å vurdere energibesparende tiltak knytta til kommunale bygg i tida fremover.

5.1.5 - Flerbrukshall - Hållinghall

Etter flere års utredning bestemte Høylandet kommunestyre seg i 2018 for at Hållinghallen skal bygges. Arbeidet med prosjektering/anbudsbeskrivelse av hallen ble utført høsten 2018 av arkitekt Blom, og firmaet Birger Pedersen AS fra Namsos var de som totalt sett leverte det mest gunstige tilbudet.

Hållinghallen skal bygges som en flerbrukshall og vil inneholde:

Under etg:

- Skytebane for pistol og rifle med bevegelige mål, med sosial rom hvor man kan følge med på skyting og resultater på stor skjerm.
- Treningsrom med diverse aktiviteter, samt lager
- Klubb lokale for ungdommen
- To store garderober med 6 dusjer i hver, samt dommer garderobe og HCWC
- Klatrehall som vil strekke seg over tre etg.

Første etg:

- Hall med tribuner
- To garderober med 6-7 dusjer samt dommer garderobe og HCWC
- Renholds sentral
- Kiosk, lager og vrangleareal.
- Utvendig lager for oppbevaring av utstyr til uteaktiviteter.

Andre etg:

- Klubb/møterom
- Kjøkken
- Vrimleareal, HCWC
- Driftssentral

Arbeidet med byggegrop, flytting av trafo, kommunalt vann- og ledningsnett samt gatelys og bredbåndslinje ble noe mer omfattende enn forutsett, men dette arbeidet ble stort sett utført før ferien. Nå har vegger og tak kommet på plass og bygget skal være tett til jul 2019. Det har påløpt en del uforutsette kostnader, så det varsles om at den tildelte rammen ikke vil holde.

De største grunnene til at kostnadene øker er:

• Økte kostnader med grunnarbeid, trafo, fiber og VA	2,6mill
• Overgang fra tre til betong grunnet oppdrift.	1,5mill
• Endring av fasade-dekke som følge av kulepunkt over	1,2mill
• Flytting av trafo – og andre ledninger	1,5mill
• Mur puss og flisarbeid	0,7mill
• Merutgifter med parkeringsareal og reasfaltering	1,3mill
• Sportsdekke som ikke trenger tildekking ved andre arr.	0,35mill
• Renter på spillemidler som tidligst kommer i 2023	1,0mill

Disse utgiftene har ført til at den potten som var satt av til uforutsett er oppbrukt, og det må til en tilleggsbevilgning på 4 mill ekskl. mva for å ferdigstille prosjektet på en hensiktsmessig måte.

Det er opprettet en egen sponsergruppe som skal jobbe med inventar og utsyr. Dette gjelder utstyr til trimrom, utstyr ballspill i hall samt noe møblering. Det er IL Hållingen som har tatt på seg rollen med å dra dette videre.

For uteområdet rundt resten av idrettsbanen, er det opprettet en egen prosjektgruppe bestående av representanter fra IL Hållingen, skolen og kommunen. Målet her er å få til et komplett anlegg som skal dekke behovet og etterspørselen for aktivitet til alle aldersgrupper.

Parallelt er det en gruppe som jobber med å få en statue av Pål Tyldum knyttet til hallområdet.

Vurdering: Oppføringen av den nye hallen er godt i gang, og det anbefales at det i tillegg til de 37 mill kroner som er bevilget i 2019, bevilges ytterligere kr 42.057.000 i 2020. Hallen vil kunne tas i bruk høsten 2020. Det er forventet å påløpe kostnader med byggelånsrenter på lån til forskottering av spillemidler. Det er forhåndsgodkjent spillemidler tilsvarende 18,8 mill kroner, men utbetalingstidspunktet kjenner vi ikke pr. i dag. Kommunen vil derfor måtte ta opp et midlertidig lån, forskottering av spillemidler. Rentekostnadene, med dagens rentenivå, er stipulert til kr 565.000 pr. år. Det anbefales at dette lånet på 18,8 mill kroner tas opp med avdragsfrihet inntil spillemidler utbetales.

5.1.6. Ny brannstasjon

Arbeidstilsynet gjennomførte tilsyn på Høylandet brannstasjon i september 2017. Under tilsynet og befaringen ble det registrert en rekke fysiske mangler ved den gamle brannstasjonen. Det ble gitt pålegg om at lokalene må være utbedret innen 01.01.2020. Det ble søkt om forlengelse av denne fristen, og fristen for godkjent utbedring er pr. i dag satt til 01.01.2021.

Teknisk avdeling så på flere alternativ, og i notat datert 17.10.2017 hadde en følgende alternativ:

1. Ombygging av eksisterende brannstasjon
2. Kjøp av kyllingfjøs med ombygging til brannstasjon
3. Kjøp av lagerbygg Brøndbo industriområde med ombygging til brannstasjon
4. Bygge ny brannstasjon på Brøndbo industriområde.

Det ble satt ned en arbeidsgruppe som vurderte alternativene for brannstasjon nærmere. Denne gruppen vurderte de ulike alternativene ovenfor, gikk gjennom kostnadene på nytt, og leverte i mars 2018 sin konklusjon der de anbefalte bygging av ny brannstasjon til en kostnad estimert til 10 mill. (utredning vedlagt).

Det ble i økonomiplanprosessen 2018 vurdert flere ulike alternativer for ombygging, men gjennom året er det nybygg som er vurdert som det mest egnede. Eksisterende brannstasjon ble revet i forbindelse med bygging av ny hall, og kommunegarasjen fungerer i dag som brannstasjon.

Vi har fått tegnet ut et forslag til ny brannstasjon, som må videre detaljeres.

Tomtevalg inkl. vurdering av grunnforhold

I 2020 bør vi få avklart tomtevalg for plassering av en ny brannstasjon. Det mest sannsynlige alternativet som antydes i dag er ny tomt ved Brøndbo Industriområde. Det opplyses fra teknisk at det er foretatt grunnboringer (3 pkt) i området, og det er konstatert kvikkleire i området. Det vil derfor være behov for å innhente en geoteknisk vurdering for området. Teknisk sjef anslår at kostnadene med en slik vurdering kan komme opp i 0,5 mill kroner, avhengig av om det blir behov for grunnboringer i området.

Området ved Brøndbo Industriområde vurderes også brukt som tomt for et nytt renseanlegg når den økonomiske situasjonen gir rom for det. I tillegg er det et privat firma som også vurderer å bygge i området. Derfor finner vi det riktig å anbefale at det bevilges midler til denne geotekniske vurderingen allerede i 2020.

Totalt er det i gjeldende budsjett bevilget en ramme på kr 6,9 mill. til et brannstasjonsalternativ. Fordi prosjektet ikke har kommet lengre pr. i dag, er det ikke tatt opp lån til denne bevilgningen i år. Det vil i 2020 bli jobbet videre med dette prosjektet. Dette året håper vi å få avklart tomteforhold, og at vi får detaljprosjektet og innhenter anbud i 2022. Det er i fremlagte økonomiplan avsatt 11 mill kroner i 2023 til ny brannstasjon.

Vurdering: Det anbefales at det bevilges kr 562.500 i 2020 til en geoteknisk vurdering av det nye byggeområde ved Brøndbo Industriområde, hvor kr 312,500 inkl. mva til prosjekt brannstasjon og kr 250.000 ekskl. mva til prosjekt renseanlegg.

5.1.7 - Boligbygging

I 2018 ble det igangsatt oppføring av en 4-mannsbolig ved Elveparken Boligtun, disse er nå ferdige, og det er opprettet borettslag. En av leilighetene er solgt, og det jobbes med å få solgt flere,

Uteområdet er opparbeidet, med plan og asfaltert uteområde, man mangler kun beplantningen som vil bli tatt til våren.

I tillegg er det gjort grunnarbeidet for oppføring av en 6-mannsbolig på nabotomta. Oppstarten av denne bygningen har vi vært tydelige på at det må være avhengig av markedsinteressen, og det er ingen grunn til igangsetting før man har interessenter til minst 4 av de seks leilighetene.

I 2019 ble 5,7 mill kroner av bevilgningen til oppføring av 6-mannsboligen omdisponert til kjøp og oppgradering av næringsbygg, jfr. K.sak 8/2019. Vedtatte låneopptak til bygging av 6-mannsboligen er ikke tatt opp, med unntak av den delen som ble omdisponert til Næringsbygget.

Vurdering: Da salget av leiligheter i Elveparken Borettslag, har gått noe i langdrag så langt, anbefaler vi at en ikke prioriterer å avsette midler til oppføring av 6-mannsboligen i denne planperioden. Skulle det vise seg at vi får interessenter til minimum 4 av leilighetene, vil vi anbefales at en kommer tilbake med en egen sak, eller ved revidering av økonomiplan hvor en vurderer byggestart.

5.1.8 Sentrumsutvikling og aktivitetsområder/folkehelsestier

Med bakgrunn i Mulighetsstudiet i 2012 ble det igangsatt tanker og planer knytta til sentrumsutvikling av Høylandet, ikke minst å tilrettelegge for et sentrum som inviterer til aktivitet, folkehelse og trivsel.

Folkehelsestier og aktivitetsområder: Det er utarbeidet skisser over etablering av folkehelsestier, aktivitetsområder, skilting og sosiale møteplasser i sentrum. Det skisseres bl.a. en folkehelsesti langs med elva Søråa, samt flere «sosiale møtestedet» og aktivitetsområder langs med Søråa. Det er ført dialog opp mot grunneiere samt ungdomsråd/lag/foreninger for å konkretisere videre tiltak/oppfølging. I regi av IL Hållingen ble det i 2018 etablert en disc-golfbane ved Skistu. Det jobbes med å tilrettelegge attraktive aktiviteter på uteområdene ved idrettsplassen og flerbrukshall. Flere kommuner/tettsteder har tatt interessante løft mht. til «aktive sentrum» og det blir viktig å innhente ideer og erfaringer.

«Grøntområder» I 2018 ble området rundt Holmøla opparbeidet til et mer tilgjengelig grøntområde for kommunens innbyggere. I 2019 ble det opparbeides et grøntområde knytta til «Elveparken Boligtun». Kommunen har i 2018 søkt ut kr. 180.000 i Friluftsmidler gjennom Fylkeskommunen og Gjensidigestiftelsen som har muliggjort innkjøp av to grillhytter. En grillhytte er satt opp ved Holmøla grøntområde og en ved Elveparken Boligtun.

Skilting. I tillegg til de sentrumsnære folkehelsestiene har Høylandet en rekke Hållingtopper samt sykkeløyper (driftes i regi av IL Hållingen), som er et godt aktivitetstilbud for kommunens innbyggere såvel som tilreisende og turister. Kommunen har i 2018 søkt ut kr. 440.000 fra Fylkeskommunen til prosjekt «turstiskilting», inkl. infotavler. Skilting av turstier og lommekart, samt infotavler er planlagt å være på plass våren 2020.

Plan for sentrumsutvikling.

Parallelt med planlegging av folkehelsestier og et aktivt sentrum har det vært mye som skjer i Høylandet de siste par årene, ikke minst mht. byggevirkksomhet og renovering av eksisterende bygg.

Fra kommunens side har en vært opptatt av å legge til rette for et sentrum som inviterer til aktivitet og trivsel, og at det tenkes en helhet mht. farger og stiluttrykk. Det har blitt opparbeidet noen grøntområder, flere bygg er renoveret og/eller bygd.

Fremover blir det viktig å ferdigstille plan tilknyttet området rundt flerbrukshallen/idrettsområdet. På noen områder kan det være behov for reguleringsendringer.

Det er tidsmessig et klart behov for å lage en helhetlig plan over Høylandet sentrum som omfatter ideer og initiativ knyttet til aktivitet og folkehelse, servicenæring, sentrumsnære boligformål osv. Dette bør inngå som del av samfunnsplanprosessen i 2020 og revidering av kommunens arealplan.

Vurdering: med bakgrunn i mange ideer og initiativ er det viktig å få utarbeidet en sentrumsplan (reguleringsplan) for Høylandet. Dette for å sikre en helhetlig og gjennomtenkt plan av kommunesenteret.

Som del av denne planen er det viktig å inkludere mulige aktivitetsområder/folkehelsestier. Dette vil gi et bredere aktivitetstilbud til innbyggere i alle aldre – og dermed bidrar til styrket folkehelse, trivsel og bolyst. I tillegg til kommunale midler må det aktivt søkes på prosjektmidler og muligheter knyttet til spillemidler.

Det gjenstår midler i overkant av 1 mill. kroner i 2019 som foreslås overført til 2020 til ovennevnte formål.

5.1.9 - Rehabilitering av Høylandet renseanlegg

Renseanlegget er fra 1980, noe av det tekniske anlegget er utskiftet, men mye av det gamle går fortsatt. Anlegget er nedskrevet i sin helhet, og behovet for rehabilitering er stort. Det ble i 2017 engasjert konsulent for å forestå en teknisk vurdering av anlegget i et forprosjekt.

Vurdering: anlegget er ca. 30 år og viktig at det er foretatt en teknisk vurdering som konkretiserer behovet. Det er dimensjonert for 600 personequivallenter (pe) men behandler i dag avløpet fra 750 pe. Dette medfører at vi i dag bare så vidt klarer å holde kravene til rensegrad og kravene i utslippstillatelsen, og det er ikke rom for ytterligere tilknytning til anlegget. I tillegg er anlegget gammelt, og har etter hvert et økt vedlikeholdsbehov pga av utslitt mekanikk. Det tilfredstiller heller ikke dagens krav til rene og skitne soner i fht arbeidsmiljø.

I følge rapporten fra Norconsult v/ Søråsen er det nødvendig å bygge et nytt renseanlegg, og helst i litt mer i avstand fra sentrum. Det antydes en byggekostnad på kr 14 mill kroner ekskl. mva i 2017-kroner for renovering av eksisterende renseanlegg og kr. 16 mill. ekskl. mva. i 2017 kroner for et nytt renseanlegg. Brøndbo industriområde kan være en egnet lokalisering for et nytt renseanlegg, og det anbefales at man bruker 2020 for å sikre en byggeklar tomt for et nytt anlegg.

Vurdering: Det er et klart behov for nytt renseanlegg, men vi har ikke funnet rom for dette tiltaket i denne planperioden. Det vil imidlertid bli jobbet videre med detaljprosjektering og lokaliserings-alternativer med hensyn til et renseanlegg. I tillegg må det gjøres en selvkostberegning hvor en ser på om driftskostnadene som følge av en rehabilitering av renseanlegget eller bygging av et nytt renseanlegg kunne dekkes med 100 % dekning av kloakkavgiften. Hvilke konsekvenser får det for nivået på kloakkavgiften, eller vil en slik utbygging nødvendigvis måtte medføre en kommunal subsidiering.

Teknisk kontor har kommet frem til at riktig plassering av et nytt renseanlegg bør være ved Brøndbo Industriområde, og derfor vil det som for prosjekt 5.1.6 Ny brannstasjon være nødvendig med en geoteknisk vurdering for å klargjøre tomt. Det avsettes kr 250.000 ekskl. mva til dette arbeidet i 2020.

5.1.10 - Høylandet skystasjon – montering av heis

Kommunestyret vedtok i møte 16.03.2017, sak 13/2017 å kjøpe skystasjon. Bygget er ikke universelt utformet da det ikke er montert heis i bygget og det er rom i 2. etasje som brukes som møterom. I tillegg bruker Frivilligsentralen deler av 2. etg. til bruktbutikk/salg/aktivitetsrom.

Montering av heis i bygget anslås i størrelsesorden 700-900.000. Det medfører en betydelig ombygging av inngangspartiet for å kunne betjene begge fløyene av bygget.

Vurdering: Det er ikke funnet rom for dette i økonomiplanen.

5.1.11 – Nye boligområder

I planperioden bør arealplanen rulleres, og det åpner for muligheter for å få regulert inn en nye sentrumsnært boligområde. I 2019 søkte vi på, og fikk tilsagn på et prosjekt på klimavennlig arealplanlegging, og dette prosjektet må være ferdig til 01.06.20. Dette prosjektet omfatter blant annet å se på hvordan vi kan utvikle Høylandet sentrum framover, hvilke funksjoner som skal være hvor i forhold til å skape minst mulig behov for transport. Dette vil være en god start på rulling av arealplanen. Vi venter ikke at det skal være behov for midler utover dette i 2020, men fullføring av arealplanen vil ha behov for ressurser.

Vedtak: Det er ikke funnet rom for å igangsette tilrettelegging av nye boligområder i planperioden.

5.1.12 – Innløsning av festeareal

Høylandet kommune har siden 1972 inngått flere bygslingskontrakter med hjemmelshaver for leie av areal til bolig- og industriformål. De eldste av bygslingskontraktene rulleres hvert 5. år, mens andre rulleres hvert 10. år.

I hht tomtefesteloven § 32 er det anledning til å innfri slike festeavtaler når det er gått 30 år av festeavtalen, mot at man betaler 25 ganger festeavgiften.

Teknisk kontor taper 400.000 årlig på at utfakturert festeavgift er lavere enn leieprisen til grunneier, og det er slik av stor interesse å få eierskap til tomtene vi disponerer.

Administrasjonen bør se nærmere på om det er muligheter for å innløse de eldste bygslingskontraktene med hjemmel i den nye tomtefesteloven. Dette kan lånefinansieres, og fremtidige renter og avdrag kan da finansieres av det som i dag brukes til å betale bygslingsavgift, av inngående festeavgift fra framfesteavtaler eller at også fremfestere gis anledning til å innløse sine tomter, som kan gå til reduksjon av lånebehov.

5.1.13 - Nedre kirkegård på Høylandet

Høylandet menighetsråd har i møte 28.08.2019, sak 39/2019 behandlet økonomiplan for perioden 2020 – 2023, og de har prioritert nedre kirkegården i sitt vedtak:

Kr 300.000 i 2020 til nytt redskapshus/handikaptoalett ved Nedre kirkegård

Kr 200.000 i 2020 til minnelund ved Høylandet kirke

Vurdering: Det er ikke funnet rom for dette i økonomiplanen.

5.1.14 – Oppgradering av kommunale bygg

Når det gjelder generelt vedlikehold av kommunale bygg er det beskrevet i pkt. 5.2.1 med henvisning til nyutarbeidet vedlikeholdsplan.

Vi fikk i 2019 bevilget 500.000 til oppgradering av to omsorgsleiligheter. Vi har fått oppgradert en av de utpekte leilighetene, og starter i november oppgradering av en til.

Vi har ikke funnet rom for å avsette ny investeringsramme til oppgradering av flere boligbygg i denne omgang, men har avsatt en mindre pott til vedlikehold jfr. pkt. 5.2.1.

5.1.15 – Kjøp av hjulgraver

Det er et stort etterslep på vegvedlikehold, og for å klare å utnytte de vaktmester ressursene teknisk har best mulig, samt at de skal få mest mulig for de pengene de har til rådighet, mener teknisk sjef at en bør kjøpe ei hjulgående gravemaskin på ca. 10 tonn med tilhenger og diverse utstyr som kantslåer og pallegafler. En slik type maskin kan de bruke til grøftrens, kantslått, truck, bytte stikkrenner, mindre tomtearbeid, VA oppgaver osv.

Teknisk enhet har ca. kr 450.000 til sommervedlikehold av kommunale veier. De ser for seg en mer effektiv drift av vaktmesterteamet. Det er stramme rammer og enheten mener at en kan få utført mer arbeid gjennom egen bemanning og utstyr som en hjulgraver.

Drift av maskinen vil se ut som følger:

• Renter og avdrag (10 år) etter kjøp 700.000 eks mva	2,5% rente	80.000kr/år
• Forsikring		15.000kr/år
• Drift diesel, olje, filter		50.000kr/år
• Uforutsett/reparasjoner		<u>45.000kr/år</u>
Total kost pr/år		190.000kr/år

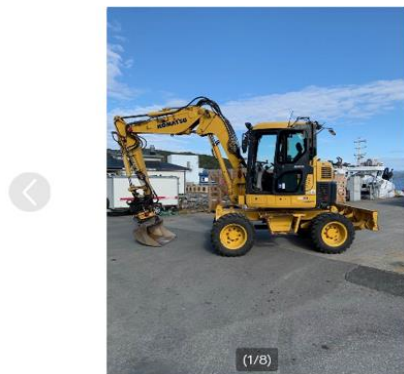
Som det står i kapittel 5.1.20 i økonomiplan og årsbudsjett for 2019 at vi skulle leie slikt utstyr for å teste i en periode. Dette har vært vanskelig å forsvare da leieprisene for slik korttidsleie og transport ikke hadde gjort dette lønnsomt.

Vi har derimot leid inn to vanlige gravemaskiner til diverse oppgaver dette året. Her nevnes:

- Graving i forbindelse med ny vannledning inn til kommunehuset.
- Nytt vanninntak inn til BHG
- Nytt styreskap i pumpehus Brembubakkan
- Avretting før asfaltering rundt 2000års steinen
- Graving av ny strømtilførsel gatelys Posthusbakkan.
- Reparasjon av ødelagt nedløp sykeheimen
- Sette ny kantstein og ordne plen etter nedsetting av biodiesel tank.
- Nedsetting av trampoline skolegård, pluss nedsetting nye dissestativ.

Alle disse jobbene er jobber som kommer utenom det vi i tillegg kan gjøre på veivedlikehold.

En totalvurdering fra teknisk sjef er at vi vil med dagens kompetanse og personell i teknisk drift kunne få utført mer uten å øke utgiftene.

♥ Legg til favoritt

Komatsu PW98MR-8

Komatsu PW98MR-8 2013, kr 555 556,-

Pris eks. mva.
555 556 kr

Vurdering: Vi ser ikke at vi finner rom for tiltaket pr. i dag. Teknisk sjef mener det vil være mulig å kunne redusere driftsrammen til rammeområde 4 til å finansiere alle kostnader med en slik anskaffelse. Vi anbefaler at enheten utarbeider en egen saksutredning for kommunestyret tidlig i 2020, hvor en evaluerer erfaringer fra driftsåret 2019, hvor de har leid en maskin. Denne saksutredningen må også beskrive finansieringen av en slik anskaffelse.

5.1.16 – Midtre Høylandet vannverk – ferdigstilling av reservevannløsning

Det nye ledningstraseen som er valgt fra elva til høydebassenget gjør det nødvendig med en pumpe, da det ikke er selvfall. Det er ikke muligheter til strømuttak i området. Den rimeligste løsningen vil være et aggregat som kan plasseres oppe ved parkeringsplassen. Kostnadene med dette er stipulert til kr 250.000,-. Alternativet med å få trekt en strømkabel, enten via luft eller i jord, fra Lilleenget opp til høydebassenget vil medføre en kostnader langt over aggregatkostnadene. Vi får opplyst at nærmeste trafo har begrenset kapasitet, så en strømlinje fra Lilleenget til høydebassenget vil kreve utskifting av trafoen oppe i Lilleenget. Det er ikke gjort nøyte kostnadsberegning på et slikt alternativ, da teknisk mener at alternativet med strømaggregat gir en fullgod og langt rimeligere løsning.

Vurdering: Det anbefales at det bevilges kr 250.000 til anskaffelse at et strømaggregat som plasseres ved høydebassenget, slik at reservevannløsningen fungerer ved behov.

5.1.17 – Midtre Høylandet avløpsnett – Oppgradering av pumpestasjon i Ulvebyen

Pumpestasjonen i Ulvebyen begynner å vise svakhetstegn, og det anbefales at det settes av penger til denne. Behovet er ikke akutt slik det vurderes pr dato, men vil komme. Pris kr 400.000

Vurdering: Det er ikke funnet rom for dette i økonomiplanen.

5.1.18 – Gatelys Vadamoen

Det er kommet en henvendelse fra Vadamoen vel om å få gatelys på Vadamoen. Et gatelysanlegg på Vadamoen omfatter lysmaster med armatur, kabling, og selvfølgelig drift og vedlikehold. Selve investeringen vil utgjøre kr 25-30.000 pr punkt (forutsetter da master med 6 meter lengde, som på Vargeia). Da er kabling og armaturer medtatt. Det antas å være nødvendig med ca. 8-10 master, slik at investeringen kommer på kr 250-300.000. Så kommer drift i tillegg.

Vurdering: Det er ikke vurdert å være rom for dette i økonomiplanen.

5.1.19 – Statue av Pål Tyldum

Formannskapet vedtok i sak 42/19 å nedsette ei arbeidsgruppe for å jobbe med å realisere en statue av Pål Tyldum. Det er flere grunner til at Høylandet kommune bør initiere/bidra til at det arbeides for en statue av Pål Tyldum. For det første står det stor respekt av de prestasjonene han stod for i skiløypa. Han er et forbilde for så mange, og har virkelig bidratt til et godt omdømme for Høylandet. Fremdeles er det mange som tenker Pål Tyldum når de hører Høylandet nevnt. Pål Tyldums sine prestasjoner har også en historisk verdi. Han var den første namdalingen som ble olympisk mester. Med sine prestasjoner har han skrevet både seg selv og Høylandet inn i historiebøkene.

En statue av Pål Tyldum og informasjon om hans merittliste vil også kunne være en viktig årsak for gjennomreisende å gjøre en stopp på Høylandet, og dermed bidra positivt til kommunens servicenæring. En statue og informasjon om Pål Tyldum vil videre bygge en stolthet i bygda og ivareta lokal historie for ettertida. Arbeidsgruppa er opprettet og har hatt sitt første møte. Arbeidsgruppa består av representanter fra IL Hållingen, historielaget, politikere og representant fra familien.

Vurdering: For å komme i gang med dette prosjektet anbefales det bevilget kr 100.000.- til et forprosjekt. Dette bl.a .for å komme i gang med arbeidet med en kunstner . Prisene på en statue vil variere, men ut fra prosesser i andre kommuner som har laget stauter vil nok dette kreve betydelige midler.

5.2 Behovet for nye driftstiltak

5.2.1 Digitalisering og IKT

Utviklingen innen digitale tjenester skjer raskt og gir mange muligheter for videreutvikling av dagens sosiale- og administrative tjenester. Digitalisering skaper nye måter å levere offentlige tjenester på, gir nye muligheter mht. dialog mot innbyggere og er en viktig drivkraft for mulig forenkling og forbedring innen kommunal sektor. Kommunal sektor må endre måten vi jobber på slik at vi kan ta i bruk ny teknologi på best mulig måte. Målet er ikke bare å eliminere rutinemessige oppgaver og redusere kostnader, men å skape nye verdier for brukerne våre og gi meningsfylt arbeid til de ansatte.

Utviklingen og muligheter innen digitaliseringen er et høyaktuelt tema for alle kommuner og det er pågående diskusjoner om hvordan kommuner samarbeider på dette området.

På nasjonalt nivå har KS tatt initiativ til en finansieringsordning for digitaliseringsprosjekter der formålet er å utvikle flere felles nye digitale løsninger for kommunal sektor. Høylandet har stilt seg positiv til å delta i denne satsinga.

I Trøndelag har det i regi av DiguT (Digitaliseringsutvalg for Trøndelag) blitt utarbeidet en felles «Samhandlingsstrategi for digitalisering i Trøndelag» som de aller fleste kommunene har sluttet seg til (Høylandet kommunestyre sluttet seg til denne strategien i juni 2018 KS-sak 30/8). Anbefalingene i strategien omfatter at:

- Regionene i Trøndelag etablerer en form for e-forum – som en del av en samlet struktur for samhandling i Trøndelag.
- Kommunene deltar i et felles kompetanseløft Trøndelag
- Kommunene deltar i felles anskaffelse av sak/arkiv-løsning for Trøndelag.

På Namdalsnivå har en gjennom Namdal Rådmannsforum blitt enige om at kommunene i Namdalen former et e-forum og deltar i DiguTs Kompetanseløft Trøndelag. Namdalskommunene har kommet i gang med Kompetanseløftet Trøndelag. Det er så langt gjennomført to heldagssamlinger med videre oppfølging i 2020. Gjennom arbeidet i kompetanseløftet tar man sikte på å avklare behov, hensiktsmessig organisering og plan for felles arbeid med digitalisering i Namdalen

Namdalskommunene har gjennom Namdal Rådmannsforum utarbeidet en strategi for samarbeid digitalisering. En vil i første omgang prioritere å utvikle fellesskap om digitalisering innen Helse- og omsorgsområdet, spesielt samarbeid knytta til i) Helseplattformen, ii) Velferdsteknologi og evt. andre områder. Det vil videre samarbeides om felles anskaffelse av arkivsystem. Det er også igangsatt dialog mht. at man på sikt etablerer felles infrastruktur (IKT) samt bedre koordinering av anskaffelser/innkjøpsarbeid. Dette er imidlertid ikke avklart ennå.

Høylandet har ved rådmannen stilt seg svært positiv til deltakelse i et slikt felles løft innen digitalisering på Trøndelagsnivå samt et mer operativt samarbeid på Namdalsnivå. Som liten kommune, vil dette gi oss god mulighet til å ta viktige og nødvendige løft mht. digitaliseringsmulighetene, ikke minst når det gjelder kompetanse.

Det vil utarbeides en digitaliseringsstrategi for Høylandet kommune i 2020. En slik strategi må tydeliggjøre hva digitalisering innebærer og hvordan vi ønsker å bruke digitalisering fremover i Høylandet kommune til å forbedre og endre våre tjenester.

En godt fungerende infrastruktur/IKT system er en grunnstein for å kunne nyttiggjøre seg mulighetene innen digitalisering. Høylandet er en del av IKT Indre Namdal IKS, og det er viktig for kommunen å være med i et interkommunalt samarbeid i forhold til felles strategisk satsing, inkl. innkjøp og drift av program på en rekke fagområder. Representantskapet i IKT IN har gitt klare signaler om at en bør sonde et utvidet samarbeid med kommuner/regioner utenfor IN.

Lokalt fortsetter Høylandet å kjøpe en teknisk ressurs gjennom ROH Computer (60% stillingsressurs) som er IKT ressurs for hele kommuneorganisasjonen. Det må fortløpende vurderes hvordan denne stillingsressursen er tilpasset behov i organisasjonen. Det vurderes å utvide ansvarsområdet i en slik stilling til å omfatte digitalisering – og vil da kreve en 100% stillingsressurs. Det blir viktig å få tatt en endelig avklaring på omfanget av en slik stilling – og at dette evt. gjennomføres innenfor tildelte rammer.

På en del områder er vi godt i gang – og på andre områder er vi kun på idestadiet.

Helse og omsorg

Høylandet kommune initierte i 2017 å søke opptak og midler gjennom det nasjonale velferdsteknologi-programmet, med positivt utfall. Dette ga grunnlaget for en felles satsing på velferdsteknologi i Namdalen gjennom prosjektet VINA – Velferdsteknologi i Namdalen (der Høylandet er vertskommune). Prosjektperioden er på 3 år fra medio september 2017 til medio september 2020. Prosjektleder for VINA ble rekruttert og kom på plass høsten 2017 og totalt 14 kommune deltar i denne fellessatsinga. For 2019 har Høylandet, på vegne av VINA prosjektet, søkt og fått tildelt 1,2 mill. kr. i skjønnsmidler fra Fylkesmannen, i tillegg til støtte fra det nasjonale velferdsteknologi-programmet.

Prosjektet er delt inn i 4 faser: «Fase 0» – Prosjektetablering og arenabygging. «Fase 1» – Forankring og innsiktsarbeid VFT. «Fase 2» – Plan anskaffelse. «Fase 3» – Innføring av VFT lokalt. Prosjektet er nå i starten av «Fase 3». Konkurransen knyttet til fellesanskaffelse er gjennomført, leverandør er valgt og det er inngått en 4-årig avtale.

Høylandet kommune har behov, både i forhold til plattform, infrastruktur, adgangskontroll, pasientvarsling i institusjon, digitale trygghetsalarmer og andre former for brukernært utstyr.

Det ble derfor lagt inn kr. 700 000 i 2019 og kr. 200 000 i 2020 til investering av velferdsteknologiske løsninger, i tillegg til de kr 400.000 som allerede er bevilget til sykesignalanlegg. Det er mulig å søke Husbanken om investeringstilskudd knyttet til anskaffelse av velferdsteknologi. Ubrukte midler videreføres inn i ny planperiode.

Det jobbes med å etablere en journal for hele helsetjenesten i Midt-Norge – Helseplattformen. Helseplattformen er et prosjekt som skal legge til rette for elektronisk samhandling mellom spesialisthelsetjenesten, kommuner og fastleger. For pasienten vil dette bety at kontakten med helsetjenesten blir enklere fordi helsearbeideren (uavhengig av om det er fastlegen, kommunehelsetjenesten eller sykehuset) til enhver tid vil ha oppdatert informasjon.

Det er opprettet et lokalt innføringsprosjekt i Trondheim kommune i samarbeid med Helse Midt-Norge. Alle kommunene i Trøndelag og Møre og Romsdal (85 kommuner) har opsjonsavtale knyttet til Helseplattformen, inkl. Høylandet. Pr. i dag er det forventet at løsningen vil være klar til bruk i 2020, og etter at det er gjennomført en utprøvningsfase i Trondheim kommune vil det skje en gradvis utrulling til Namdalen 2. kvartal fra 2022. Kostnadene er ikke helt avklart. Det er bl.a. usikkerhet knyttet til hva som kan godkjennes som investering og hva som må legges inn i driftsbudsjettet fra 2021. Gjennomsnittlig kostnad for kommunene er så langt stipulert til kr. 300,- pr. innbygger. D.v.s. for Høylandet en brutto årlig kostnad på ca. kr. 375' – 400 000,- med en anslagsvis 50/50-fordeling mellom investering og drift. Beløpet er i størrelsesorden likt de årlige utgifter helse og omsorg allerede har knyttet til lisenser og brukerstøtteavtaler for journalprogrammer, men her er det usikkert hvilke avtaler som kan avsluttes. For mer informasjon vises til sak 28/19 som kommunestyret behandlet 18.06.19.

Oppvekst og kultur

Ved skolen er det utarbeidet en strategisk IKT plan. Det er i løpet av det siste året tatt en betydelig utbedring/utskifting av IKT materiale/utstyr hos elever og lærere ved Høylandet barne- og ungdomsskole. Dette koblet med utbedring av infrastrukturen på et tidligere tidspunkt har bidratt til et betydelig løft innen IKT på skolen. Parallelt rettes det fokus på kompetansestyrking. I økonomiplanperioden vil det gis videre løft innen IKT og digitalisering. De konkrete grepene vil innebære nye klassesett av PC/i-pader, bruk av smartløsninger – samt kompetansestyrking. Det krever relativt store personalressurser for å drifte en så stor PC-park og skolen ønsker derfor å gå over til å lease PC, helst fra høsten 2020. Man ser for seg en opptrapping over tre år der de eldste PCene skiftes ut først. Når hele parken leases vil årlig leasingavtale koste ca 210 000 med dagens priser. Dette er driftsutgifter. I tillegg vil det være nødvendig med noe ressurser til annet utstyr.

Når det gjelder investeringer til utstyr kommer skolen ikke til å kjøpe smart-tavler til klasserom. Vi ønsker å ta i bruk det utstyret vi har nå, få gode rutiner og pedagogiske løsninger før vi investerer i nytt. Det er ønskelig å få et klassesett til med iPad til småskolen til en kostnad på ca 100 000,-.

Utvikling/teknisk:

En innføring av tjenesten «svarInn» vil kunne bidra til en digitalisering av byggesaks- og planprosesser. Vi ønsker også å få innføre winTid for timeregistrering, med mål om å få en riktigere ressursfordeling og derigjennom en bedre budsjettering.

5.2.2 – Utgifter til vedlikehold av kommunale bygg

Det har høsten 2019 blitt jobbet med å utarbeide en vedlikeholdsplan for kommunale bygg. Denne er vedlagt budsjettsaka.

Teknisk kontor har i løpet av året tatt i bruk dataprogrammet Famac, der de har registrert bygningstekniske opplysninger på hvert enkelt bygg.

Dette har dannet grunnlag for utarbeidelse av en vedlikeholdsplan som synliggjør et stort etterslep når det gjelder kommunale bygg. Planen omfatter alle kommunale bygg, inkl.

- Høylandet skole
- Barnehaugen
- Helse og omsorgsbygg
- Administrasjonsbygget
- Omsorgsleiligheter, utleieenheter
- Skysstasjon

Vurdering av barnehagebygget er i stor grad bygd på bygningsteknisk vurdering gjennomført av Norconsult i 2017 (ref. rapport). En lignende gjennomgang ble tatt av helse og omsorgsbygget i 2018, ref. rapport fra Norconsult «Tilstandsanalyse Høylandet sykeheim – tilstandsanalyse av bygg og tekniske installasjoner» fra september 2018.

Som del av budsjettarbeidet har noen enheter spilt inn ulike bygningsmessige behov. Disse innspillene vil vurderes og prioriteres under koordinering av teknisk, med bakgrunn i den overordna vedlikeholdsplanen.

Vedlikeholdsplanen viser at vi har mange bygg i kommunen og at vi har langt flere utleieboliger pr. innbygger enn landsgjennomsnittet. Det er nå igangsatt en helhetlig gjennomgang av tjenestene og bygningsmessige behov i helse og omsorgsenheten, der man forventer å få et grunnlag som sier noe om behovet for omsorg- og boliger i tida fremover. Dette vil gi grunnlag for å ferdigstille en boligpolitisk handlingsplan, og slik ha et grunnlag for å si noe om hvor mange og hvilke bygg man skal ha i kommunal eie fremover. Det blir viktig å avklare om det er bygg som kommunen en er best tjent med å selge – både mht. mulige inntekter samt å redusere vedlikeholdskostnaden både på kort og lengre sikt.

Vedlikeholdsbehovene er store og iht. vedlikeholdsplanen er det et behov for :

	2020	2021	2022	2023
Formålsbygg, ekskl. helse og omsorgsbygget	2.985.610	932.500	724.000	300.000
Omsorgsboliger	1.995.000	1.130.000	960.000	555.000
Utleieboliger	793.000	725.000	120.000	0
Øvrige kommunale bygg, ekskl. adm.bygget, renseanlegget		75.000		
SUM	5.773.610	2.862.500	1.804.000	855.000

I 2019 ble det bevilget kr. 500.000 til oppgradering av to omsorgsboliger. Vi har fått oppgradert en av utpekte leilighetene og starter i november oppgradering av en til. Enheten påpeker at å ha midler til å gå inn å renovere slitte omsorgsleiligheter etter hvert som de blir ledige gir oss en bedre mulighet for raskere gjennomføring og mer fleksibilitet enn man får ved enkeltvedtak.

Enheten/teknisk avd. ber om en generell styrking av byggvedlikehold/oppgradering i 2020, jfr. behov i vedlikeholdsplan.

Vurdering: I budsjettarbeidet er det funnet rom for kr. 300.000 til videre vedlikehold i 2020.

5.2.3 Økte utgifter innen helse og omsorg

- 5.2.3.1 Miljøarbeidertjenesten har behov for økt budsjettramme i 2020 pga nye søknader om nye tiltak og utvidelse av eksisterende tjenestetilbud. Alle tjenester det er søkt om er lovpålagte tjenester. De nye tiltakene er kostnadsberegnet til kr 1 636 000. Miljøarbeidertjenesten har gjennomgått sin totale personellressurs og kommet fram til, gjennom omprioriteringer og reduksjoner i eksisterende tilbud, at de kan dekke inn kr. 1 175 000 innenfor eget budsjett. I budsjett for 2020 er det lagt inn en økning i Miljøarbeidertjenestens budsjett på kr. 461 000.
- 5.2.3.2. Ny organisering av NAV. Kommunen må i løpet av kort tid beslutte om vi fortsatt skal være en del av NAV Indre Namdal eller NAV Midtre Namdal. Uavhengig av dette valget vil det innbefatte en overgang til en vertskommuneløsning som vil medføre økte kostnader. Ut fra dette er det i budsjett for 2020 lagt inn ca. kr. 300 000 i forhold til dette.
- 5.2.3.3. Kommunepsykolog. Lovpålagt krav fra 01.01.20 ca. kr. 80 000 (10 % stilling). T.o.m. 2019 har det vært avsatt øremerkede tilskuddsmidler til dette, men fra 2020 er disse innlemmet i rammetilskuddet. Høylandet kommune har inngått et samarbeid med andre kommuner og Namdal rehabilitering om å ansette en felles kommunepsykolog. Namdal rehabilitering er vertskap for dette, og tiltaket har fått tildelt øremerkede midler i 2019. Det eksterne tilskuddet vil ikke dekke kostnadene fullt ut, slik at den enkelte samarbeidspart vil få en egenandelkostnad. For Høylandet er denne beregnet til ca. kr. 80 000. Det er ikke funnet rom for å legge inn denne kostnaden i budsjettet for 2020.
- 5.2.3.4. Ergoterapeut. Lovpålagt krav fra 01.01.20 ca. kr. 130 000 (20 % stilling). Også her deltar Høylandet kommune i et samarbeid med Namdal rehabilitering og andre kommuner for å finne en løsning på dette. Det er heller ikke her funnet rom for å legge inn denne kostnaden i budsjettet for 2020.
- 5.2.3.5 Legevaktsamarbeid – Høylandet kommune har et samarbeid med kommunene i Midtre Namdal, og må innbyggerne på Høylandet ha legevakt på ettermiddag, kveld, natt og helg må vi til Namsos i leide lokaler ved Sykehuset Namsos. Helse Nord-Trøndelag har nå signalisert en husleieøkning som medfører økte kostnader for kommunene. Utleier hadde ikke krevd noen husleieøkning på mange år, derfor ble økningen relativt stor fra 2020. For Høylandet medfører dette en utgiftsøkning på kr 96.000 for budsjettåret 2020.

5.2.4 - Økte utgifter innen Oppvekst og kultur

5.2.4.1 Behov for økt lærer ressurser

Behov for kjøp av nettbasert undervisning og ressurser til lærere på fagområdene :, samisk som andre språk og tegnspråkundervisning. Netto utgift på 348.000.- i 2020.

En har ikke funnet rom for å øke lærerressurser, og enheten må prioritere dette innenfor rammen som oppvekst har.

5.2.4.2 Lære- og undervisningsmidler.

Fra høsten 2020 innføres nye lærerplaner i skolen Vi ser for oss at det vil bli behov for utskifting av lærebøker og læremateriell. Nye lærerbøker i 3 fag på mellomtrinnet og ungdomstrinnet utgjør .300.000.- Det er behov for styrking av læremidler på 114.000.- Vurdering: Det er det ikke funnet rom for å styrke disse budsjettpostene.

5.2.5 Utbygging av bredbånd i Høylandet

Området rundt Øievatnet/Rosendalen/Mjøsundet

Vi har siden 2016 fått tilskudd til flere bredbåndsprosjekter, først NKOM-midler til området rundt Øyvatnet/Rosendalen. Prosjektet er nå også blitt utvidet til å omfatte Mjøsundet. Telenor har gjennomført sitt innsalg rundt Øyvatnet i mai 2019. Det er signert avtale og etter avtalen skal de da ha 18 måneder på seg for å fullføre utbyggingen. Det er bevilget 1 mill kroner i 2019-budsjettet, og dette ser vi må overføres til 2020-budsjettet

Aavatsmarka

Gjennom samarbeidet mobil/bredbånd i IndreNamdal fikk vi tilsagn om tilskudd til framføring av bredbånd til saga i Aavatsmarka. Aavatsmarka er startet i privat regi, Ingen av de gjenværende områdene som ikke har fiberbredbånd på Høylandet er kommersielt interessante, og en eventuell videre utbygging av fiber vil slik være avhengig av tilskudd for å bli gjennomført.

Brøndbo Industriområdet inkl. Sandtrongan

Det er mange som har sin fibertilgang via Telenors kobbernett, som nå er i ferd med å bli faset ut. Blant annet gjaldt dette bedriftene på Brøndbo industriområde. Dette ble tatt opp med fylkeskommunen i mai, og fylkeskommunen tok på seg å gjennomføre en tilbudskonkurranse for å få fram et alternativ til mobilbredbånd for disse bedriftene. NTE ga det beste tilbudet, og her er innsalget til bedrifter og nærliggende private boliger ferdig. Det er inngått avtale om utbygging av fiber til Brøndbo industriområde mellom fylkeskommunen, Høylandet kommune og NTE høsten 2019. Kommunens egenandel på dette prosjektet er kr 33.000.

Gjenstående områder i Høylandet kommune

Med bistand fra Trøndelag Fylkeskommune er det i 2019 foretatt en kartlegging/gjennomgang av bredbånd og mobildekningen i gjenstående områder/tellekretser i Høylandet. Det er også laget en foreløpig modell for finansiering (som viser muligheter for ekstern finansiering vs. Kommunal egenandel). I kartleggingen er kommunen delt inn i tellekretser som omfatter: Øievatnet, Grongstad, Almaas, Skarland, Høylandet sentrum, Vassbotna, Kongsmoen. Kartleggingen har gitt et godt grunnlag for prioriteringer ved utsøking av offentlig tilskuddsmidler. Basert på denne gjennomgangen er det utarbeidet utkast til «Plan for utbygging av bredbånd og mobiltelefoni» som er planlagt lagt frem for politisk behandling tidlig del av 2020. Ved utsøking av prosjektmidler må kommunen stille med en egenandel som generelt er 25% av totale utbyggingskostnader.

I 2019 er det søkt ut NKOM-midler (statlige midler gjennom Fylkeskommunen). I august mottok kommune bekreftelse på at Grongstad tellekrets ble prioritert som et aktuelt utbyggingsområde. Kommunens egenandel til en slik utbygging er estimert til kr. 878.500. Videre er det i 2019 søkt om fylkeskommunale midler til bredbåndutbygging, der kommunen har fått tilbakemelding om at Okstad og Skarland tellekrets er prioritert for mulig støtte. Her er det mange som har kobbernett som nettilknytning, og i begge kreter er det områder som ikke nås med mobilnett eller radiobredbånd. Kommunens egenandel er stipulert til 287.000 for Okstad og 550.000 for Skarland.

I regi av Trøndelag Fylkeskommune er det lagt planer for styrking av mobildekninga lang hele Laksevegen nord (fra Rørvik til Gartland). Iht. fremlagte planer vil dette kreve bygging av master på 7 ulike punkter, hvorav to av disse områdene ligger i Høylandet kommune. Kommunene vil bli utfordret på en egenandel pr. mast/utbyggingspunkt. Høylandet ser ut til å bli utfordret på en egenandel på ca. 1.2 mill. Dette er store kostnader og en ser ikke rom for dette i budsjettet. En styrket mobildekning langs med hele Lakseveien vil være en viktig sikkerhetsfaktor blant annet for næringa som bruker denne veistrekninga. Dersom dette prosjektet konkretiseres videre må Høylandet føre en dialog opp mot Fylkeskommunen mht. finansieringsmulighetene.

Vurdering: Det er ikke funnet rom for å dekke kommunens egenandel over det ordinære driftsbudsjettet, men at vi fremover vurderer å bruke eventuelt overskudd fra NTE til videre bredbåndutbygging i tellekrets for tellekrets til hele kommunen er utbygd.

5.2.6 – Generell styrking av vegvedlikeholdsbudsjettet

Framkommelige veger er en forutsetning for at folk skal kunne bo i grendene våre. Totalt har kommunen 32,4 km kommunal veg inkl. gang-/sykkelveg.

Det er under utarbeidelse en vegvedlikeholdsplan. Det er en kjensgjerning at vegvedlikeholdsbudsjettet for veg i de siste årene ofte ikke har strukket til. Vi hadde i fjor en ramme på 400.000 til sommervedlikehold, men vi sliter med å ta igjen etterslepet. En økning i forhold til behovet i vegvedlikeholdsplanen er ønskelig.

Mer enn 90% av vegene våre er veger med grusdekke. Skal man holde grusveger i en noenlunde stand er det svært viktig at vannet får renne av vegbanen. Rensk av kanter og grøft er noe som må gjøres jevnlig, uten dette blir vannet stående i, eller renner langs vegdekket, og vi får slaghull og langsgående renner i vegbanen.

I vegvedlikeholdsplanen foreslås det at man innarbeider en rutine at alle veger grøfterenskes minst hvert femte år. Gjennom en styrking av sommervedlikeholdet vil vi sikre framkommelighet og på sikt spare penger ved å unngå noe av det brannsløkkingsvedlikeholdet som det spesielt oppstår behov for ved store nedbørsmengder.

Vi ser at vi bruker mye penger på innleie av maskiner for å få gjort forholdsvis enkle ting. Et verktøy som en hjulgravemaskin ville bidratt til en innsparing på disse postene.

Vurdering: Det hadde vært ønskelig å fått styrket budsjett for vegvedlikehold med kr 500.000 årlig, men dette har vi dessverre ikke funnet rom for. Budsjettrammen for 2019 er videreført i 2020 mht vegvedlikehold, samt at brøyting offentlige plasser og torg er økt med kr 100.000. Brøyting offentlige plasser ble tidligere utgiftsført sammen med kommunale veger, dette konteres nå på ansvar for offentlige plasser og torg.

5.2.7 – Kommunale bruer

Det ble sommeren 2019 gjennomført en hovedinspeksjon på våre kommunale bruer. Inspeksjonen ble utført av firmaet SafeControl. Inspeksjonen viser en utbedringskostnad på kr 2.965.000, i all hovedsak knyttet til Lona bru. Kostandene må innarbeides i en langsiktig vedlikeholdsplan.

Utover dette er det ingen bruer med skader som har kritisk betydning for bruenes bæreevne. Det må imidlertid påregnes utgifter på:

- Kr 150.000 til Skarland bru i løpet av en toårsperiode
- Kr 60.000 til Almås bru i løpet av en fireårsperiode
- Kr 120.000 til Lauvåsen bru i løpet av en femårsperiode
- Kr 2.615.000 til Lona Bru i løpet av en femårsperiode

Vurdering: Vi har ikke funnet rom for å avsette midler til disse tiltakene i denne planperioden.

5.2.8 – Gatelys Sentrum

Gatelysene på Vargeia bør skiftes ut til LED-armaturer, da en for det første vil spare strøm, og for det andre at det begynner å bli vanskelig å få tak i lamper til eksisterende armaturer. Vi fikk høsten 2018 tak i 19 lyspærer, men ved skifting av pærer ble det klart at også drosslene er påvirket av tiden tann, og har begynt å ryke.

Kostnaden er vurdert til kr 11.000 pr mast. Da er nye armaturer, alt arbeid og bruk av lift inkludert. På Vargeia er det 30 master. Langs Gammelåvegen er det 12 master.

Vi har også vært plaget med en del jordfeil.

Vurdering: Gatelys er et trafikksikkerhetstiltak, og spesielt på Vargeia med skolebarn og trafikk til/fra barnehage er det ønskelig at vi har et gatelysanlegg som fungerer. Også langs Gammelåvegen, med trafikk mellom fotballbane, hall og butikk/kiosk er det viktig at gatelysene fungerer. Det anbefales at man avsetter 500.000 eks mva til å utbedre anleggene i sentrum.

Det er ikke funnet rom for å styrke driftsrammene til vedlikehold av gatelys i denne planperioden.

5.2.9 – Overtakelse av to gatelyspunkter Vadamoen.

Det er kommet en henvendelse fra Vadamoen vel om å få overtakelse av drift av to nye lyspunkter på lekeplassen på Vadamoen. Lyspunktene er utstyrt med LED-lys og astrour, og vi antar en driftsutgift på kr. 700 - 1000 pr punkt pr år.

Vurdering: Da kommunen ikke har vært involvert i anskaffelse av disse lyspunktene, verken med valg av utstyr eller garantitid, så ønsker ikke kommunen å overta eierskapet til dette.

5.2.10 - Høylandet sokn – behov for økning av driftsmidler

Høylandet menighetsråd har i møte 28.08.2019, sak 39/2019 behandlet økonomiplan for perioden 2020-2023. De har søkt om nye driftsmidler til:

Høylandet kirke – restaurering av steintrapp og mur kr 120.000 i 2020

Vurdering: Finner ikke rom for dette i denne planperioden.

5.2.11 – Kortleser – elektronisk kjørebok

Leasingbilen som er stasjonert på administrasjonsbygget brukes av ansatte i hele organisasjonen, og det skrives manuell kjørebok. I slutten av året fordeles driftsutgiftene med denne bilen manuelt, til de ulike ansvarsene som har brukt bilen.

Det hadde vært ønskelig med en elektronisk kjørebok, men det er ikke lovpålagt så fremt at vi ikke har yrkesbil som blir brukt som privatbil om hverandre. Det ble tatt i bruk et system fra Abax for flere år siden, men av ulike årsaker ble systemet ikke brukt, og abonnementet ble avsluttet i 2016.

Abonnementet den gang kom på kr 33.000 ekskl. mva.

Vurdering: Det er ikke funnet rom for å øke driftsrammen som følge av dette tiltaket, men vi vil jobbe med å finne eventuelle alternative løsninger innenfor allerede budsjetterte ramme.

5.2.12 – Stipendordning for sykepleier- og vernepleierstudenter

Fra personal er det spilt inn et behov for en stipendordning for sykepleiere og vernepleiere.

Høylandet kommune har over en lengre periode hatt utfordringer med å skaffe kvalifiserte sykepleiere og vernepleiere. I den sammenheng spiller personalsjefen inn tanker om å sette inn en stipendordning som kan stimulere til utdanning og arbeid i vår kommune. Dette skal være et ledd i å sikre oss nødvendig kompetanse i framtida.

En mulig stipendordning må tas opp til vurdering i først i lederteamet samt med tillitsvalgte. Basert på utfallet av den diskusjonen kan det eventuelt legges frem en sak til administrasjonsutvalget.

Vurdering: Vi har i denne planperioden ikke funnet rom for å bevilge midler til dette tiltaket.

5.2.13 – Læringleplasser

Behovet for læringleplasser finner vi i alle enheter. Skal vi bl.a. kunne sikre oss tilstrekkelig fagkompetanse burde det vært minst en læringleplass i hver enhet.

Vi har behov for barne- og ungdomsarbeidere og helsefagarbeidere. I tillegg har vi sporadiske behov for vaktmestre (ulike handverksfag), renholdere, helsesekretærer og kontorlag.

Behovet for læringleplasser for deltakere i introduksjonsprogram er både i oppvekst og i helsesektoren fra våren 2020.

Gjennom bosettingen og Introduksjonsprogrammet har vi lagt til rette for utdanningen og tenker at det er riktig å være med helt til de er ferdig utdannet og dermed også i stand til å kunne klare seg selv økonomisk gjennom jobb.

Høylandet kommunen trenger innbyggere og ved å legge til rette for at de kan få fullført sin utdanning gjennom en læringleplass på Høylandet vil muligheten for at to familier kan velge å bosette seg permanent øke. Dette vil uten tvil øke bolyst og tilhørighet til kommunen.

Vurdering: Vi ser at læringsplasser for deltakere i introduksjonsprogrammet kan løses gjennom at en finansierer dette ved bruk av introduksjonstilskudd. Vi har ikke innarbeidet læringsplass pr. i dag, men kommer tilbake til dette når vi har konkrete søknader om dette.

Oppvekst – Lærling i barne- og ungdomsfaget

Det er et ønske om 1 læringleplass i oppvekst fra 01.08.2020, dette utgjør ca 70.000.- for 2020, ca 140.000.- for 2021. Kommunen har over år hatt læringleplasser, det er viktig med tanke på rekruttering og fullføring av yrkesfag utdanning for våre ungdommer.. Læringer har mye verdiskaping, men tilskudd til læringleplasser dekker ikke opp utgiftene til kommunen.

Vurdering: Det er Ikke funnet midler til dette.

5.2.14 – Anskaffelse av timeregistreringssystem for administrasjon og teknisk drift

Det er sett nærmere på behovet for en bedre og enklere kostnadskontroll på bemanningen i teknisk sektor og administrasjonen.

Teknisk sektor har behov for enkelt å kunne kanalisere driftskostnader på riktig enhet og kostnadssted. Selv om den faste lønnen er fordelt på forhånd er ikke virkeligheten alltid det samme. Vi bruker de ressursene som er tilgjengelige til enhver tid og det må derfor til mange manuelle håndteringer og fordelinger av timer, samt godkjenninger for å få det mest mulig korrekt.

Vi mener at ved å ta i bruk teknologi for å håndtere dette vil frigjøre ressurser som vi kan bruke på å bedre både kvalitet og service på de tjenestene som skal leveres. Det er også en stor fordel at vi kan ha en løpende kontroll med hvor tiden blir brukt og gjøre evt. tiltak for å redusere tidsbruk, som f.eks. ved bedre vedlikehold av kommunale bygg og bedre utnyttelse av eksisterende ressurser. Vi får brukt riktige ressurser på riktig sted.

Systemet vi har sett på er kompatibelt med Visma Enterprise som er lønningssystemet og Visma økonomi som er økonomisystemet. Det vil si at alt som skjer i tidsregistrering går direkte inn i lønn via filoverføring og kostnadsfordelingen overføres direkte til i økonomisystemet.

Det kan nevnes at systemet driftes av leverandør og at vi leier server plass for administrering og oppdateringer av systemet. Dette er da en del av totalpakken.

Vurdering: Det er foreslått bevilget kr 80.000 til anskaffelse av et timeregistreringssystemet for teknisk drift, samt administrasjon, og det er bevilget kr 69.660 til årlig drift og vedlikehold av systemet.

5.2.15 - Søknad om tilskudd fra kommunen

Kommunen har mottatt flere søknader om tilskudd fra kommunen til drift av grendehus. Skal en imøtekomme noen av disse søknadene må en allerede nå avsette ressurser til eventuelle tilskudd.

5.2.15.1 - Søknad fra Høylandet Samfunnshus AS.

Styret for Høylandet Samfunnshus AS søker om kr 150.000 til vedlikehold og reparasjon av tak. (ark.sak 19/6629)

Vurdering: Vi har ikke funnet rom for å innarbeide det omsøkte tilskuddet i årsbudsjettet for 2020, og en har heller ikke funnet rom for tilskuddet senere i planperioden.

5.2.15.2 – Søknad fra UL Framtidsvon

Det har over lengre tid gjennomført flere møter mellom kommunen og UL Framtidsvon for å komme til enighet når det gjelder den gamle skolebygningen på Kongsmoen.

Styret for UL Framtidsvon søker om et tilskudd pålydende kr 150.000 for at laget overtar Kongsmoen skole, og river den delen av bygget som de ikke ønsker å overta. (ark.sak 19/2708)

Det har vært dialog med ungdomslaget mht. riving av skolen. Styret for UL Framtidsvon søker om et tilskudd pålydende kr. 150.000 for at laget overtar Kongsmoen skole, og river den delen av bygget som de ikke ønsker å overta (ark.sak 19/2708).

Med en slik løsning vil kommunen være ansvarlig for å fjerne oljefyrkjel og ulike avfallsmaterialer til en kostnad på ca. 250.000. Totalt vil en slik løsning komme på ca. 400.000. Det vil være en rimeligere løsning enn å bruke et rivningsfirma, samt gi en inntektsmulighet for ungdomslaget til å foreta planlagte utbedringer på hovedbygget.

Vurdering: Vi har ikke funnet rom for å innarbeide omsøkte tilskudd og kostnader som blir tillagt kommunens ansvar i årsbudsjettet for 2020. Det er svært ønskelig å finne en snarlig løsning mht. skolebygg Kongsmoen. Dersom det gis økonomiske muligheter i løpet av 2020 (blant annet etter regnskapsavslutning for 2019) vil det vurderes å legge frem en egen sak på dette i løpet av 2020.

5.2.15.3 - Felles søknad fra Husstyrene

Styrene for UL.Liv, UL Lidarende, UL Framtidsvon, Høylandet Samfunnshus og Loddoenget Skytebane har i en felles søknad søkt om fritak fra alle kommunale avgifter. Ark.sak 19/6838

Vurdering: Høylandet kommune kan ikke gi eierne av grendahusene fritak for kommunale avgifter. VAR-tjenesten er basert på selvkostfinansiering, og dersom noen skal ha fritak, må andre som er tilknyttet ordningen betale en høyere pris. Dette kan en ikke gjøre, men Høylandet kommune har anledning til å gi et tilskudd til den enkelte huseier som tilsvarende de årlige kostnadene når det gjelder kommunale avgifter. Høylandet kommune gir allerede et mindre årlig driftstilskudd til de lagene som er eiere av slike grende- og samfunnshus, og med bakgrunn i de økonomiske utfordringene som kommunen selv har med å balansere sitt eget budsjett etter endringer i lov om eiendomsskatt, og redusert innbyggertall, store investeringer i egen regi, bl.a. bygging av «Hållinghallen» - finner vi ikke rom for å øke tilskuddene til Ungdomslagene og Loddoenget Skyterlag tilsvarende det enkelte lags krav på kommunale avgifter.

5.2.15.4 - Høylandet Utstyrssentral

Høylandet kommune v/kulturkonsulenten har utarbeidet et prosjekt kalt ” Høylandet Utstyrssentral” i fellesskap med Høylandet frivilligsentral. Høylandet Utstyrssentral er tenkt plassert i den nye “Hållinghallen” og her kan småbarnsfamilier, flyktninger, ungdommer og andre med store sosiale ulikheter komme for å låne utstyr til ulike aktiviteter, eller turister kan komme innom og låne utstyr til en rimelig leie. – ark.sak 19/5609-3.

Prosjektet er planlagt over en 3 årsperiode og det er kostnadsberegnet til kr 469.000,- hvorav Høylandet kommune er tenkt å bidra med kr 200.000 hovedsaklig i form av arbeidsinnsats. Trøndelag kommune har gitt tilsagn om kr 100.000 til prosjektet, mens Høylandet frivilligsentral bidrar med arbeidsinnsats tilsvarende kr 90.000. Resterende finansieringsbehov er tenkt finansiert av utleieinntekter fra eksterne brukere, turister etc.

Høylandet kommune er utfordret på kr 50.000 i 2020 og nye kr 50.000 i 2021. Vi ser av prosjektbeskrivelsen at leie av lokaler er stipulert til kr 48.000 årlig. Det vil si at verdien av lokalene i den nye Hållinghallen vil være kommunens bidrag i prosjektet disse to årene.

6. Handlingsrommet

Konsekvensjustering.

Administrasjonen har gjennomgått grunnlaget for økonomiplanen og foretatt nødvendige justeringer i forhold til politiske vedtak som er fattet i perioden siden budsjettet 2019 ble vedtatt.

Enhetene startet i sommer med å konsekvensjustere sitt budsjett utfra den rammen som er bevilget for inneværende år, men det har for flere områder blitt en utfordrende prosess som har tatt tid. En av årsakene til utfordringene er at enhetene for inneværende år har lagt et effektiviseringskrav som skulle hentes inn i løpet av året, men nødvendige tiltak er ikke satt i verk.

I tillegg til dette er innbyggertallet redusert med 21 innbyggere på ett år, og dette medfører reduksjon i rammetilskuddet og i skatteinntekten. Videre er det endringer i eiendomsskatteloven som medfører reduserte muligheter til å skrive ut eiendomsskatt i den størrelsesorden som vi forventet, som skulle finansieres renter og avdrag på lån til tilbygg barnehage og bygging av Hållinghallen.

Som følge av denne inntektsreduksjonen ble enhetene utfordret til å konsekvensutrede en ytterligere rammereduksjon. Enhetene skulle hente inn;

Sentraladministrasjon	kr 510.000
Oppvekst og kultur	kr 2.150.000
Helse- og omsorg	kr 2.250.000
Utvikling	kr 0
Kirkelige formål	kr 50.000

Bakgrunn for at Utvikling ikke fikk en utfordring her, var at enheten i flere regnskapsår har avsluttet med overforbruk, noe som tilsier at de allerede har svært stramme rammer. Det har vært utfordrende for enheten å utarbeide et konsekvensjustert forslag til budsjett basert på 2019-nivået.

De ulike innsparingstiltakene er beskrevet for den enkelte enhet i kap. 8. Her vil det være en blanding av innsparingstiltak for å komme ned til 2019-nivået og innsparingstiltak for en ytterligere reduksjon i hht den utfordringen som ble gitt på grunn av inntektsnedgang.

A	D	C	D	E	F
	fra 2019- budsjettet	Rammekorrigerin g	Beregnet netto driftsramme 2020	Netto ramme jfr. Arena	"Overforbruk"
1. Sentraladministrasjon	kr 14 273 679	kr -3 538 144	kr 10 735 535	kr 10 741 713	kr -58 126
Lønns- og prisvekst (deflator 3,1%)		kr 442 500			
Utgifter med kommune - og fylkestingsvalg		kr -107 000			
Tilskudd til Mobilnett		kr -1000 000			
Færre flyktninger i introprogram, prosj. 1200		kr -1138 000			
Nettovirkning stilling som arrangementskoordinator		kr -150 000			
Ikke internfordelt utg. med plasstillitsvalgte		kr -120 000			
Ikke festivalmottakelse i 2020		kr -50 000			
Høyere uttak av premiefond KLP					
Nettovirkning premieavvik		kr -1431644			
office 365 i regi av IKS'et		kr 215 000			
Skatteetaten overtar skatteinnfordringen fra 01.06.2020		kr -129 000			
Økn.fra 50 % saksbeh. til 100%		kr 440 000			
<u>Hvordan nå rammen:</u>					
Ytterligere rammereduksjon		kr -510 000			
1900 Kommunestyrets tilleggs	kr 62 736	kr 1 568	kr 64 304	kr -	
1905 Årslønnsvekst	kr 1 726 460	kr 43 161	kr 1 769 621	kr 1 769 621	kr -
3,1% av en lønnsmasse på 102,8 mill					
2. Oppvekst og kultur	kr 36 484 819	kr 140 445	kr 36 625 264	kr 37 233 224	kr 607 960
Lønns- og prisvekst (deflator 3,1%)		kr 1131100			
Overføring av tilskudd lærerrettet inn i rammetilskuddet		kr 431700			
Økt behov prosjekt 1200		kr 652 645			
Medlem i Museet Midt IKS jfr. K.sak		kr 75 000			
<u>Hvordan nå rammen:</u>					
Ytterligere rammereduksjon		kr -2 150 000			
3. Helse og omsorg	kr 43 834 048	kr 750 900	kr 44 584 948	kr 46 760 397	kr 2 175 449
Lønns- og prisvekst (deflator 3,1%)		kr 1358 900			
Pro 3010, bortfall tilsk.ress.krevende bruker, hvis bruker hadde vært under 67 år		kr 825 000			
Kombidamper og oppv.maskin bevilget i 2019		kr -115 000			
Statstilskudd demente		kr 77 000			
Helårsvirkning legevakt		kr 95 000			
Økte kostnader NAV?		kr 300 000			
Nye behov MAT		kr 460 000			
<u>Hvordan nå rammen:</u>					
Ytterligere rammereduksjon		kr -2 250 000			

4. Utvikling	kr 10 567 248	kr 643 600	kr 11 210 848	kr 11 345 047	kr 134 199
Lønns- og prisvekst (deflator 3,1%)		kr 327 600			
Kjøp sentr.område, stopp bygsf. avg.		kr -29 000			
Tilsk. til veterinærordning inn i rammetilskuddet		kr -			
Tilskudd til tilrettelegging og etablering inn i rammetilskuddet		kr 102 000			
Kommunens andel Kystsoneplan jfr. K.sak 46/17 - ut 2020, Hållinghallen tas i bruk drift		kr 243 000			
<u>Hvordan nå rammen:</u>					
Ytterligere rammereduksjon		kr -			
5. Kirkelige formål	kr 1 424 108	kr -35 852	kr 1 388 256	kr 1 388 173	kr -83
Lønns- og prisvekst (deflator 3,1%)		kr 44 148			
Reparasjon av steintrapp Høyl.kirke		kr -30 000			
<u>Hvordan nå rammen:</u>					
Ytterligere rammereduksjon		kr -50 000			
8. Skatt og rammetilskudd	kr -115 727 700	kr -2 308 600	kr -118 036 300	kr -118 036 300	kr -
Ikke avsetn. til eiendomsskattefond					
Netto korrigering i forhold til 2019-budsjett		kr -2 308 600			
9. Renter og avdrag	kr 7 354 602	kr 3 483 565	kr 10 838 167	kr 10 838 167	kr -
Renteinntekter av innskudd er budsjettet for høyt					
Korr.renter/avdrag på eks.lån		kr 926 587			
Bruk av disp.fond 2.5699.120 til arrangementskoordinatorstilling		kr 150 000			
Bruk av disposisjonsfond 2.5699.801, ikke automatisk videreført fra 2018		kr 1513 958			
Bruk av disp.fond prosjekt 1200 - totalt kr 1.129.884 i 2020		kr -538 687			
Nettovirkning premieavvik, bruk/avsetn.pensjonsfond 2.5699.000		kr 1431 707			
	kr -	kr -864 086	kr -817	kr 2 040 042	kr 2 859 399

Når det gjelder konsekvensjustering vil vi spesielt anmerke:

Som tabellen ovenfor viser har enhetene ikke kommet i mål i forhold til netto beregnet ramme for 2020. Etter konsekvensjusteringen hadde vi en underdekning på kr 2.040.042. For å kunne fremlegge et budsjett i balanse, pålegges enhetene å jobbe videre med effektivisering samt å se på om vi har hentet ut alle inntektsmuligheter. Spesielt har vi innarbeidet et forholdsvis stort beløp – kr 1.250.000 i 2020 på helse- og omsorg. Vi har lagt inn bestilling og forventer at prosjektet «Omstilling og innovasjon av helse- og omsorgssektoren» med bistand fra Ressurscenteret for omstilling i kommunene, kan komme med forslag om omstillingstiltak som kan medføre reduserte kostnader i denne størrelsesorden.

Innsparingstiltakene for den enkelte enhet er beskrevet i kap. 8, , men utgiftene er fortsatt 2 millioner for høye, og det er behov for å innarbeide noen ny tiltak: Derfor har en innarbeidet flg. tilleggskrav for 2020

Sentraladministrasjon	-kr 103.000
Oppvekst og kultur	-kr 400.000
Helse- og omsorg	-kr 1.250.000
Bruk av disp.fond 2.5699.801	-kr 893.100
SUM	-kr 2.646.100

Vi hadde sett at vi ikke behøvde å bruke av disposisjonsfondet for å balansere budsjettet, men det er noen innsparingstiltak som en vil se nærmere på som er noe vanskelig å tallfeste i dag. Dette omfatter:

- Seniortiltakene fra fylte 62 år. Høylandet kommune har en svært god ordning. Det er mulig den bidrar til at våre ansatte kan stå i jobb noe lengre, og ikke tar ut AFP fra fylte 62 år. Seniortiltakene går ut på at når en fyller 62 år, kan en ta ut en ekstra uke ferie, fra fylte 63 år ytterligere en uke, og fra fylte 64 år kan en ta ut 3 uker ekstra ferie. For de arbeidstakerne som går i turnus må det settes inn vikar. Dette er en ordning som administrasjonen ønsker å drøfte med tillitsvalgte og revidere så snart som mulig. Når ansatte gis disse ukene, og det må leies inn vikar blir resultatet at det betales dobbelt opp for denne vakt. Som et mulig innsparingstiltak må vi se nærmere på denne ordningen.
- Sykefraværet – som vi har som mål å få redusert. Det totale sykefraværet i kommunen var for 2018 – 7,35 % - og målet er 95 % nærvær. Det totale sykefraværet for 2019 etter 3. kvartal 2019 er på 7,47 %. Det er topp prioritet for ledergruppen å nå målsettingen om 95 % nærvær. Innsparinger mht seniorordning og redusert sykefravær vil kunne redusere behovet for bruk av disposisjonsfondet.

7. Kommunens visjon, hovedmålsettinger for perioden

Visjon

Høylandet er en innovativ og utviklingsorientert kommune, der det er godt å bo.

Mål for perioden 2020 – 2023:

Mål 1 - 1 300 innbyggere innen utgangen av 2023.

Mål 2 - Hållingene har god folkehelse.

Mål 3 - Kommunen er innovativ og har god ressurs- og økonomistyring.

7.1 Handlingsplan 2020-2023

I handlingsplanen er det i tillegg til driftstiltak, også innarbeidet noen av investeringstiltakene i planperioden. Investeringstiltakene er skrevet med blå skrift.

Definisjoner: **Visjon** – Framtidsdrøm. **Mål** – Ønsket framtidig tilstand. **Strategi** – Hvordan nå målet? **Tiltak** – Hva skal vi gjøre?

Hovedmål	Strategi	Tiltak	2020	2021	2022	2023	Ansvarlig / Måleindikator
MÅL 1 1 300 innbyggere innen utgangen av 2023.	1.1 Sikre fremdrift på sentrale nøkkelfaktorer mht. næring	1.1.1 Utarbeide årlig tilstandsrapport på Næring	X	X	X	X	Kommunalsjef utvikling. Måleindikator: tilstandsrapport utarbeidet
	1.2 Beholde eksisterende arbeidsplasser, og øke antall nye arbeidsplasser. (Ref. Næringsplan)	1.2.1 Koordinere arbeidet til «think-tank» gruppe med mandat til å foreslå hvordan en bør jobbe med næringssatsing på Høylandet.	X				Rådmann. Måleindikator: Strategi for næringssatsing på Høylandet
		1.2.2 Legge til rette for utvikling av nye arbeidsplasser. Skafe nærings-aktivitet/arbeidsplasser knytta til Kongsmoen industriområde	X	X	X	X	Kommunalsjef for Utvikling. Måleindikator: Antall nye arbeidsplasser.
		1.2.3 Revidere næringsplan, inkl. landbruksdel	X				Rådmann/Kommunalsjef for utvikling Måleindikator: plan revidert
		1.2.4 Sikre god karriere-veiledning til ungdom.					Kommunalsjef for utvikling. Måleindikator: Avholdttiltak for ungdom.
		1.2.5 Aktiv deltakelse i Ungt Entreprenørskap	X	X	X	X	
	1.3 Sikre god infrastruktur.	1.31.Ferdigstille plan for digital infrastruktur i Høylandet kommune	X				Kommunalsjef utvikling. Måleindikator: Mobilnettet er finansiert og utbedret.

		1.3.2 Søke ut og tilrettelegge midler til bredbånd- og mobilprosjekt.	X	X	X	X	Kommunalsjef utvikling. Måleindikator: Mobilnettet er finansiert og utbedret.
		1.3.3 Bidra med egenandel til utbygging av bredbånd Øvre Høylandet & Aavatsmarka	X				Kommunalsjef utvikling. Måleindikator: Bredbånd er finansiert og utbedret.
		1.3.4 Tilrettelegge forlengelse av gang- og sykkelbane Høylandet sentrum -Hjorten/Lille Tyldum	X				Rådmann/Kommunalsjef for Utvikling. Måleindikator: gang og sykkelbane ferdigstilt
	1.4 Tilrettelegge for fleksible valg av tomte- muligheter og boliger.	1.4.1 Aktiv markedsføring og salg av leiligheter/boenheter	X				Kommunalsjef utvikling. Måleindikator: Ant boliger solgt
		1.4.2 Utarbeide boligpolitisk handlingsplan	X	X			Kommunalsjef utvikling Måleindikator: Plan utarbeidet
	1.5 Tilrettelegge et oppvekstmiljø som skaper livsglede, livsmestring, og læring. (Ref. Oppvekstplan)	1.5.1 Tilrettelege for at alle som søker barnehageplass skal få plass ved hovedopptaket.	X	X	X	X	Kommunalsjef oppvekst og kultur. Måleindikator: Totalt antall søknader, antall avslag eller delvis innvilget og årsak.
		1.5.2 Ta i bruk ny lærerplan høst 2020. Ha gode rutiner for det forebyggende arbeidet og §9A.	X	X	X	X	Kommunalsjef oppvekst og kultur. Måleindikator: Grunnskolepoeng. Resultat nasjonale prøver. Elevundersøkelse. Tilbakemeldinger gjennom elevsamtaler og foreldresamtaler.
		1.5.3 Utbedring av uteområde og prioriterte utbedringer på eksisterende barnehagebygg.	X				Kommunalsjef kultur og oppvekst. Måleindikator: utbygging iht. plan ferdigstilt. Uteområde ferdigstilt iht. plan.
		1.5.4. Utbedring av skolegård/uteområde Utarbeide plan for uteområdet Hållinghallen/idrettsbanen i samarbeid med IL Hållingen.	X				Kommunalsjef kultur og oppvekst: Måleindikator: - uteområde utvidet og utbedret iht. plan. - plan for idrettsområdet utarbeidet
		1.5.5. Innarbeide «MOT» sine verdier i skole, kommuneadministrasjon, kommunestyre, frivillig sektor og samfunnet for øvrig.					
	1.6 Gjennomføre prosjektet: «Tilflytting til	1.6.1 Gjennomføre tilflyttingsstrategi.	X	X	X	X	Rådmannen. Måleindikator: - Gjennomføring av plan regelmessig vurdert. -Antall innbyggere/tilflyttere

	Høylandet»	1.6.2 Ha direkte dialog med potensielle tilflyttere.	X	X	X	X	Rådmannen. Måleindikator: Ant kontakter.
		1.6.3 Gjennomføre lokalt «Hoga hit» arrangement.	X	X	X	X	Rådmannen. Måleindikator: Ant deltakere.
	1.7 Bosette og integrere flyktninger / «nye hållinger»	1.7.1 Arbeide for bosetting av flere flyktninger/nye hållinger	X				Rådmann -Antall ny flyktninger som bosettes
		1.7.2 Sikre språk- og arbeidspraksis.	X				Flyktningekonsulent. Måleindikator: Alle tilbys språk- og arbeidspraksis knytta til introduksjonsprogrammet
		1.7.3 Sikre karriereveiledning og i samarbeid med andre instanser ha en plan som fører til skolegang eller arbeid for alle nye hållinger	X	X	X	X	Flyktningekonsulent. -Alle har plan for fremtidig skole/arbeid -Antall på skole etter introprogram -Antall i jobb etter introprogram
		1.7.4 Tilrettelegge et godt fritidstilbud til nye hållinger.	X	X	X	X	Flyktningekonsulent. Måleindikator: Nye hållinger deltar i aktiviteter. Lag og foreninger som har et tilbud

MÅL 2 Hållingene har god folkehelse	2.1 Folkehelse vurderes som gjennomgående tema i samfunnet.	2.1.1 Utarbeide plan – som del av samfunnsplan.	X				Kommunalsjef helse og omsorg. Måleindikator: Plan utarbeidet og vedtatt.
	2.2 Gi alle innbyggere mulighet til kreativitet, utfoldelse og mestring gjennom et rikt kulturliv	2.2.1 Tilrettelegge et godt og kreativt samarbeid mellom kommune og lag/foreninger, inkl. etablere et innovasjonssystem med frivilligheten.	X	X	X	X	Kommunalsjef oppvekst og kultur. Måleindikator: Er etablert. Ant deltakere.
		2.2.2 Følge opp kulturminnesatsing i samarbeid med Museet Midt	X	X	X	X	Kommunalsjef oppvekst og kultur. Måleindikator: -komite for kulturminner etablert -Tiltak gjennomført.
		2.2.3 Bidra til planlegging og gjennomføring av revyfestival 2021	X	X			Rådmannen. Måleindikator: tiltak gjennomført i samarbeid med revyfestival
		2.2.4 Bygging av flerbrukshall/ Hållinghall	X				Rådmannen. Måleindikator: Bygg er ferdigstilt
	2.3 Gjennomføre turstiprosjektet (iht. kulturplan)	2.3.1 Ferdigstille sentrumsnære folkehelsestier og aktivitetsområder.	X				Rådmannen. Måleindikator: Tiltak er gjennomført.
		2.3.2 Gjennomføre skilting av turstier/folkehelsestier	X				Rådmannen. Måleindikator: Tiltaket er gjennomført.

	2.4 Videreutvikle Høylandet som et lokalsamfunn med MOT	2.4.1 Følge opp MOT-opplegg i skole og lag/foreninger. Innføre det tverrfaglige temaet livsmestring og folkehelse i skolen.	X	X	X	X	Kommunalsjef oppvekst og kultur. Måleindikator: Høylandet er fortsatt MOT kommune.
		2.4.2 Avklare videre i livsgledearbeid i hht. forskrift om kvalitet i pleie- og omsorg.	X				Kommunalsjef helse og omsorg. Måleindikator: Forslag utarbeidet og politisk vedtatt.
		2.4.4. Gjennomføre livsgledesatsing i Høylandet barnehage..	X	X	X	X	Kommunalsjef oppvekst og kultur. Måleindikator: Livsgledetiltak gjennomført
		2.4.3 Etablere arenaer som legger til rette for MOT og livsglede på tvers av generasjoner/fagområder.	X	X	X	X	Rådmannen. Måleindikator: tiltak gjennomført

MÅL 3 Kommunen er innovativ og har god ressurs- og økonomistyring.	3.1 Sikre godt interkommunalt samarbeid.	3.1.1 Delta aktivt i Namdal Regionråd Avklare behov/muligheter mht. samarbeidsområder	X	X	X	X	Rådmannen. Måleindikator: Nye avtaler på plass.
	3.2 Ha kompetente medarbeidere med evne og vilje til nytenkning og innovasjon.	3.2.1 Kartlegge eksisterende kompetanse, og utarbeide strategisk kompetanseplan i forhold til framtidige behov.	X				Personalsjef. Måleindikator: Plan utarbeidet.
	3.3 Ta i bruk ny teknologi innenfor de kommunale tjenestene.	3.3.1 Utarbeide en digitaliseringsstrategi for Høylandet. Delta aktivt i «Digitalisering Trøndelag» samt i Namdalen	X X	X	X	X	Rådmannen. Måleindikator: -Strategi utarbeidet. -Satsinger/tiltak gjennomført.
		3.3.2 Ta i bruk og utnytte muligheter mht. digitalisering i hele organisasjonen.	X	X	X	X	Rådmann. Måleindikator: Tiltak iverksatt. Plan er iverksatt.
		3.3.3 Ta i bruk velferdsteknologi innen pleie og omsorg.	X	X	X	X	Kommunalsjef helse og omsorg. Måleindikator: Tiltak iverksatt.
		3.3.4. Tilrettelegge for streaming av kommunestyremøter.	X				Rådmann Måleindikator: Tiltak iverksatt.
	3.4 Ha fokus på innovasjon, nytenkning og effektive løsninger.	3.4.1 Gjennomgå og avklare framtidig omfang og organisering av enheten Utvikling og Næring	X				Rådmannen. Måleindikator: Framtidig omfang og organisering av tjenestene er vedtatt.

		3.4.2 Planlegge og gjennomføre renovering og modernisering av helse- og omsorgsbygg.	X	X	X		Rådmannen. Måleindikator: bygningsmasse som er renovert
		3.4.3 Gjennomføre prosjektet «Omstilling og innovasjon – helse og omsorg 2019» med bistand av RO (Ressursenter for omstilling i kommunene»	X				Kommunalsjef Helse og Omsorg Måleindikator: Nye arbeidsmetoder innført
		3.4.4 Utvikle nye løsninger for samarbeid og samskaping med frivilligheten	X	X			Kommunalsjef Oppvekst og Kultur Måleindikator: Nye samarbeidsmetoder/prosesser innført.
	3.6 Ha oppdatert overordna planverk	3.6.1 Ferdigstille planstrategi for 2020-2023	X				Rådmann og Kommunalsjef Utvikling Måleindikator -Samfunnsplan utarbeidet -Arealplan revidert
		3.6.2 Utarbeide ny samfunnsplan	X				
		3.6.3 Revidere arealplan		X	X		
		3.6.4 Utarbeide ny arbeidsgiverstrategi	X	X			Rådmann/personalsjef Måleindikator: arbeidsgiverstrategi utarbeidet.
	3.6 Sikre god økonomistyring	3.6.1 Fortløpende budsjettoppfølging gjennom hele året. Sikre oppfølging for å nå følgende måltall: - Ha et netto positivt driftsresultat på minimum 1.75% -Netto lånegjeld i prosent av driftsinntekter bør ikke overstige 105% -Disposisjonsfond ekskl. det pensjonsregulerende fondet bør utgjøre minimum 4% av driftsinntekter. -Arbeidskapitalen bør utgjøre minst 15%.	X	X	X	X	Økonomisjefen. Måleindikator: -- Budsjettjusteringer gjennomført - Status måltall
	3.7 Ha god beredskap for ulykker og kriser	3.7.1 Etablerer godkjent brannstasjon.	X			X	Rådmann: Måleindikator: -Godkjent brannstasjon
		3.71. Styrke beredskapen gjennom årlige beredskapsøvelser	X	X	X	X	Rådmann: Måleindikator: beredskapsøvelse gjennomført
		3.8.1 Følge opp sykefraværsrutiner	X	X	X	X	Rådmann/personalsjef Måleindikator: % nærvær (% sykefravær)

Oversikt over prioriterte investeringstiltak i planperioden

Kap. nr.	Tiltak i handlingsplan	Tekst:	2020	2021	2022	2023
Investeringsprosjekt						
5.1.3	1.5.3	barnehage samt vedl.hold av eksisterende bygg og	1 250 000			
5.1.3	1.5.3	Frømråde Høylandet barnehage	1 500 000			
5.1.6	3.7.1	Ny brannstasjon	312 500			11 000 000
5.1.5	2.2.3	Bygging av flerbrukshall - Hållinghall	42 057 000	565 000	565 000	565 000
		Forprosjekt - Statue Pål Tyldum	100 000			
5.1.2	3.4.2	Renovering helse- og omsorgsbygget		12 730 000	8 500 000	
5.1.21		MHV - ferdigstillelse reservevannforsyning	250 000			
		Nytt renseanlegg	250 000			
		Finansieringsbehov	45 719 500	13 295 000	9 065 000	11 565 000
Finansiering:						
07000		Ref. fra husbanken		-3 087 000	-2 061 000	
07290		Momskompensasjon	-8 774 500	-2 440 000	-1 630 000	-2 200 000
07300		Ref. fra Fylkeskommun	-18 800 000			
07700		Ref. fra andre				
09100		Bruk av lånemidler	-17 340 000	-7 203 000	-4 809 000	-8 800 000
09480		Bruk av avsetninger	-805 000	-565 000	-565 000	-565 000
			-45 719 500	-13 295 000	-9 065 000	-11 565 000
		SUM	-	-	-	-

Oversikt over nye driftstiltak i planperioden

Når det gjelder nye driftstiltak som vi har fått innarbeidet i plan kan vi kort oppsummere dette i følgende tabell: (Beløp i hele tusen kroner)

Kap. nr	Tiltak i handlingsplan	Tekst:	2020	2021	2022	2023
		Handlingsrom etter konsekvensj	5 648 628	7 225 425	6 827 556	6 688 743
		Tiltak for å skaffe handlingsrom:				
		Diverse innsparingstiltak på sentraladministrasjon	-628 624	-478 624	-478 624	-478 124
		<i>Utspesifisert effektiviseringskrav - Sentraladministrasjon</i>	-103 000	-150 000	-150 000	-150 000
		Diverse innsparingstiltak på - Oppvekst og kultur	-1 635 127	-2 852 711	-2 852 711	-2 832 711
		<i>Utspesifisert effektiviseringskrav - Oppvekst og kultur</i>	-400 000	-750 000	-750 000	-750 000
		Diverse innsparingstiltak på - Helse- og omsorg	-1 923 613	-2 031 647	-1 831 647	-1 831 647
		<i>Utspesifisert effektiviseringskrav - Helse og omsorg</i>	-1 250 000	-1 750 000	-1 750 000	-1 750 000
		Diverse innsparingstiltak på - Utvikling	-27 000	-64 813	-64 813	-64 813
		<i>Utspesifisert effektiviseringskrav - Kirkelig formål</i>	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
		Bruk av disp.fond 2.5699.801	-893 119	-964 160	-1 560 951	-1 718 093
		Skjønnstilskudd	-400 000	-200 000		
		Bruk av tidl.bev.til bredbånd avsatt på disp.fond				
		Utsetter låneopptak til brannstasjon, som er bevilget inneværende år	-149 250	-323 873	-319 395	-314 918
		Nytt handlingsrom	-1 811 105	-2 390 403	-2 980 585	-3 251 563
		Virkn. Av nye investeringstiltak	11 823	827 421	1 417 603	1 688 581
		Flere møtedager for varaordførere	15 000	15 000	15 000	15 000
5.2.6	1.3.2	bredbånds-utbygging Øievatnet, Rosendal, og Aavatsmarka	787 500	837 000		
5.2.6	1.3.2	Eredbånd finansieres av utviklingsfonds-	-787 500	-837 000		
		Omstilling og innovasjon i helset omsorg jfr. K.sak 56/19	156 300			
		Reforhandling NAV-samarbeid	297 314	297 314	297 314	297 314
		Økt behov MAT	460 668	460 668	460 668	460 668
		Anskaffelse av WinTid	130 000	50 000	50 000	50 000
		Utvidelse saksbeh.stilling rådm.kontoret	440 000	440 000	440 000	440 000
		Styrking vedl.kom.bygg	300 000	300 000	300 000	300 000
		Avsetn.disp.fond 2.5699.801				
		Finansieringsbehov	-	-	-	-

En av strategiene i handlingsplan for 2020 – 2023, pkt. 3.6 - er at å ha et netto driftsresultat som utgjør minimum 1,75 % av brutto driftsinntekt. Vi når ikke dette helt i planperioden, jfr. tabellen nedenfor.

Høylandet er i den stillingen at de fleste av våre kommunale bygg har et stort vedlikeholds- og ombyggingsbehov, noe vi har beskrevet også tidligere i kap. 5. Alle disse investeringene påvirker netto driftsresultatet fordi vi får økninger i renter og avdrag og andre driftsutgifter.

Tabellen nedenfor viser utviklingen i netto driftsresultat i planperioden.

Utvikling i netto driftsresultat i perioden 2019 -2023					
	2019	2020	2021	2022	2023
Driftsinntekter	kr -153 445 872	kr -155 481 672	kr -153 397 356	kr -152 175 456	kr -152 138 136
Driftsutgifter	kr 152 143 445	kr 151 237 199	kr 147 793 227	kr 146 731 627	kr 146 787 695
Brutto driftsresultat	kr -1 302 427	kr -4 244 473	kr -5 604 129	kr -5 443 829	kr -5 350 441
Eksterne finansieringsinntekter	kr -579 400	kr -1 412 400	kr -1 449 086	kr -1 484 787	kr -1 519 464
Eksterne finansieringsutgifter	kr 7 136 561	kr 8 096 154	kr 9 411 854	kr 9 781 946	kr 9 965 885
Motpost avskrivninger	kr -4 639 818	kr -4 847 713	kr -4 847 713	kr -4 847 713	kr -4 847 713
Netto driftsresultat	kr 614 916	kr -2 408 432	kr -2 489 074	kr -1 994 383	kr -1 751 733
Netto driftsresultat i % av driftsinntekter	-0,40	1,55	1,62	1,31	1,15

Dette viser at vi må jobbe med å effektivisere driften de neste årene for å klare å oppfylle den strategien som handlingsplan i pkt. 3.6 - å ha et netto driftsresultat som utgjør minimum 1,75 % av driftsinntektene.

8. Drift av de ulike enhetene i 2019

81* Sentraladministrasjon

Enheten er utfordret på en reduksjon av driftsrammen på kr 510.000 samt et behov for å finne midler til en økning av en saksbehandlerstilling i rådmann stab fra 50 % til 100% som medfører en utg.økning på kr 440.000. Totalt omstillingskrav på kr 940.000. Det er gjort følgende tiltak:

110* Politisk organisering

Medlemskontingenten i Kystriksvegen finansieres også i 2020 finansiert ved bruk av ordinære driftsmidler, men det anbefales at dette medlemskapet sies opp med virkning fra 2021.

Det ble i 2019 valgt nye representanter til formannskap og kommunestyre for kommende 4 års periode. Antallet representanter i kommunestyret er redusert med fra 19 til 15 representanter, noe som medfører reduksjon frikjøp. Videre er antallet lister redusert til kun 2, noe som sammen med antallet representanter i kommunestyret, medfører en reduksjon i støtte til partistøtten.

Vi har registrert at varaordfører er valgt inn som representant sammen med ordfører i Namdal Regionråd, noe som medfører flere møter pr. år, enn hva som var vanlig for varaordfører tidligere. Det foreslås derfor å øke bevilgning til møtegodtgjørelse for varaordfører med kr 15.000.

12* Rådmannens stab inkl. fellesutgifter

GDPR

En ansatt i servicekontoret ble innsatt i ombudsrollen som personvernombud fra og med 1. mai 2019. Hun har fått tilegnet seg kompetanse gjennom Høyskolen på Lillehammer og kompetansehevingen er delfinansiert gjennom O/U-midler. Undervisningen var desentralisert og et samarbeide med kommunene i Indre Namdal. Personvernombudet skal ha det overordna ansvaret for at personvernet blir i varetatt for innbyggerne i Høylandet kommune. I tillegg skal personvernombudet sikre at Høylandet kommune som arbeidsgiver skal sikre at personvernet blir i varetatt i hht. til gjeldende regelverk – både eksternt og internt. Rollen inngår som en del av hennes faste stilling og vil gjennomsnittlig utgjøre ca. 5 % av full stilling.

IKT

Kommunen kjøper en 60 & IKT-resurs gjennom ROH Computer. IKT-konsulenten utarbeider en plan for utskifting av utstyr, og det enkelte kontor må selv sørge for at det er avsatt ressurser til utskifting av maskiner. I tillegg har vi en mindre felles pott til innkjøp felles utstyr (serverrom)

Det er lagt inn en videreføring av avtalen med ROH Computer AS om kjøp av datakonsulent-tjenester i 60 % stilling, men vi vil gjøre en vurdering om en skal gjøre driftsendringer her og tilsette egen IT-ansvarlig, som også omfatter ansvar for digitalisering.

I tillegg vil det innenfor eksisterende driftsramme bli sett på muligheten for finne midler til innkjøp av utstyr til streaming av kommunestyremøtene. Kostnaden med dette er stipulert til kr 25.000.

Lønn og regnskap

I 2014 ble det inngått en avtale med Midtre Namdal Samkommune om at de kjører lønn, utfører daglig regnskap, inkl. remittering av fakturaer og de sender ut våre fakturaer og foretar innfordring. Midtre Namdal Samkommune legges ned ved utgangen av 2019, og denne avtalen avtales overført til Nye Namsos kommune fra 2020.

Det opplyses at kjøpesummen for 2019 vil bli indeks-regulert med samme deflatoren som staten bruker i forbindelse med statsbudsjettet, dvs. en deflator på 3,1 %. Dette er tatt inn i budsjettet.

Det er samtaler med Nye Namsos kommune, med hensyn til videreføring av denne avtalen fra 2020, når Midtre Namdal Samkommune er avviklet.

Hærvå

Høylandet kommune har i en årrekke gitt ut bladet «Hærvå» - et informasjonsblad for innbyggerne i kommunen. Det er utgitt 2 nummer hver måned, og regnskapet for 2018 viser en nettoutgift på kr 150.000. Hærvå trukkes i eget hus, og det har blitt kjørt ut til alle husstander av en av kommunens ansatte. Den økonomiske situasjonen til kommunen er slik at vi må se på å finne en rimeligere løsning. Det er viktig å nå innbyggerne med informasjon, men vi må se nærmere på å gå over til digitale informasjonsløsninger. Det vil vurderes ulike alternativ som kan gi en kostnadsbesparing på minimum kr 50.000.

Profilering av kommunen

Det er avsatt kr 60.900 til profilering, omdømmebygging i 2018. Erfaringer viser at det er behov for profileringsmidler gjennom året, og dette opprettholdes.

Skatteinnfordring

Viderefører avtalen med Nye Namsos kommune om skatteinnfordringen, prisregulert med deflatoren på 3,1 %. Avtalen avsluttes fra 01.06.2020 da det i statsbudsjettet for 2020 er vedtatt å overføre denne oppgaven til Skattetaten, som for 2020 medfører en utgiftsreduksjon for Høylandet på ca. kr 129.000.

Bruken av Næringsfond

Høylandet kommune har fortsatt ca. kr 1 mill kroner som stående på det bundne næringsfondet, og vi ha også i 2020-budsjettet innarbeidet at det kan innvilges tilskudd fra næringsfondet til prosjekt som kommer inn under retningslinjene for bruken av fondet.

Driftstilskudd

Tilskuddene til Norsk Revyfaglig senter og Norsk Revyfestival er videreført som for 2019, men i sin helhet finansiert ved bruk av ordinære driftsmidler.

Flyktningearbeid

Det er innarbeidet drift av kontoret for flyktningetjenesten, og et ansvar som inneholder kostnader med introduksjonsprogrammet for flyktningene. Alle utgifter og inntekter vedrørende denne tjenesten for Høylandet kommune regnskapsføres med prosjektnummer 1200. Dette for at vi skal kunne se om statstilskudd dekker kostnadene som vil bli regnskapsført på flere enheter. Bl.a. vil voksenopplæringen bli regnskapsført på oppvekstsektoren, mens helsetjenester og tilskudd til livsopphold vel bli vedtatt og anvist fra helse- og omsorg.

De to siste årene har den kun kommet 2 nye hållinger gjennom familieforening, mens noen har flyttet ut for å ta videre utdanning. Vi har i dag 32 personer som vi fortsatt får utbetalt introduksjonstilskudd på, som vil bli redusert i 2020 fordi 2 personer har flyttet. Vi justerer personalressurser i hht at antallet bosatte reduseres.

Av samlet budsjett til flyktningearbeidet på 4,0 mill. kroner i 2020, brukes 2,1 mill. kroner på sentraladministrasjon, 1,8 mill. kroner innenfor oppvekstenheten hvorav 1,0 mill. kroner her er finansieres av statstilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap og det disponeres 0,4 mill. kroner innenfor helse og omsorg.

Det er beregnet at kommunen vil motta 2 mill. kroner i introduksjonstønad til de som er i program i 2020. Som sluttfinansiering av flyktningearbeidet er det budsjettet med bruk av kr 878.000 fra disposisjonsfond 2.5699.801 hvor «udisponert» introduksjonsstønad fra tidligere år er avsatt.

De fleste av de nye hållingene vil bli ferdig med introduksjonsprogrammet i våren 2020, noe som medfører at etter dette må vi bistå slik at de gis muligheter til å ta videre utdanning med flyktningestipend fra staten eller at de kommer seg ut i arbeidslivet med lønnsinntekt slik at de forsørger seg selv.

Nedgang i antallet bosatte – reduserer personalressursen tilsvarende – kr 300.000

14* Diverse fellesutgifter

Høylandet kommune er med på innkjøpsavtaler gjennom Trøndelag Fylkeskommune, og nyter godt av faglig veiledning når det gjelder anskaffelser og sparer mye arbeid med avtaler- Trøndelag fylkeskommune fakturerer ikke kommunene for denne tjenesten pr. i dag – kr 25.000 kan omdisponeres.

Når det gjelder bedriftsintern helseforebygging, videreføres kun kontingenten til bedriftshelse-tjenesten.

Høylandet kommune har i flere år hatt et bedriftsidrettslag. Laget har de senere år ikke vært et aktivt lag. Laget ble stiftet for at ansatte kunne delta på arrangement som Nord-Trøndelag Bedriftsidrettslag iverksatte, f.eks. «sykle til jobben». Fordi laget ikke har vært aktivt, vanskelig å få et aktivt styre, anbefales det at laget meldes ut av Nord-Trøndelag Bedriftsidrettskrets, og en kan omdisponere kr 6.000.

KLP har i sitt estimat for beregning av pensjonspremien for 2020 innarbeidet antatt bruk av premiefond tilsvarende:

Pensjonsordningen for sykepleiere	kr 66.225
Fellesordningen	kr 391.210
Pensjonsordning for tillitsvalgte	<u>kr 7.460</u>
	kr 464.895

KLP kontakten uttaler at aktuarene i KLP er svært forsiktig når det går ut med antatt bruk av premiefond kommende år. I opprinnelig budsjett for 2019 var det innarbeidet kr 844.000, mens regnskapet i dag viser kr 1.484.873.

Høylandet kommune har de senere årene fått tilbakeført større beløp av tidligere års overskudd fra KLP enn de første prognosene tilsier. Som et tiltak for å øke inntektene når det har vært slike store utfordringer med å få balansert budsjettet anbefales det at en øker overføringen fra KLP med ytterligere kr 150.000,- til totalt kr 994.000.

Budsjettet premieavvik for 2020 er som for tidligere år avsatt til premieavviksfondet 2.5699.000

og akkumulert premieavvik er som for tidligere år postert mot dette premieavviksfondet som et nullspill.

Det er viktig å finne en sosial arena på tvers av enhetene samt ansatte og folkevalgte mellom, men vi har ikke funnet rom for den vanlige nyttårsmarkeringen, kostnadssparing på kr 53.000. Det vil bli forsøkt arrangert et felles rimeligere utearrangement ved inngangen til sommeren, som også kan brukes som arena for å takke medarbeidere for lang og tro tjeneste.

15* Opplæring

Kompetanseplan er revidert og omfatter kompetansetiltak innen oppvekst, helse og omsorg, utvikling, sentraladministrasjonen samt kompetansetiltak for hele kommuneorganisasjonen. Det er i budsjettet for 2019 avsatt kr 100.000 til kompetansetiltak, og dette har vi ikke klart å videreføre. I 2020-budsjettet er det avsatt kr 60.000 til dette formålet, og er innenfor det nivået vi faktisk har bruk de senere årene.

Det var et mål i 2019 at en skulle utarbeide retningslinjer for bruk/tildeling av disse midlene, dette fikk vi ikke ferdigstilt, så må gjennomføres i 2020.

16* Diverse utvalg

Viderefører budsjettrammer som for 2019, med unntak av budsjettet til arbeidsmiljøutvalget, hvor det i flere år har vært avsatt kr 12.000 til uforutsette arbeidsmiljøtiltak i løpet av året. Disse midlene har ikke blitt brukt de senere årene, derfor er de tatt ut av budsjettet for 2020.

18* Tilfeldige utgifter

Viderefører budsjettrammer som for 2019

19* Tilleggsbevilgningsposter

Det er som følge ny kommunelov, kommet reviderte forskrifter for Kostra-rapportering og bruk av bl.a. arter. Her er det slått fast at arten 490 Tilleggsbevilgning er det ikke anledning til å bruke i Kostrarapporteringen.

Det er innarbeidet følgende reservebevilgninger:

Kr 0 til kommunestyrets disposisjon til nye tiltak
Kr 0 til formannskapet disposisjon
Kr 1.769.621 til kommunestyrets fordeling av årslønnsvekst

De innsparingstiltak som er innarbeidet i denne planperioden for sentraladministrasjon er sammenstilt i tabellen nedenfor.

Ansvar		Beløp	Kommentar
1000	Red.antall KS-repr.fra 19-15, behov for møtegodtgj./tapt arb.fortj.	40.000	
1020	Red.antall KS-repr. Og red.antall lister til 2	10.000	
1061	Sier opp medlemsskapet i Kystriksvegen fra 01.01.2021		Kr 48.000 fra 2021
1201	IKT-Indre Namdal dekker økte kostnader for 2019 med bruk av sitt disp.fond i stedet for å økte overf. Fra kommunene	150.000	
1202	Ord. Med betaling for deltakelse i innkjøpsavtaler i regi av fylkeskommunen opphørte etter	25.000	

	fylkessammenslåing		
1209	Hæva – gjøres om til en digital informasjonsavis	50.000	
1230	Flyktningetjenesten har fått en langtids-sykmelding i 20 % stilling, setter ikke inn vikar. Tilleggsred.pga ikke nye bosettinger	132.000 164.000	
1403	Ikke nyttårsarrangement for ansatte og politikere	53.000	
1451	Bedriftsidrettslaget melder seg ut av Nord-Trøndelag Bedriftsidrettskrets	6.000	
1472	Forventer noe høyere bruk av premiefond hos KLP	150.000	
1500	Reduserer avsatte ressurser til opplæringstiltak	40.000	Rest blir da 60.000
1601	Arb.miljøutvalget post til påkomne tiltak	12.000	
1602	Tapt arb.fortjeneste til medl.i forliksrådet	10.000	
1900	Setter tilleggsbev.post KS til kr 0	64.300	
1901	Setter tilleggsbev.post FS til kr 0	92.000	
	Sum innsparingstiltak	998.000	

Virksomhetsplan Sentraladministrasjon 2020

- Ferdigstille planstrategi for Høylandet
- Koordinere utarbeidelse av ny samfunnsplan for Høylandet
- Koordinere gjennomføring av prosjektsatsing «Tilflytting Høylandet»
- Utarbeide ny arbeidsgiverstrategi
- Utarbeide digitaliseringsstrategi for Høylandet kommune
- Igangsette streaming av politiske møter
- Ta i bruk det digitale kvalitetssystemet Compilo i hele organisasjonen
- Utarbeide strategisk kompetanseplan
- Utarbeide retningslinjer for bruk/tildeling av felles kompetansemidler
- Personvernombudsordning fulgt opp i organisasjonen.
- Revidere Livsfaseorientert personalpolitikk inkl. retningslinjer for seniortiltak i organisasjonen

8.2* Oppvekst og kultur

En kort presentasjon/gjennomgang av de ulike ansvarsområdene innen oppvekst og kultur:

Ansvarsområde 2100- Oppvekst og undervisningskontor.

Innbefatter lønns- og driftsutgifter for 60 % kommunalsjef oppvekst og kultur.

Kunnskapsdepartementet innførte i 2018 ny desentralisert ordning for kompetanseutvikling i skolen (DEKOM) og barnehage (REKOM). Fylkesmannen i Trøndelag har opprette et samarbeidsforum for ordningen på skole og barnehage. Høylandet samarbeider med de andre kommunene i Indre Namdal og Snåsa i ordningen. Det arbeides videre med tilrettelegging og gjennomføring av ordningen i 2020. Statlige midler finansierer ordningen. Den kommunale egenfinansieringen gjøres i 2020 gjennom bruk av arbeidsinnsats for de som skal delta. Fylkesmannen har gitt skjønnsmidler som er brukt til en felles koordinator på skole hvor pedagogisk konsulent i Grong kommune er koordinator. Barnehagene i Indre Namdal har samarbeidet i nettverk i mange år. Pedagogisk konsulent i Lierne kommune er koordinator for barnehagenettverket.

Ansvarsområde 2152 Voksenopplæring.

Innbefatter kjøp av tjenester fra Grong kommune på norskopplæring i introprogram, grunnskole, utvidet introprogram og skyssutgifter. Statstilskudd og bruk av fondsmidler dekker disse utgiftene. Kommunen får et persontilskudd i 3 år etter året personen med rett og plikt er i ordningen, og kommunen får et grunntilskudd etter antall personer i målgruppa.

Vi hadde til sammen 19 elever vår 2019 og 11 elever høst 2019 på norskopplæring i introprogram, grunnskole og utvidet introprogram.

Vi har en nedgang i elever høst 2020. Da vil vi ha 8 elever hvorav to i utvidet introprogrammet. Disse tallene vil kunne variere, ut fra behovene deltagerne vil ha, og usikkerhet omkring nye bosettinger.

Hovedmålsettingen er at deltagere etter introprogrammet, grunnskoleopplæring og utvidet introprogram er rustet til å kunne få et arbeid eller få videre skolegang

Ansvar 2125 Barnevernets administrative kostnader.

Innbefatter kjøp av tjeneste fra Grong kommune. Budsjettet er økt fra 2019 ut fra fordelingsnøkkel som er utregnet fra foreløpig budsjettforslag 2019.

2126 Barneverntiltak i familien

Innebærer kjøp av tjeneste fra Grong kommune. Budsjettet er redusert i 2020 ut fra foreløpig budsjettforslag 2019.

2127 Barn i fosterheim

Innebærer kjøp av tjeneste fra Grong kommune. Budsjettet er redusert fra 2019 ut fra nedgang i antall fosterhjemsbarn

Ansvarsområde 2125,2126,2127 er laget ut fra budsjettforslag fra Grong kommune. Utgifter mellom kommunene fordeles etter fordelingsnøkkel i samarbeidsavtalene.

Ansvar 2160 Kulturadministrasjon

Innbefatter lønns- og driftsutgifter for 40 % kommunalsjef oppvekst og 40 % kulturkonsulent. Kjøp av tjenester fra Lierne kommune i forbindelse med spillemiddelsøknader.

Ansvarsområde 2172. Idrett.

Tilskudd til IL Hållingen kunstgressbane: dekking av renter og avdrag på lån som utgjør kr 198.000.- i 2020, siste året er 2022. Tilskudd til Høylandet tråkk innkjøp av ny tråkkemaskin utgjør kr 36.000.- siste året er 2025. De resterende midlene fordeles etter søknader fra lag og foreninger

Ansvarsområde 2191. Samfunnshus/Grendehus.

Høylandet samfunnshus gis tilskudd til dekking av renter og avdrag på lån som utgjør kr 116.000.- i 2020 som er det siste året. De resterende midlene fordeles etter søknader fra lag og foreninger.

Ansvarsområde 2181. Ungdommens kulturmønstring.

Foreslått og ikke gjennomføre UKM i 2020. Det må arbeides med å se på andre lokale tiltak, for så å kunne delta i 2021 hvis engasjementet er økt.

Ansvarsområde 2200 Grunnskole.

Tilstandsrapport skole 2019 vil bli behandlet i kommunestyret i november 2019. Elevtallet ved Høylandet barne- og ungdomsskole er for inneværende skoleår 176 elever. Ut fra kjente fødselstall vil vi få en nedgang i elevtallet de nærmeste årene. En mindre nedgang i elevtallet vil i liten grad påvirke ressursbehovet i skolen. En ressursramme som gir muligheter for et godt tilpassa undervisningstilbud må være en klar målsetting for grunnskolen i Høylandet kommune. Erfaringene over tid viser at satsing på tilpassa opplæring gir mindre behov for spesialundervisning. Kommunen har elever med rett til spesialundervisning, og som skolen gir opplæring til ut fra de særskilte behovene elevene har.

Skolen har tatt i bruk strategisk IKT-plan for skolen som ble vedtatt i 2017 og det er arbeides med en kompetanseplan for IKT. Digitalisering er en av de grunnleggende ferdighetene og det blir viktig å styrke kompetansen til ansatte for å møte fremtidens behov. Skolen har de siste to årene investert i utstyr for å kunne drive grunnleggende opplæring i digitale ferdigheter. Det ble i KS sak 73/17 innført 5 dagers skoleuke for 3 og 4 trinn høsten 2018.

1. og 2. trinn har fremdeles 4 dagers skoleuke. I organiseringen av 3. og 4. klasse er det lagt inn økt tid for matpauser og fysisk aktivitet, samt mer tid til lek og tilbud om leksehjelp gjennom gratis SFO på slutten av dagen. Dette krever noe mer lærerressurser og assistentressurser, men dette er i 2019 finansiert innenfor rammen til skolen.

Det øremerkede tilskuddet som ble tilført kommuneramma til lovfestet økt lærertetthet i 1.- 10. trinn i 2019 er nå lagt inn i rammetilskuddet.

Kompetansekravet til ansatte i skolen er i stor grad bestemt gjennom forskrifter til opplæringsloven. Det er nå krav om at alle som skal undervise norsk, engelsk og matematikk har minimum 30 sp på barnetrinnet og 60 sp på ungdomstrinnet. For å kunne følge lovens krav må alle lærerne som har undervisning i disse fagene få tilbud om videreutdanning. Den statlige støtteordningen Kompetanse for kvalitet setter kommunene i stand til å få denne nødvendige kompetansehevingen. Skolen har imidlertid behov for kompetanse også innenfor andre fag. Kommunen har med to lærer i inneværende , men med innsparingstiltakene i 2020, planlegges det for en lærer neste skoleår. Det må arbeides med at vi får to lærere på ordningen igjen fra høsten 2021.

Ansvarsområde 2202 Skolefritidsordning.

Påmeldinga til skolefritidsordninga varierer fra skoleår til skoleår. I inneværende skoleår er det en økning i antall elever. Det er viktig å ha et godt SFO-tilbud tilpasset et endret arbeidsliv der foreldre i større grad pendler eller jobber turnus, og en åpningstid som tar høyde for dette. Åpningstiden er derfor utvidet med et kvarter om morgenen for de som har meldt behov for dette. Utvidet åpningstid, samt gratis SFO i forbindelse med 5-dagers uke gjør at noen ressurser må flyttes fra skole til SFO.

Satsene for SFO er svært lave sammenlignet med omliggende kommuner. Satsene for opphold på SFO i ferier ble redusert noe i fjor. Selv om SFO-satsene ble økt med 5% i fjor er de fremdeles lave i forhold til nabokommuner. Det foreslås derfor en økning på 10%.

Ansvarsområde 2203 Offentlig bading

Innbefatter lønn badevakt for gratis offentlig bading 5 ganger vår og 5 ganger høst 2019. Tilrettelegges som et lavterskel folkehelseiltak.

Ansvarsområde 2290. Skoleskyss

Innbefatter skyssutgifter til grunnskoleelever. Det er fylkeskommunen som har ansvar for organisering av skoleskyssen, og dette ansvarsområde dekker kommunens egenandel. I tillegg

dekker dette kommunal skoleskyss til elever som har rett på kommunal skoleskyss etter retningslinjer for kommunal skoleskyss KS sak 20/18.

Denne posten er økt ut fra foreløpig regnskapstall i 2019

Ansvarsområde 2294 Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT)

Budsjettet er lagt med de grunnlag som er framlagt fra vertskommunen Grong. Det er utarbeidet og innarbeidet ny fordelingsnøkkel PPT. (ref. K.sak 63/2018)

Ansvarsområde 2300 Ungdomsarbeid.

Innbefatter lønns- og driftsutgifter til ungdomsarbeider.

Ansvarsområde 2310 MOT

Innbefatter lønnsutgifter til MOT coacher og MOT koordinator, og kontingent for medlemskap i MOT. Det har vært ønske om å øke ressurser til frikjøp av MOT coach, men det er det ikke funnet rom for. MOT arbeidet skal utvikles til alle avdelingene i kommunen. Det arbeides godt med skoleprogrammet, og det rekrutteres og skolerer nye ungdommer med MOT hvert år. For skoleåret 2019/20 deltar Høylandet barne- og ungdomsskole i MOT sitt prosjekt «Skolen som samfunnsbygger». Det er ikke funnet midler til å delta videre i skolen som samfunnsbygger

Ansvarsområde 2400 Kulturskolen.

Vi har i dette skoleåret en økning av elever. Dette fordi vi har klart å tilby flere nye tilbud (lyd- og sceneproduksjon, kunst, musikkmore) og at dansetilbudet er videreført. Kulturskolen arbeider sammen med skolekorpset for å se på løsninger for å øke rekruttering til skolemusikken.

Ansvarsområde 2610 og 2612 Barnehage

Lave fødselstall i 2019 gjør at det er usikkert om det vil bli en nedgang i etterspørselen av barnehageplasser fra høsten 2020.

Pr.15.08.12 var det 84 barn i barnehagen på 6 avdelinger. Fra 15.08.19 er det 55 barn i barnehagen på 4 avdelinger, og fra januar – 2020 vil det være 58 barn i barnehagen.. Vi ser fortsatt en økt vekst i antall småbarn som starter tidligere i barnehagen enn før, og med større plasser og lengre oppholdstid pr. dag enn tidligere.

Målet om full barnehagedekning, og retten til barnehageplass er nådd på Høylandet de siste årene. Gjennom fleksible løsninger har vi klart å gi tilbud til alle barna som har søkt barnehageplass, også etter hovedopptaket. . Etter hovedopptaket for bhg året 2018/2019 kom det inn 10 nye søknader, 4 familier med 6 barn kom flyttende til Høylandet. Alle fikk tilbud om barnehageplasser .Barnehageplass er et viktig tiltak for å kunne få flere nye familier til å bosette seg på Høylandet.

Tidlig innsats har vært og er et viktig satsingsområde. For de minste barna er det viktig at vi har ansatte med god kompetanse. I august 2018 kom det en ny pedagog og bemanningsnorm i barnehagen, som vi har klart å innfri. Det skal være 1 pedagog på 7 barn under 3 år og 1 pedagog på 14 barn over 3 år. I bemanningsnorm skal det være minst 1 ansatt pr. 3 barn under 3 år og 1 ansatt pr. 6 barn over 3 år.

Vi har 8 flerspråklige barn i barnehagen våren 2020.

Personalet arbeider med å skaffe seg kompetanse for å tilrettelegge for et godt barnehagetilbud for flerspråklige barn.

Vi er i gang med utbygging /restaurering av barnehagen. Planen er å ta i bruk ei ny avdeling høsten 2020.

Uteområdet er også under planlegging. Har brukt landskapsarkitekt som kom med forslag på de muligheter vi har for å få til ett flott uteområde. Det vil være viktig å få tilrettelagt gode lekemuligheter for små og store barn ute. Har fått til et samarbeid med Grong videregående skole, byggfag. De har fått i oppdrag å bygge små lekehus, uteskur, trapper.. Tegningene er overlevert GVS etter utarbeidelse av ansatte i barnehagen. Dette vil det arbeides videre med våren 2020.

2700 Bibliotek.

Innbefatter lønns- og driftsutgifter til 50 % biblioteksjef og 30 % bibliotekassistent. Organiseringa av bibliotekjeneste som et kombinasjonsbibliotek gir en effektiv ressursutnyttelse. Utlånet øker og antall arrangement i biblioteket har også økt. Biblioteket er en populær møteplass både for barn og voksne i bygda.

8.2.1 Innsparingstiltak oppvekst og kultur:

Oppvekst og kultur er utfordret til å finne innsparingstiltak på til sammen 2.100.000.-. Utfordringer med disse tiltakene er at vi ikke får helårsvirkning i 2020, da vi ikke får gjort tiltakene før nytt barnehage-skoleår.

Ulike tiltak er vurdert, og det er tatt hensyn til oppfyllelse av de ulike lovkravene bla bemanningsnorm og pedagognorm i barnehagen og norm for lærertetthet i skole.

Ansvar 2126 og 2127: Barneverntiltak i og utenfor familie reduksjon kr 200.000.-

Reduser ut fra mindre behov, ved økning av behov ingen buffer.

Ansvar 2172,2179,2191. Tilskudd til lag og foreninger reduksjon 28.000.-

Reduksjon i kulturmidler. Ut fra de siste årenes søknader burde posten vært styrket. Viktig tilskudd til lag og foreninger for drift og aktiviteter. Av dette går det :

-Tilskudd Høylandet samfunnshus kr 116.000.- siste året i 2020.

-Tilskudd IL Hållingen kunstgressbane kr 198.000.- siste året 2022

Høylandet trakk kr 36.000.- siste året 2025.

Rest til fordeling er 337.000.-

Det bør arbeides med å se på ulike tilskuddsordninger som lag og foreninger kan søke på, for fortsatt å kunne opprettholde aktiviteter i de frivillige lagene. Frivilligheten spiller en viktig rolle for bla å utvikle et godt kulturtilbud i vår kommune.

Ansvar 2181. UKM reduksjon kr 10.000.-

Resterende midler dekker kontingent til UKM og noe leie av utstyr. Det har ikke vært så stor påmelding de siste årene. Men det er arbeidet med å løfte interessen og er et godt tiltak for de ungdommer som deltar.

Ansvar 2200 Grunnskole .Reduksjon til sammen kr 784.000.-

- Opphør gratis frukt ordningen til alle skoleelever fra 01.01.2020. I dag får alle elever frukt hver dag. Det er tilbakemelding fra elever og ansatte at deler av ordningen burde vært videreført, men det er utfordrende å finne andre tiltak. Det bør arbeides med å søke på tilskuddordninger for fortsatt å kunne ha denne ordningen. Reduksjon kr 80.000.-
- Reduksjon kursposter. Deltagelse i DEKOM gjør kompetanseheving mulig på en del områder. Reduksjon kr 20.000.-
- Oppsigelse av «It's learning» avtalen. Optimalisere bruk av 0365 . Dette har ingen pedagogiske konsekvenser for skolen. Reduksjon kr 50.000.-
- Reduksjon av lærerstilling, IKT ressurser fra 01.08.2020, tilsvarende 100 % stilling. Dersom skolen velger å lease pcer fra høsten 2020 vil behovet fra ikt-ressurs gå noe ned. Reduksjon kr 454.000.-
- Kun 1 lærer på den statlige etterutdanningen (KFK) i 2020/2021.. Det er behov for å ha to lærere på denne ordningen, det vil ta lengre tid å få den lovfestede kompetansen vi trenger i 2025. Reduksjon 60.000.-
- Reduksjon i læremidler/driftsposter. Denne posten bør økes igjen i 2021 da vi får ny lærerplan høst 2020. Reduksjon kr 120.000.-
- Leirskoletilbudet er vurdert men beholdt slik det er i dag. Fortsatt leirskole i 7.og 9. klasse og en teltovernattingstur.

Ansvar 2202 SFO økte inntekter kr 25.000.-

Øke satser foreldrebetaling med 10 %. Vi har lav foreldrebetaling sammenlignet med nærliggende kommuner. Usikker på om det kan føre til mindre etterspørsel
Det er diskutert men ikke vurdert å redusere SFO tilbudet vinter-sommer og høst ferien. Vi har i dag stengt SFO påsk og juleferien.

Ansvar 2310. Ungdomsarbeider. Reduksjon kr 40.000.-

Reduser stilling fra 01.08.2020.Mindre tilgjengelig ungdomsarbeider, vil kreve mer helhetlig samarbeid. Hvis eks UKM skal gjennomføres, vil det kreve en annen måte å organisere deltagelse i UKM arrangementet på fylket.

Ansvar 2400. Kulturskolen reduksjon/økte inntekter kr 85.000.-

- Reduser kjøp av tjeneste fra andre kulturskoler
- Salg av tjeneste til Miljøarbeidertjenesten
- Annen organisering av undervisningen, mer gruppeundervisning fra høst 2020

Det er vurdert å øke satsene på foreldrebetaling ,men det er vurdert som uheldig da konsekvensene kan bli frafall av elever.

Ansvar 2610 og 2612, Barnehage reduksjon/økt inntekter til sammen 405.000.-

- Ut fra nedgang i antall barn vil en kunne organisere alle barn på 4 avdelinger høsten 2020. Når den nye småbarns avdelingen er ferdig har vi 4 avdelinger på Vargeia. Styrken ved å samkjøre alle avdelingene på Vargeia er bl.a. at det er mulighet for samkjøring av personalet tidlig morgen og ettermiddag. Utfordringen med 4 avdelinger er at det kan bli mindre fleksibilitet for å kunne tilby barnehageplasser i løpet av barnehageåret. Skal tilbudet i skistu (5 avdelinger)oppretholdes vil det kreve økt bemanning ,husleie til idrettslaget og renhold på ei avdeling ekstra. For å kunne

ivareta sikkerheten og lang åpningstid på 5 avdelinger vil en måtte øke opp bemanningen slik at dagene blir dekt opp.(barna har lengre arbeidsdag enn de ansatte,). Dette vil utgjøre ca kr 284.000.- for høsten 2020, helårsvirkning for 2021 vil være ca kr 690.000.-.

Med bakgrunn av dette ser vi at vi kan organisere alle barn på avdelingene på Vargeia og at Skistu ut tilbudet opphører. Det vil arbeides med å se på muligheter for å kunne bruke Skistu til bl.a.faste turdager. Tilrettelegging av et godt uteområde på Vargeia blir viktig for å sikre et godt uteområde for alle våre barn.

- Reduksjon av kurs- og driftsposter. Gjennom deltagelse REKOM mulighet til å gjennomføre kompetanseheving i barnehagen. Reduksjon kr 70.000,
- Refusjon fra NAV . Økt inntekt kr 66.000.-

Ansvar 2700. Bibliotek reduksjon kr 50.000.-

I forbindelse med naturlig avgang ikke tilsatt i stilling. Må se på mulighet for å omorganisere andre stillinger. Kan gi mindre åpningstid –tilgjengelighet, mindre mulighet for formidling/arrangementer, mindre fleksibilitet bibliotek/skoleadministrasjon.

I og med at flere av innsparingstiltakene ikke får helårsvirkning, har vi forslag på at i 2020 finner sektoren ytterligere innsparingstiltak på 458.000.-

Gjennomføres ved å begrense innleie av vikarer, refusjon sykelønn, dekke deler av lønnsøkningen 2020 innenfor eget budsjett.

Med ny småbarnsavdeling på Vargeia vil det være mulig å drifte alle 4 avdelinger på Vargeia, og det åpner for mer fleksibel bruk av personalet.

Virksomhetsplan oppvekst og kultur 2020

- ✓ Følge opp arbeidet med miljørettet helsevern i barnehage og skole.
- ✓ Delta i den statlige kompetansestrategien for kvalitetsarbeid i skolen (DEKOM) og barnehagen (REKOM)
- ✓ Rullere den helhetlig oppvekstplan for barn og unge.
- ✓ Tilby barnehageplass til alle som søker barnehageplass
- ✓ Følge opp mobbeplan i barnehagen
- ✓ Ferdigstille arbeidet med uteområdet i barnehagen
- ✓ Følge opp arbeidet med uteområde på skolen..
- ✓ Følge opp §9A systematisk på alle nivå
- ✓ Ta i bruk nye lærerplaner fra høsten 2020
- ✓ Lage en kompetanseplan IKT for ansatte.
- ✓ Ta i bruk rammeplan i kulturskolen.
- ✓ Bruke biblioteket til å skape begeistring for bøker og litteratur
- ✓ Arrangere Temakvelder for Ungdom
- ✓ Lage en handlingsplan for kommunenes samarbeid med Museet Midt
- ✓ Synliggjøre og tilrettelegge noen utvalgte kulturminner .
- ✓ Ferdigstille Turskiltprosjektet.
- ✓ Ferdigstille prosjekt folkehelsestier i sentrum
- ✓ Ferdigstille kartlegging av friluftslivsområder
- ✓ Arbeide videre med å utvikle Innovasjonssystem for kultur-samarbeid med frivillighet
- ✓ Samarbeid med IL Hållingen om å planlegge uteområdet ved idrettsbanen
- ✓ Ferdigstille arbeidet med «statue av Pål Tyldum»

8.3* Helse og omsorg

Fagområdene innen helse, omsorg og velferd har siden 2007/2008 vært organisert i to enheter; Familieenheten og Omsorgsenheten. Fra 2015 ble disse enhetene slått sammen til en enhet – «Helse og Omsorg». I 2017 ble sykeheimen og hjemmetjenesten slått sammen til en avdeling med felles avdelingsleder pleie og omsorg. Det er i tillegg i løpet av 2016/2017 opprettet fagkoordinatorfunksjoner innen hjemmesykepleie, sykeheim, demens og miljøarbeidertjeneste.

En kort presentasjon/gjennomgang av de ulike ansvarsområdene innen helse og omsorg:

Ansvarsområde 3100 – Helse- og sosialadministrasjon

Innebefatter lønns- og driftsutgifter for kommunalsjef helse og omsorg. I tillegg blir prosjekt Velferdsteknologi i Namdalen - VINA budsjettert og regnskapsført her, med eget prosjektnummer.

Kommunehelsetjenesten

Ansvarsområde 3200 – Helsesøstertjeneste

Innebefatter lønns- og driftsutgifter til ledende helsykepleier og spesialsykepleier.

Ansvarsområde 3201 – Jordmortjeneste

Innebefatter lønns- og driftsutgifter til jordmor.

Ansvarsområde 3202 – Frisklivssentral/Forebygging

Innebefatter lønns- og driftsutgifter til frisklivsordinator i 20 % stilling. Andre utgifter til forebygging eks. miljørettet helsevern blir også regnskapsført her.

Ansvarsområde 3203 – Forebyggende tiltak barn og unge

Innebefatter budsjett for ulike tiltak knyttet til barn og unge.

Ansvarsområde 3300 - Legetjeneste

Innebefatter lønns- og driftsutgifter til leger og medarbeidere ansatt ved legekantoret. Kommunen selger i dag legetjeneste, og kreftsykepleier til Namdal Rehabilitering. En av sykepleierne ved legekantoret arbeider som kommunal kreftsykepleier og kontorleder. Utgifter til legevakt er også regnskapsført her.

Ansvarsområde 3400 - Rehabiliteringstjenesten

Innebefatter lønns- og driftsutgifter til kommunefysioterapeut, og driftstilskudd til 2 privatpraktiserende fysioterapeuter. Privatpraktiserende med 75 % driftsavtale slutter 31.12.19. Driftstilskuddet vil fra 2020 bli fordelt med 50 % privat og 25 % kommunalt. Fra 2016 er det etablert et samarbeid med Namdal Rehabilitering om turnusfysioterapeut som arbeider 60 % ved NR og 40 % i kommunen. Kommunefysioterapeuten er kommunens habilitering- og rehabiliteringskoordinator, samt ansvarlig for hjelpemidler.

Ansvarsområde 3401 – Medisinsk rehabilitering og 3402 – Namdal Rehabilitering IKS

Innebefatter budsjett til kjøp av utstyr, og kjøp av tjenester fra Namdal Rehabilitering IKS. Ny betalingsmodell fra 2020 har medført reduserte utgifter. Reduserte utgifter er i sin helhet foreslått som et innsparingstiltak.

Ansvarsområde 3830 – Psykisk helsevern

Innbefatter lønns- og driftsutgifter til kommunens rus- og psykiske helsetjeneste (psykososialt team).

Ansvarsområde 3834 – Forebyggende edruskapsvern

Innbefatter lønn- og driftsutgifter til rus- og SLT-koordinator. Stillingen er via tilskudd økt til 60 % i 2019.

NAV/Sosialtjenesten

Ansvarsområde 3500 – Sosialavdeling administrasjon - NAV

Innbefatter lønns- og driftsutgifter til saksbehandlerstilling som har ansvar for den kommunale delen av NAV.

Ansvarsområde 3510 – Økonomisk sosialhjelp

Innbefatter tilskudd til livsopphold, boutgifter og etablering. Her er det usikkerhet knyttet til de økonomiske rammene for 2020, avhengig av hva som skjer etter at introduksjonsprogrammet er avsluttet.

Pleie- og omsorgstjenesten

Ansvarsområde 3700 – Pleie og omsorg - administrasjon

Innbefatter lønns- og driftsutgifter til saksbehandler, sekretær og lokal koordinator for VINA.

Ansvarsområde 3701 – Høylandet sykeheim pleie

Innbefatter lønns- og driftsutgifter for sykeheimen.

Ansvarsområde 3703 – Høylandet sykeheim kjøkken

Innbefatter lønns- og driftsutgifter til kommunens produksjonskjøkken.

Ansvarsområde 3704 – Høylandet sykeheim vaskeri

Innbefatter i hovedsak budsjett til kjøp av vaskeritjenester fra NAMAS vaskeri.

Ansvarsområde 3801 - Hjemmesykepleie

Innbefatter lønns- og driftsutgifter til hjemmesykepleie og hjemmehjelp.

Ansvarsområde 3810 - Miljøarbeidertjenesten

Innbefatter lønns- og driftsutgifter til området.

Ansvarsområde 3812 – Støttekontakter/avlastning

Innbefatter budsjett for ulike tiltak knyttet til voksne.

Ansvarsområde 3815 – Ungdomsbolig

Omfatter drifts- og lønnsutgifter til institusjonstilbud til ungdom.

Ansvarsområde 3819 – Arbeidstilbud til funksjonshemmede

Innbefatter i hovedsak budsjett til kjøp av tjenester fra NAMAS.

Eksisterende og framtidige utfordringer innen helse og omsorg

- ✓ Endringer i demografi. – Større andel eldre og færre til å yte tjenestene.
- ✓ Høy andel brukere med stort bistandsbehov.
- ✓ Endringer i ønsker å behov. – Bo lengre hjemme, delta aktivt i samfunnet, leve uavhengig og selvstendig.
- ✓ Brukere/pasienter har mer kunnskap og andre forventninger.
- ✓ Brukere/pasienter ønsker og har krav på aktiv deltagelse i beslutninger knyttet til behandling og tjenestetilbud.
- ✓ Faglig og teknologisk utvikling medfører økte og nye behandlingsmuligheter lokalt.
- ✓ Nye oppgaver og ansvar overføres til kommunene.
- ✓ Behov for endret kompetanse blant ledere og ansatte, knyttet til framtidige behov.
- ✓ Behov for mer og tettere tverrfaglig samarbeid.
- ✓ Trangere økonomiske rammer.
- ✓ Behov for faglig omstilling og nye arbeidsmetoder for å sikre en bærekraftig framtidig helse- og omsorgstjeneste.
- ✓ Behov for økt bruk av velferds-, mestrings- og trygghetsteknologi.
- ✓ Nedslitt bygningsmasse som ikke er tilrettelagt for dagens og framtidens drift, med stort behov for renovering og modernisering.

Helse- og omsorg har, ut fra det framtidige utfordringsbilde, over noe tid arbeidet med en strategiplan for de ulike helse- og omsorgstjenestene. I forhold til dette og i forhold til byggeprosjektet var det behov for å innhente ekstern bistand, og det har i løpet av vinter/vår 2019 blitt mer og mer tydelig at sammenhengen mellom de to prosessene er så tett at det var fornuftig å utarbeide et felles konkurransegrunnlag.

Det vises til sak 45/19 «Omstilling og innovasjon – helse og omsorg 2019» som ble behandlet av formannskapet 12.09.19 og KS 31.10.2019. Kommunestyret vedtok finansiering av prosjektet. Det er inngått avtale med Ressurssenter for omstilling i kommunene (RO) som har ledelses- og prosessansvaret. Tidsramme fra 01.10.19 til 01.03.20.

Prosjektets målsetting er:

1. Status og framtidig behov i forhold til tjenester, bemanning og kostnader.
2. Overgang fra institusjon til mer hjemmebasert omsorg.
3. Teknologiske og bygningsmessige tjenestebehov. Herunder riktig og funksjonell utnyttelse av innvendig og utvendig areal.
4. Arbeidsgiverrelatert ledelsesutvikling.
5. Få utarbeidet sluttrapport som innbefatter: a) Forslag til innovasjon- og organisasjonsmessige tiltak. b) Forslag til funksjonelle bygningsmessige tiltak.

Ro vil levere to delrapporter underveis med fokus på kvantitet og kvalitet, og en sluttrapport med analyse og vurderinger (se pkt. 5 under målsetting). Sluttrapporten vil foreligge i februar 2020, og danne grunnlag for planlegging, konkretisering og prioritering av tiltak.

Forslag til innsparingstiltak i helse og omsorg for 2020

Innledningsvis må det kommenteres at en del av de foreslåtte innsparingstiltakene ideelt sett ikke burde besluttes og gjennomføres før resultatet av prosjekt «Omstilling og innovasjon i helse- og omsorgstjenesten» foreligger».

NB! Innsparingsbeløp er for 2020, med noen unntak, beregnet ut fra virkningsdato 01.04.20.

<i>Budsjett 2020</i>	<i>Beløp</i>	<i>Kommentar/konsekvens</i>
Tildelt netto budsjetttramme	43 825 000	Inkl. videreført innsparingskrav 2019 (kr. 1 574 000)
Opprinnelig netto budsjett	48.791.628	
Differanse	4.966. 628 (-11,3 %)	Årsak: Ikke fullt ut gjennomført innsparingstiltak i 2019. Netto økt utgifter som følge av lønnsoppgjør 2019. Andel av kommunens felles innsparingsbehov.

Mellom 86 % og 87 % av helse og omsorgs utgifter er knyttet til lønn. Med et så stort innsparingskrav vil naturlig nok hovedtyngden av innsparingstiltakene være knyttet til reduksjon av stillingsressurser.

Ansvar 3200 – Helsesøstertjeneste – Kr. 200 000.

Del av stilling forutsettes finansiert av innvilget tilskudd til prosjekt «LOS-funksjon» i 2020 og 2021.

Ansvar 3202 – Frisklivsentral/Forebygging – Kr. 99 347.

Frisklivsentral avvikles som eget tilbud. I utgangspunktet ikke lovpålagt tjeneste. 20 % stillingsressurs flyttes til legekantor som reduseres tilsvarende. Tiltaket vil kunne medføre noe redusert tilbud i forhold til diabetikere og veiledning knyttet til kosthold. I tillegg reduksjon / bortfall av ulike gruppetilbud knyttet til ulike trim-/treningsgrupper eks. trim-/treningstilbud til eldre i og utenfor institusjon, barseltrim.

Ansvar 3300 – Legetjeneste – Kr. 320 500.

Statistisk ligger Høylandet høyt i forhold til kostnader knyttet til legetjenester. Tiltaket innebærer reduksjon i legestillinger og sykepleierstillinger, og medfører behov for en gjennomgang av tilbudet i legetjenesten. Dette blir en viktig del av den pågående omstillings- og innovasjonsprosessen.

Ansvar 3400 – Rehabiliteringstjenesten – Kr. 111 000.

Tiltaket innebærer at 25 % driftstilskudd ikke benyttes i 2020. Medfører redusert tilbud som vil øke ventetid til fysioterapibehandling.

Ansvar 3402 – Namdal Rehabilitering IKS – Kr. 250 000.

Ny betalingsmodell knyttet til Namdal rehabilitering medfører en reduksjon i utgift for Høylandet fra 2020. Redusert kostnad medfører også en reduksjon i antall disponible døgn fra 262 i 2019 til 178 i 2020. En betydelig reduksjon på 32 %. Tiltaket vil medføre en betydelig reduksjon når det gjelder mulighet for kommunale opphold ved Namdal rehabilitering for nyopererte, nødvendig helsehjelp til barn/ungdom/voksne som har behov for spesialisert bassengbehandling og forebyggende tilbud til eldre i form av treningsopphold.

Ansvar 3500 – Sosialavdeling administrasjon – NAV – Kr. 32 491.

Midlertidig reduksjon av kommunal stilling fra 50 til 40% i 6 mnd. Denne stillingen er tidligere fast redusert fra 60%. Vil medføre at NAV kontoret i Høylandet vil kun være åpent i 2 dager pr. uke.

Ansvar 3512 – Kvalifiseringsprogrammet – Kr. 100 000.

Et tiltak for å få personer ut i aktivitet/arbeid. Går vanligvis over 1 år, med en kostnad på ca. kr. 150 000. Budsjettet til dette er tidligere redusert til kr. 100 000, og det har ikke vært behov for å benytte dette tiltaket de siste årene.

Ansvar 3701 – Høylandet sykeheim pleie – Kr. 643 600.

Reduksjon tilsvarende 100 % stilling (kr. 402 000). Også her hadde det vært ønskelig å avvente den pågående omstilling- og innovasjonsprosessen. Parallelt med dette skal vi innføre velferdsteknologi i 2020, som er forventet å gi en gevinst i forhold til ressursbehov.

Ta 1 års pause i forhold til deltagelse i Livsglede for eldre (kr. 241 600). Tiltaket innbefatter i hovedsak 20 % stilling for Livsgledekonsulent og deltakeravgift til stiftelsen. Det er lovpålagt å gi slike tilbud til pasienter i sykeheimen. Dette må derfor i 2020 ivaretas innenfor eksisterende ressurser, parallelt med at det gjennom omstillings- og innovasjonsprosessen må arbeides med å finne alternative løsninger.

Ansvar 3703 – Høylandet sykeheim kjøkken – Kr. 81 442.

Reduksjon av 20 % stilling. Også her må vi gjennom omstillings- og innovasjonsprosessen se på mulige løsninger i forhold til drift av kjøkkenet.

Ansvar 3801 – Hjemmesykepleie – Kr. 352 258.

Reduksjon tilsvarende 70 % stilling. Også her hadde det vært ønskelig å avvente den pågående omstilling- og innovasjonsprosessen. Parallelt med dette skal vi innføre velferdsteknologi i 2020, som er forventet å gi en gevinst i forhold til ressursbehov.

Ansvar 3810 – Miljøarbeidertjenesten – Kr. 263 000.

Reduksjon tilsvarende 43 % stilling. Også her hadde det vært ønskelig å avvente den pågående omstilling- og innovasjonsprosessen. Parallelt med dette skal vi innføre velferdsteknologi i 2020, som er forventet å gi en gevinst i forhold til ressursbehov.

Ansvar 3812 – Støttekontakter/avlastning – Kr. 96 000.

Betydelig reduksjon av budsjett til avlastning, støttekontakter og omsorgslønn til voksne. Alle disse tjenester er lovpålagte og reduksjonen kan på grunnlag av søknader i 2020 medføre overforbruk i forhold til budsjett.

Ansvar 3830 – Psykisk helsevern – Kr. 224 077.

Reduksjon av 40 % stilling. Stillingsressurs flyttes til Miljøarbeidertjenesten. Tiltaket vil medføre redusert tilbud om sosiale aktiviteter og følge til sosiale aktiviteter.

De foreslåtte innsparingstiltakene medfører en netto reduksjon på ca. 4,5 årsverk. Helse og omsorg har ca. 64 årsverk. En reduksjon på ca. 7 %. Dette til tross gir ovennevnte innsparingsforslag, målt i kr, bare en reduksjon på kr. 2 773 715, så fortsatt mangler forslag til innsparingstiltak tilsvarende kr. 2.192.913 i forhold til forventet innsparing. Dette konkretiseres gjennom RO-prosess.

Virksomhetsplan for helse og omsorg i 2020

- ✓ Gjennomføre prosjektet og iverksette tiltak som følge av prosjekt «Omstilling og innovasjon i helse- og omsorgstjenesten». Herunder avklare framtidige innovasjons, organisasjonsmessige og bygningsmessige tiltak.
- ✓ I samarbeid med prosjekt «Velferdsteknologi i Namdalen», planlegge og ta i bruk velferdsteknologi innen aktuelle områder. Herunder fokus på kunnskap og nye arbeidsmetoder.
- ✓ Rekruttering av fagutdannet personell. Herunder tiltak som sikrer at alle stillinger er besatt med ønsket kompetanse, og at riktig kompetanse benyttes på riktig plass.
- ✓ Delta i utarbeidelse av folkehelseplan. (som del av samfunnsplan)
- ✓ Avklare framtidig organisering av livsgledetilbudet.
- ✓ Videreføre prosjekt «Utvidet tilbud om lindrende behandling og omsorg ved livets slutt gjennom økt kunnskap og etablering av palliativt team.»
- ✓ Etablere pårørendeutvalg.
- ✓ Sikre god ledelseskompetanse gjennom å tilby tilrettelagt utdanning.

8.4* Enheten for Utvikling

Enhet for utvikling omfatter fagområdet miljø, landbruk, næring, teknisk drift, byggesaksbehandling og byggetilsyn, plan, kart og oppmåling, matrikkel og GIS.

Fagområdene ivaretas nå av Høylandet kommune, med unntak av GIS/kart, og oppmålingsforretninger.

Oppmåling/kart

Oppmåling kjøpes som stykkpris av Grong kommune eller andre aktører, og videreføres på samme måte som tidligere.

Matrikkelføring ivaretas av teknisk kontor.

GIS

Alle kommuner i indre Namdal må delta i fellesprosjektet GIS som tidligere. Videre er vi deltakere i Geovekstsamarbeidet, som er et samarbeid om felles etablering, forvaltning, drift, vedlikehold og bruk av geografisk informasjon mellom Norges energiverksforbund, Kommunenes Sentralforbund, Landbruks-departementet, Statens vegvesen, Statens kartverk og Televerket.

42* og 43* Tiltak og Næringsutvikling - Miljøforvaltning

Landbruks- og miljøforvaltningen

Alle prosjekter som gjennomføres på landbruk og miljø har ekstern finansiering med tilnærmet ingen kommunal medfinansiering ut over ansattes tidsbruk.

Prioriterte oppgaver i 2020:

- Økt fokus på utvikling, bl.a. gjennom etablering av et landbrukforum
- Utarbeidelse av en landbruksstrategi
- Oppfølging og veiledning mot gårdbrukere mht. til fremtidige planer /drift. Spesielt fokus på å være synlig i fht nye gårdbrukere, og på å bistå til utvikling av det tradisjonelle landbruket.
- Oppfølging for aktivt skogbruk.
- Forvaltning av verneområder og vassdrag og miljøvern generelt bla. vilt og forurensning.
- Aktiv rolle ifht pågående og nye prosjekter innen klima og miljø, bl.a. klimavennlig arealplanlegging, klimasårbarhet, fremmede skadelige arter
- Tilrettelegging for bruk og næringsutvikling i forbindelse med naturreservatene.
- Organisering av jakt/ fiske spesielt og utmarksnæring generelt, og bistå aktører som ønsker å utvikle dette til en næring
- Bistand og oppfølging for aktører som vil satse på andre typer tilleggsnæring
- Bidra til arbeidet med utarbeidelse av samfunnsplan
- Bidra til arbeidet med rullering av arealplan

Næringskontoret

Utviklingskontoret omfatter en 50% stilling som næringskonsulent. Denne stillingsressursen innehar oppgaver som å sitte i fondsstyret for Indre Namdal regionråd, er saksbehandler for det lokale næringsfondet, er sekretær i Høylandet næringsforening, og er saksbehandler for bredbåndssaker, saker/høringer som går på næring og samfunnsutvikling sentralt fra, og andre næringsrelaterte oppgaver. I 2019 fikk Indre Namdal regionfond forvaltningsansvaret for 200.000 pr kommune, og hele Høylandets andel av den totale potten er bevilget næringssaker fra Høylandet. (norsk revyfestivals matmarked, Wmøbler, G.Moen)

Det har også vært noen mindre saker i det lokale næringsfondet, bl.a en tiltakspakke for lokale grundere.

Vi har også dette året fått søkt ut og fått tilsagn på fiberutbygging i Grongstad krets, Okstad/Skarland krets, og det er inngått avtale om utbygging av fiberbredbånd til Brøndbo industriområde.

Gjennom næringsforeningas sekretærfunksjon bidras det til arrangement av landbruksdager og julemesse, og andre arrangementer som kurs og Toillprat som foregår i næringsforeningas regi. Sekretæren sitter også i styringsgruppa for Lakseveg Nord, er næringsforeningas kontaktperson i Næringsalliansen Trøndelag.

Næringskonsulent er ikke en lovpålagt oppgave, og for å spare penger foreslås det å kutte denne stillingen.

45*-Kommunalteknisk drift

Renholdstjenesten

Vi har i 2019 hatt 5 medarbeidere der alle på slutten av året er ansatt i 100% stilling. Vi har i tillegg tilknyttet to vikarer. Renhold er statisk og sliter på de ansatte, men vi har hatt fokus på opplæring i ergonomi, og har kjøpt inn egnede maskiner som brukes for å redusere belastningen. Nå må vi jobbe videre med å effektivisere driften i hht gjeldende standarder for renhold, slik at vi tilbyr riktige tjenester i forhold til den ramma vi har å forholde oss til og de kravene som ligger til grunn.

Vaktmestertjenesten

Vi har 5 medarbeidere samlet i 500% stillingsressurs på vaktmestertjenesten. Vi har en fleksibel vaktmestertjeneste med kompetanse på ulike fagområder, som gjør at vi løser daglige driftsoppgaver med begrenset innleie av eksterne aktører. Vi har tradisjon for å være serviceinnstilte men også for vaktmestertjenesten må vi i 2020 fokusere på å gi riktige tjenester i fht den økonomiske ramma vi har.

Offentlige områder parker etc.

Vi har også i 2019 leid inn Namas til å ivareta det av parker og grøntområder vi ikke har ressurser til å ivareta selv. Avtalen med Namas forutsettes videreført.

Kommunale veier

Kommunale veier er i år som tidligere år budsjettområdets nest største utgiftspost. Men god infrastruktur i kommunen er nødvendig for å opprettholde næringsaktivitet og bosetting, og derfor helt nødvendig. Med mindre siste tertial byr på ekstreme værforhold, kan det se ut til at vi dette året kan klare å holde oss innenfor budsjettamma for veg. Like fullt bør forbruket til denne

budsjettposten ned hvis vi skal tilpasse oss fremtidige driftsrammer. Vi har en vintervedlikeholdskontrakt som går til mai 2020, og vi må slik hente inn nye priser for ny kontraktsperiode som starter 2020. Avhengig av nye kontraktspriser må vi se på om vi kan opprettholde de kommunale vegene vi har pr i dag, eller om vi må nedklassifisere veger for å holde oss innenfor driftsramma.

Kommunale vannverk

Midtre Høylandet vannverk har pr dato god kapasitet og lite lekkasje. Automatikken på grunnvannsbrønnene på Vadamoen er skiftet ut, og fungerer godt. Oppgradering av reservevannforsyningen ble litt mer komplisert enn vi hadde sett for oss, men ferdigstilles i 2020.

Vassbotna vannverk, tilknyttet Overhalla vannverk, fungerer problemfritt.

Ved Midtre Høylandet vannverk er det i økonomiplanen lagt inn utskifting av pumpestasjon på Børstad og Almås. Disse stasjonene er slitne og modne for utskifting, men samtidig velger vi å ikke gjøre tiltak før det er helt nødvendig. Etter at det ble tettet flere store lekkasjer på vannettet, fikk pumpene lavere driftstid, og dermed strekkes levetiden litt lenger. Pumpene fungerer nå, men det avsettes midler, slik at de kan skiftes når det er nødvendig.

Vi har gjennom året levert vannprøver til en mastergradsoppgave ved Nmbu, der hensikten var å analysere innholdet av spormetaller i vann for å se om denne varierer over året. Endelig resultat fra vannprøvene kan være interessant for videre drift.

Kommunale avløpsanlegg

Vi har kommunale avløpsrenseanlegg (renseanlegg) med biologisk/kjemisk renseprosess i sentrum og i Vassbotna. Disse fungerer tilfredsstillende noe prøveresultater på rensegrad viser, men vi har noen luktproblemer når slammet skal avvannes, og dette klarer vi ikke å få rettet på med dagens utstyr.

Den mekaniske drifta av renseanlegget har også vært kilde til bekymring, da også denne er fra åttitallet, men det er gjort noen utbedringer av denne slik at det skal vare litt lenger. Vi ser ikke at vi kan sette av midler til nytt renseanlegg innenfor første del av handlingsplanen, men vi jobber videre med planlegging av nytt renseanlegg, og lokalisering av dette.

Vi har et kommunalt infiltrasjonsanlegg på Kongsmoen som fungerer tilfredsstillende.

For sandfilteranlegget på Vadamoen boligområde ble det i 2017 gjennomført et forprosjekt som viste at det var nødvendig med en oppgradering Vadamoen. Det er hentet inn tilbud på dette, og arbeidet igangsettes høsten 2019. det har vært egen sak på dette.

Kloakkpumpestasjon Haugland er moden for utskifting. Anbud for utskifting vil bli sendt ut i høst/vinter, med utskifting i 2020.

Slamtømmeordningen

Kommunestyret vedtok i mars 2019 å inngå avtale med MNA om at de administrerer slamtømmeordningen heretter. Dette forventes å gi en økning i utgifter til ordningen innledningsvis, men forhåpentligvis en besparelse på sikt.

Kommunale bygg

Kommunens bygningsmasse har i løpet av 2019 blitt et år eldre, og vi ser fortsatt at det er behov for oppgraderinger på ulike bygg. Vedlikeholdskostnadene vil øke med alderen på bygget, og enkelte bygg som skole og barnehage har slitasje på utearealet. Det har blitt utarbeidet en vedlikeholdsplan over kommunale bygg som gir en god oversikt over behov og gir grunnlag for hva som må prioriteres for oppfølging.

Vi har skiftet ventilasjonsvifter på to av ni anlegg på skolen i 2018.

På sykeheimen er det også gjort tiltak i form av forberedelser til bruk av biodiesel på fyrkjel. Ventilasjonsanlegget på sykeheimen blir skifte ifbm takarbeidene som pågår. På det nye aggregatet vil det bli montert kjøling, med tanke på tanke på varme sommerdager.

Barnehagen har fått en nybygd avdeling og nye personalrom. Det må gjøres enkelte tiltak på eksisterende bygg.

Videre vil det i hht Energi og Klimaplan, og i fht vår nye vedlikeholdsplan for kommunale bygg være mye å spare på å oppgradere enkelte bygg mht. ventilasjon, varme og utskifting av vinduer, men vi ser foreløpig ikke at det er rom for større investeringer ifht dette.

På kommunale bygg bør det imidlertid vurderes å gå ut med en forespørsel om tilknytning til fjernvarme.

Brannvesen:

Vi har felles brannvesen gjennom Namdal brann- og redningsvesen sammen med Grong og Overhalla kommune der Grong kommune er vertskommune. Dette en ordning som fungerer bra, men som utgjør en stadig større del av budsjettet vårt. Vi jobber fremdeles med å finne en løsning på utfordringene rundt brannstasjonen etter tilsynet i 2017. Tilsynet konkluderte med behov for oppgradering med etablering av rene og skitne soner, vaskemuligheter, dusjer etc. Dette fremkommer i krav fra Arbeidstilsynet, samt i henhold til forskrifter. Vi har fått utarbeidet tegninger til ny brannstasjon, og jobber med lokalisering/tomteforhold. Frist for gjennomføring av nødvendige tiltak er satt til 01.01.2021, men vi er nødt til å be om utsettelse av denne fristen.

Feiing

Feiertjenesten er etablert under Namdal brann- og redningsvesen med 2 faste stillinger som utfører feiing og tilsyn i kommunene Høylandet, Grong og Overhalla. Erfaringer så langt er at dette er en ordning som fungerer godt og videreføres i henhold til vertskommuneavtalen vedr. Namdal brann- og redningsvesen. Fra 2019 er også feiing av fritidsboliger innlemmet i vertskommunesamarbeidet.

Renovasjon

Vi har de senere årene hatt akkumulert underskudd på denne ordningen, men vi forventer at det skal være hentet inn i løpet av 2019. Det er innarbeidet en videreføring av 2019-satsene i planperioden.

Innsparing:

Budsjett for utvikling havnet i utgangspunktet 1.7 mill over tildelt ramme. Våre største utgiftsposter er lønn, brann, strøm og vegvedlikehold, med hhv 5,5 mill til lønn, 2,0 mill for alle utgifter til brann og feiing, 3,2 mill til vegkapittelet og 2,6 mill til strømudgifter

Vi har tidligere år sagt opp en samarbeidsavtale vi har hatt, og vi har redusert vaktmesterstyrken. For å komme ned på tildelt ramme er vi nødt til å effektivisere ytterligere, og kan ikke kutte lovpålagte oppgaver. Vi er 16 ansatte pluss vikarer på tilgjengelig ramme på 11,3 mill, og har ansvar for værbetingede utgiftsposter som vegvedlikehold og strømudgifter, to poster som til sammen utgjør nesten halvparten av våre tilgjengelige midler.

Vi har søkt ut prosjektmidler der egne timer kan dekkes av prosjektet, og har forutsatt at timeverk på hele avdelingen, tilsvarende kostnader på 350.000 kr kan dekkes av utsøkte prosjektmidler innenfor klima og miljø neste år. Dette gir imidlertid kun effekt neste år. Med like lave rammer i 2021 er det nødvendig med kutt på lønnskapittelet.

Det foreslås derfor at lønnsutgiftene til næringskonsulent kuttes. Dette gir en 50% reduksjon av lønnsutgiftene neste år, og er tenkt slik at kombinasjonsstillingen kommunalsjef/

næringskonsulent avsluttes medio 2020. Det er lagt inn lønnsmidler tilsvarende 50 % stilling fra 2021.

Vår tredje største utgiftspost er strømutgiftene. Disse er høye, delvis pga gamle bygg og manglende vedlikehold/oppgradering, og gjør at vi kommer dårlig ut på miljøstatus på kommunebarometret, da strømutgiftene pr m2 kommunale bygg blir høye. I tillegg er det dyrt. Andre bedrifter har vist at man med fokus på strømsparing har kunnet redusere strømutgiftene betydelig, og vi mener at vi med de tiltakene som blir gjort på sykeheimen, og generelt fokus på ikke å sløse med strømmen, kan redusere strømutgiftene med 50.000.

Det er raskere omløp på omsorgsleiligheter, og vi har derfor økt forventet inntekt derfra til 90% utleiegrad. Dette utgjør i økt inntekt kr. 120.000

Vi tar også en gjennomgang på abonnementer, lisenser og forbruksartikler, og venter å spare 40.000 på dette.

Videre må vi ta en gjennomgang på gratis utleie av bygg, og klargjøre utleieregler og sikre lik behandling av de ulike organisasjonene.

Inntekter.

Vi forutsetter i år en husleieøkning i hht konsumprisindeksen.

Landbruk fortsetter å selge gjødselplaner til en pris som ikke konkurrerer ut private aktører i markedet.

Betalingsregulativet for teknisk økes i hht konsumprisindeksen.

Utleie på Skysstasjonen reguleres med konsumprisindeksen.
Kommunale avgifter økes med konsumprisindeksen

Vi vil selge vaktmestertjenester til private/organisasjoner for kr. 500/time eks mva

Ansvar		Beløp	Kommentar/konsekvens
Rammeområde 4 Utvikling	Tildelt netto budsjetttramme	11.287.000	
	Forslag innsparingstiltak		
4001	Redusert annonsering/bevertning	5.000	
4100	Næringskonsulent	350.000 62.300 20.800	Ikke lovpålagt tjeneste. Innsparte lønnsmidler: 350.000, pensjon 62300, arbeidsgiveravgift 20800
4100	Prosjektmidler til klimavennlig arealplanlegging	175.000	Inntekt – innvilgede klimamidler. Gjelder kun 2020 og betinger leverte rapporter
4100	Kontingenter og abonnementer	10.000	
4101	Kjøp av tjenester fra andre kommuner	56.000	Kystsoneplanen ferdig i 2020
4300	Prosjektmidler som inntekt, klima/miljøprosjekter	75.000	Innvilgede midler til klima og miljøprosjekter. Gjelder kun 2020, og betinger leverte rapporter
4560	Ny vedlikeholdsavtale/omklassifisering av veg	100.000	Ny anbudsrunde 2020. Må samtidig vurdere hvor mye av vegnettet som skal være kommunalt framover
4700	Effektivisering renhold- og vaktmestertjenester	300.000	Gjennomgang av tjenester og standarder, mindre bruk av vikarer

4700	Fokus på/oppfordring til redusert strømforbruk	50.000	Andre bedrifter har redusert strømforbruket ned mot det halve med fokus på dette. Vi bør klare litt.
4700	Økt utleiegrad omsorgsboliger	120.000	Omsorgsleiligheten leies ut i større grad enn tidligere. Forutsetter 90% utleiegrad
4700	Økt utleie møterom	20.000	Gjennomgang av reglement for utleie av møterom.
4700	Sparing på forbruksvarer	40.000	
	Sum innsparingstiltak	1.384.000	

Virksomhetsplan for Utviklingsavdelingen i 2020

- ✓ Fullføre arbeidet med planstrategi
- ✓ Bidra til rullering av kommunens samfunnsplan
- ✓ Starte rulleringen av kommuneplanens arealedel
- ✓ Revidere næringsplanen, enten som egen plan eller som en delplan i samfunnsplanen
- ✓ Arbeide videre med etableringer på Kongsmoen industriområde
- ✓ Bistand og oppfølging av Skogprosjekt Namdal (siste prosjektår 2020)
- ✓ Forestå gjennomføring av omsøkte klima- og miljøprosjekter, og søke ut nye midler der dette er aktuelt
- ✓ Utforme en strategi og plan for utvikling av landbruket på Høylandet
- ✓ Bidra til etablering av tilleggsnæringer
- ✓ Søke ut midler til fortsatt forbedring av fiberbredbånd på Høylandet
- ✓ Ferdigstille boligpolitisk handlingsplan
- ✓ Helhetlig planlegging mht renovasjon av helse- og omsorgsbygget
- ✓ Klargjøre tomt for bygging av bygging av brannstasjon
- ✓ Klargjøre tomt for bygging av nytt renseanlegg
- ✓ Ferdigstille Hållinghallen

8.5* Kirkelig formål

Høylandet fellesråd har i møte 28.08.2019, sak 39/2019 behandlet økonomiplan for 2020 – 2021, men de har ikke behandlet årsbudsjettet for 2020 pr. dato.

9. Konklusjon

Året 2019 har vært et «gjennomførings år». Etter flere års planlegging og utredninger på en rekke områder, ikke minst på flere byggeprosjekt så er det mye som har kommet i gang og er gjennomført. På byggsiden er det i løpet av året ferdigstilt et leilighetsbygg med fire boenheter – «Elveparken Boligtun», kjøp og renovering av et næringsbygg med flotte kontorlokaler, nytt tak og ventilasjonssystem på helse og omsorgsbygget, utbygging av barnehagen inkl. ny småbarnsavdeling, og en er i full gang med bygging av en flerbrukshall som er planlagt ferdigstilt høsten 2020. Når det gjelder tjenestetilbudet fortsetter kommunen å levere gode tjenester på en rekke områder. På noen områder er det tatt nye og innovative grep som bla. omfatter VINA-prosjektet (Velferdsteknologi i Namdalen) der Høylandet er vertskommune for en felles satsing på velferdsteknologi blant namdalskommunene og Osen.

Arbeidet med økonomiplan for 2020-2023 og årsbudsjett 2020 startet vinter/vår 2019, og mht. flere tiltak har utredningene gått over år. Budsjettarbeidet for denne planperioden har vært svært krevende. Det har vært flere faktorer som har bidratt til dette som bl.a. omfatter at en over tid har hatt for høy drift i forhold til rammer, nedgang i innbyggertall som påvirker rammeoverføringene, endringer og innstramminger i eiendomsskatten samt at en har nye kostnader knytta til nye investeringer.

Som del av økonomiplandokumentet er det en fireårig handlingsplan som på et overordnet nivå oppsummerer mål, viktige strategier og tiltak som vil prioriteres i kommende fireårs-periode. Planen er revidert i sammenheng med året økonomiplanarbeid. De tre hovedmålene er: i) *1300 innbyggere innen utgangen av 2023*, ii) *Hållingene har god folkehelse*; iii) *Kommunen er innovativ og har god ressurs- og økonomistyring*.

Handlingsplanen gir et viktig grunnlag for planlegging av ressursbruk og satsinger i Høylandet kommune.

Mål 1: 1300 innbyggere innen 2023: Innbyggertallet er viktig mht. de statlige rammeoverføringene. Høylandet har hatt en nedgang til 1249 innbyggere pr. 1. juli 2019 (sammenlignet med 1270 i 2018). Det lave fødselstallene de siste årene er imidlertid til bekymring. I 2016 ble det født 10 barn, i 2017 7 barn og i 2018 12 barn). Sammenlignet med tidligere år gir dette små kull i barnehagen og etter hvert små årskull på skolen. Rådmannens vurdering er at «økt innbyggertall» trenger mer systematisk oppfølging av prosjektsatsinga «tilflytting til Høylandet». En mer helhetlig satsing er viktig for å kunne nå målsettinga om 1300 innbyggere innen utgangen av 2023. Ikke minst blir det viktig å tilrettelegg for flere arbeidsplasser i kommunen samt godt utbygd bredbåndtilgang.

Mål 2: Hållingen har god folkehelse. Det tas for tiden flere viktige grep som en forventer bidrar til god folkehelse og ikke minst trivsel og bolyst. Det blir viktig å sikre at flerbrukshallen og uteområdene tilknytta hallen blir fylt av aktiviteter som passer for ulike interesser og aldersgrupper. Det er etablert en arbeidsgruppe med ansvar å utarbeide planer for et attraktivt idrettsanlegg. For å fylle bygg og uteområder med aktivitet er en helt avhengig av innsats og bidrag fra idrettslag og det frivillige. Fra kommunens side ser en frem til videre samarbeid og satsinger på dette området.

Frivilligsentralen har blitt godt etablert i Skysstasjonslokalene og er et viktig møtested for mange av kommunens innbyggere. Det er viktig å opprettholde et slikt tilbud. Fra regjeringens side er det gitt signaler om endringer av tilskuddsordningen til frivilligsentraler fra 2021. I kommunens budsjettforslaget for 2020 videreføres tilskuddsordningen til Frivilligsentralen på samme nivå som tidligere. Det blir imidlertid viktig å følge opp dette temaet i 2020.

Mål 3: kommunen er innovativ og har god ressurs- og økonomistyring. Nytenking og innovasjonsarbeid er viktig. Som organisasjon vil en kontinuerlig være utfordret på å fornye seg mht. den generelle utviklingen i samfunnet, utfordringer og ikke minst muligheter som dukker opp. I løpet av de siste par årene har Høylandet tatt viktige grep på nye satsingsområder som «lindrende behandling», velferdsteknologi samt satt fokus på mulige nye arbeidsformer med frivilligheten. Det har gitt viktig læring som en vil bygge videre på i årene fremover.

Den digitale utviklingen skjer i raskt tempo og det blir viktig at vi drar nytte av denne utviklinga innen tjenesteområdene samt i administrasjonen. Det gir muligheter for fagfornyning men ikke minst forenkle arbeidsprosesser som på sikt gir økonomisk gevinst. Namdalskommunene er enige om felles satsing på digitalisering inkl. opplegg for kompetansestyrking.

Det jobbes kontinuerlig med å sikre best mulig organisering og klarhet i oppgaver slik at tjenestene driftes på effektiv måte. Det er imidlertid behov for å ta en grundig gjennomgang av alle tjenesteområder og avklare fremtidig fokus og omfang av de ulike tjenestene. Formålet er å fremme nytenking og sikre at vi vektlegger de «rette tingene». Ikke minst blir dette viktig med stramme økonomisk rammer. I helse og omsorgssektoren har en nylig igangsatt prosjektet «Omstilling og innovasjon – helse og omsorg 2019». Med bistand fra Ressursenter for omstilling i kommunene (RO) vil det tas en gjennomgang av fremtidige behov i forhold til tjenester, bemanning og kostnader samt funksjonell utnyttelse av innvendig og utvendig areal.

Innen utvikling og næring er det også påkrevd å tenke grundig gjennom hvordan en sikrer god oppfølging på ulike fagområder. I løpet av året har en fått på plass full bemanning på teknisk kontor, inkl. en ny prosjektstilling. Det har vært viktig mht. de mange byggeprosjektene. Nylig ble det avklart at Høylandet fortsetter med eget landbrukskontor. Landbruksnæringa har imidlertid utfordret kommunen på et sterkere utviklingsfokus. Det er mange synergier mellom landbruk, generelt næringsarbeid og utviklingssatsinger. Det blir viktig å sikre en oppfølging og organisering som optimaliserer muligheter for synergier. Ikke minst blir dette viktig innenfor en stram økonomisk ramme.

Det må forventes at kommuneøkonomien blir strammere i årene fremover. Utfordringen blir å opprettholde et tjenestetilbud med god kvalitet – samt å sikre fokus på videreutvikling. Dette vil kreve klare prioriteringer og grep som sikrer effektiv drift. Det er viktig å sikre kontinuerlig fokus på videreutvikling og at drifta er tilpasset morgendagens behov og muligheter.

I 2019 ble det igangsatt arbeid med ny samfunnsplan Hvordan ønsker vi at utviklingen skal være på Høylandet frem mot 2030? Det blir viktig å følge opp og ferdigstille denne planen i løpet av 2020. Videre blir det viktig å få utarbeidet en ny arbeidsgiverstrategi i første del av planperioden. Flere kommunale bygninger begynner å bli 30-40 år – bygg som er holdt i stand med begrensa vedlikeholdsbudsjett og med god innsats fra vaktmesterteamet i kommunen. Høsten 2019 har det blitt utarbeidet en vedlikeholdsplan for kommunale bygg. Planen dokumenterer at våre kommunale bygg har et stort vedlikeholds- og ombyggingsbehov. Det er viktig å ta bygningsmessige oppgraderinger av de kommunale byggene i prioritert rekkefølge.

Med bakgrunn i en rekke lovfestede tiltak, behov og ønsker har det vært en krevende prosess å utarbeide forslag til økonomiplan for perioden 2020-2023. Betydelig arbeid er lagt ned av ulike avdelinger og personer i utarbeidelsen av planen. Diskusjoner og innspill underveis har vært av stor verdi. En stor takk til alle som har bidratt inn i arbeidet med økonomiplanen for 2020-2023!

Liv Elden Djokoto
Rådmann

10. Tallbudsjett

ØKONOMIPLAN - DRIFTSBUDSJETT - FOR PERIODEN 2020 - 2023							
Bevilgningsoversikt drift, jfr. kommunelovens § 5-4							
Linjenavn	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Rev. Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Rammetilskudd	-80 338 175	-80 649 000	-82 149 000	-85 567 000	-84 935 000	-84 715 000	-84 634 000
Inntekts- og formuesskatt	-26 224 591	-28 201 000	-26 701 000	-27 316 000	-27 316 000	-27 316 000	-27 316 000
Eiendomsskatt	-2 355 144	-2 930 000	-2 930 000	-2 869 000	-2 869 000	-2 869 000	-2 869 000
Andre generelle driftsinntekter	-6 715 682	-3 947 700	-4 137 700	-2 484 300	-1 405 200	-670 300	-584 800
SUM GENERELLE DRIFTSINNTEKTER	-115 633 592	-115 727 700	-115 917 700	-118 236 300	-116 525 200	-115 570 300	-115 463 800
Sum bevilgninger drift, netto	108 483 879	108 373 098	109 447 814	108 039 694	104 919 438	104 961 838	104 948 726
Avskrivninger	4 833 655	4 782 418	4 860 394	4 847 713	4 847 713	4 847 713	4 847 713
SUM NETTO DRIFTSUTGIFTER	113 317 534	113 155 516	114 308 208	112 887 407	109 767 151	109 809 551	109 796 439
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	-2 316 058	-2 572 184	-1 609 492	-5 348 893	-6 758 049	-5 760 749	-5 667 361
Renteinntekter ekskl. forsinkelsesrenter på rammeomr.	-782 378	-578 400	-578 400	-611 400	-648 086	-683 787	-718 464
Utbytter	-880	-1 000	-1 207 000	-801 000	-801 000	-801 000	-801 000
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0					
Renteutgifter ekskl. forsinkelsesrenter på rammeomr.	1 659 346	2 127 471	2 127 471	2 385 471	3 445 362	3 562 049	3 599 395
Avdrag på lån	4 389 616	5 009 090	5 009 090	5 710 683	5 966 492	6 219 897	6 366 490
NETTO FINANSUTGIFTER	5 265 704	6 557 161	5 351 161	6 683 754	7 962 768	8 297 159	8 446 421
Motpost avskrivninger	-4 833 655	-4 782 418	-4 860 394	-4 847 713	-4 847 713	-4 847 713	-4 847 713
NETTO DRIFTSRESULTAT	-1 884 009	-797 441	-1 118 725	-3 512 852	-3 642 994	-2 311 303	-2 068 653
Disponering eller dekning av netto driftsresultat	-179 043	0					
Overføring til investering	995 276	0					
Netto avsetninger til eller bruk av bundne fond	10 104	10 000	10 000	810 000	810 000	810 000	810 000
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	1 057 672	787 441	1 108 725	2 702 852	2 832 994	1 501 303	1 258 653
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0					
SUM DISPONERINGERELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	1 884 009	797 441	1 118 725	3 512 852	3 642 994	2 311 303	2 068 653
FREMFOØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	0	0	0	0	0	0	0

Postadresse: Sentralbord: 74 32 48 00
Indre Namdal Telefaks:
7977 Høylandet Saksbehandler tlf: 958 71 407
E-post: postmottak@hoylandet.kommune.no
www.hoylandet.kommune.no

Bankgiro: 4466 10 00187
Bankgiro for skatt: 7855 0517433
Org. nr: NO 959 220 476

ØKONOMIPLAN - DRIFTSBUDSJETT - FOR PERIODEN 2020 - 2023

Til fordeling pr. rammeområde

Linjenavn	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Rev.budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Til fordeling fra skjema 1	-108 483 879	-108 373 098	-109 447 814	-108 039 694	-104 919 438	-104 961 838	-104 948 726
Ansvarsområde 1 Administrasjon og fellesutgifter i ekskl. ansvar 1.1.2020							
Netto driftsramme	15 749 006,28	15 574 779	16 630 504	11 685 532	10 524 220	9 529 620	9 694 508
*+ Renteutgifter (forsinkelsesrenter)	7 563,15						
Hervav finansieringsinntekter							
+ Avsetning fond	222 420,00		11 941				
+ Overført til investeringsbudsjett							
- Bruk av fond	-102 514,50	-1 301 100	-1 301 100	-988 600	-1 038 100	-201 100	-201 100
Rammeområdets netto utgift	15 876 474,93	14 273 679	15 341 345	10 696 932	9 486 120	9 328 520	9 493 408
Ansvarsområde 1S66 - Kommunestyrets tilleggsbevilgning							
Netto driftsramme		62 736	62 736	-	-	-	-
Ansvarsområde 1S65 - Avsatt til årslønnsvekst							
Netto driftsramme		1 726 460	-	1 769 621	1 769 621	1 769 621	1 769 621
Rammeområde 2 - Undervisning og kultur							
Netto driftsramme	35 348 803,40	36 525 050	37 268 220	36 794 458	35 106 874	35 106 874	34 928 874
*+ Renteutgifter (forsinkelsesrenter)	8 930,91						
+ Avsetning fond	353 188,84	396 491	-	40 866	40 866	40 866	40 866
+ Overført til investeringsbudsjett							
- Bruk av fond	-400 682,05	-436 722	-84 231	-2 100	-2 100	-2 100	-2 100
Rammeområdets netto utgift	35 310 241,10	36 484 819	37 183 989	36 833 224	35 145 640	35 145 640	34 967 640
Rammeområde 3 - Helse- og sosial							
Netto driftsramme	43 212 859,26	43 947 607	44 299 707	45 808 006	45 105 709	45 305 709	45 305 709
*+ Renteutgifter (forsinkelsesrenter)	5 450,49						
Hervav finansieringsinntekter	-307,00						
+ Avsetning fond	258 905,63		513 241				
+ Overført til investeringsbudsjett							
- Bruk av fond	-113 544,60	-113 559	-100 000	-141 309	-141 309	-141 309	-141 309
Rammeområdets netto utgift	43 363 363,78	43 834 048	44 712 948	45 666 697	44 964 400	45 164 400	45 164 400

Rammeområde 4 - Utvikling							
Netto driftsramme	12 102 605,07	10 524 715	10 704 155	11 698 324	12 178 761	12 178 761	12 178 761
*Renteutgifter (forsinkelsesrenter)	28 787,99						
+ Avsetning fond	425 497,93	47 276	32 443				
+ Overført til investeringsbudsjett	0,00						
- Bruk av fond	-34 399,02	-4 743	-13 910	-13 277	-13 277	-13 277	-13 277
Rammeområdets netto utgift	12 522 491,97	10 567 248	10 722 688	11 685 047	12 165 484	12 165 484	12 165 484
Ansvarsområde 50 - Kirkelige formål							
Netto driftsramme	1 374 130,00	1 395 181	1 395 181	1 359 246	1 359 246	1 359 246	1 359 246
Ansvarsområde 51 - Andre kirkelige formål							
Netto driftsramme	37 177,14	28 927	28 927	28 927	28 927	28 927	28 927
Rammeoverføringer							
* Rammetilskudd overført andre kommuner							
* Rammetilskudd overført fra andre kmmuner							
* Tap på fordring - eiendomsskatt							
Ansvarsområde 5							
Tap på fordringer - forsinkelsesrenter	0,00						
Sum fordelt netto til drift	108 483 878,92	108 373 098	109 447 814	108 039 694	104 919 438	104 961 838	104 948 726
Sum avsetning til fond	1 260 012,40	443 767	557 625	40 866	40 866	40 866	40 866
Sum bruk av fond	-651 140,17	-1 856 124	-1 499 241	-1 145 286	-1 194 786	-357 786	-357 786
Sum overf. Til investeringsbudsjett							
Finansieringsinntekter	-307,00						
Finansieringsutg, forsinkelsesrenter	50 732,54						
Sum netto utgifter	109 143 176,69	106 960 741	108 506 198	106 935 274	103 765 518	104 644 918	104 631 806
Regnskapsmessig mindreforbruk	0,00	0	0	0	0	0	0

ØKONOMIPLAN - INVESTERINGSBUDSJETT - FOR PERIODEN 2020 - 2023

Bevilgningsoversikt investering, jfr. kommunelovens § 5-5

Linjenavn	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Rev. Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Investeringer i varige driftsmidler	18 761 677	39 230 000,00	89 881 000,00	45 719 500	13 295 000	9 065 000	11 565 000
Tilskudd til andres investeringer							
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	8 979 089	540 920,00	481 920,00	450 237	470 000	490 000	510 000
Utlån av egne midler	0	0,00	0,00	0	0	0	0
Avdrag på lån		0,00					
SUM INVESTERINGSUTGIFTER	27 740 766	39 770 920	90 362 920	46 169 737	13 765 000	9 555 000	12 075 000
Kompensasjon for merverdiavgift	-1 766 640	-4 980 000	-12 354 000	-8 774 500	-2 440 000	-1 630 000	-2 200 000
Tilskudd fra andre	-2 336 393	-1 000 000	-739 000	-18 800 000	-3 087 000	-2 061 000	
Salg av varige driftsmidler	-52 000	-2 500 000	-2 535 000				
Salg av finansielle anleggsmidler							
Utdeling fra selskaper	-8 475 000						
Mottatte avdrag på utlån av egne midler							
Bruk av lån	-14 767 300	-33 250 000	-76 818 000	-17 340 000	-7 203 000	-4 809 000	-8 800 000
SUM INVESTERINGSINNTEKTER	-27 397 333	-41 730 000	-92 446 000	-44 914 500	-12 730 000	-8 500 000	-11 000 000
Videre utlån	200 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Bruk av lån til videreutlån	-200 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
Avdrag på lån til videreutlån	552 703	140 300	140 300	156 800	159 400	162 000	165 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-639 226	-140 300	-140 300	-156 800	-159 400	-162 000	-165 000
NETTO UTGIFTER VIDEREUTLÅN	-86 523	0	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	-995 276						
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	86 523						
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	651 844	1 959 080	2 083 080	-1 255 237	-1 035 000	-1 055 000	-1 075 000
Renteutgifter ekskl. forsinkelsesrenter på rammeomr.							
Dekning av tidligere års udekket beløp							
SUM OVERFØRING FRA DRIFT OG NETTO AVSETNINGER	-256 909	1 959 080,00	2 083 080,00	-1 255 237	-1 035 000	-1 055 000	-1 075 000
FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	0	0	0	0	0	0	0

ØKONOMIPLAN - INVESTERINGSBUDSJETT - FOR PERIODEN 2020 - 2023

SPEKIFIKASJON AV SUM INVESTERINGER

Prosjekt		Regnskap 2018	Budsjett 2019	Rev.budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
7514	Kjøp og utb. av Kongsmoen ind.område	3 804 894,90		513 000				
7518	Oppføring av ny flerbrukshall	1 298 367,46	5 200 000	37 000 000	42 057 000	565 000	565 000	565 000
7520	Bygging av ny barnehage - tilbygg	1 276 282,94	6 360 000	9 108 500	1 250 000			
7530	Enøktiltak kommunale bygg	4 462,50		280 000				
7531	Bygging av utleie- og flyktningeleiligheter	5 650 519,75	12 000 000	10 275 000				
7538	Påkosting Almås bru, bruvange/rekkverk							
7543	Forprosjekt arealbehov							
7544	Nødsstrømsaggregat m. v Høyl sykeheim							
7548	Utskrifting av automatikk i pumpestasjoner Børstad og Almås			-				
7549	Digitalisering av ledningskartverk	6 000,00		184 000				
7557	Ombygging ekspedisjon/inng.parti sykeheimen							
7558	Infrastruktur IKT - skole, sykeheim og helsesenter							
7559	Utskrifting automatikk pumpestasjoner	312 248,00						
7560	Høylandet sykeheim - nytt sykesignal	113 166,88		287 000				
7564	Høylandet sykeheim - Utskrifting av heis							
7566	Kjøp av enebolig gnr. 99, bnr. 21			316 000				
7567	Ny redningsbil til brannvesenet	664 635,00						
7568	Høylandet skole - IKT-satsing	305 697,11	200 000	200 000				
7569	Adresseprosjektet - skilting			250 000				
7570	Varebil til teknisk drift							
7571	Sentrumsutvikling/turster	506 590,26		1 369 000				
7573	Kjøp av skystasjon gnr. 100, bnr. 45, fnr. 17							
7575	Ny brannstasjon	23 187,50	4 950 000	6 936 000	312 500			11 000 000
7576	Ombygging skole, tilbygg klasserom, uteområde	2 121 927,45						
7577	Minirensanlegg Vadamoen		800 000	960 000				
7578	Rehabilitering kloakkpumpestasjon v/Haugland		400 000	400 000				
7579	Nytt kloakkrensanlegg i sentrum				250 000			
7580	Renovering av helse-/omsorgsbygget	454 968,70	7 500 000	7 637 000		12 730 000	8 500 000	
7581	Oppføring av et helseklyngebygg							
7582	Nytt telefonsystem overgang til mobiltelefoner	291 618,00						
7583	Kjøp av ny brannbil	1 421 400,00		2 811 000				
7584	Ny velferdsteknologi		700 000	700 000				
7586	Høylandet skole - fleraktivitetsområde	505 710,38		333 000				
7588	Oppgradering av akuttrom ved legekantoret		100 000	263 000				
7589	Ferdigstillelse av reservevannkilde M.Høyl vannverk		300 000	300 000	250 000			
7590	Skystasjon - oppgradering av bad og dører		220 000	220 000				
7591	Oppgradering av omsorgsboliger		500 000	500 000				
7592	Salg av kommunale boliger			66 000				
7593	Kjøp av gnr. 99, bnr. 67 - Twiggy-bygget			6 495 000				
7594	Friluftsområde Høylandet barnehage			501 500	1 500 000			
7595	Kjøp av gnr. 99, bnr. 73 og bnr. 74			826 000				
7596	Ladesystem for EL-biler			468 000				
7597	Kommunal vannforsyning til Tømmermoen - Vassbotna			200 000				
7598	Kjøp av andel i Midtre Høylandet borettslag, Vargeia 35			482 000				
7599	Statue av Pål Tyldum				100 000			
SUM INVESTERINGER I VARIGE DRIFTSMIDLER		18 761 676,83	39 230 000	89 881 000	45 719 500	13 295 000	9 065 000	11 565 000

	SUM TILSKUDD TIL ANDRES INVESTERINGER							
	Egenkapitalinnskudd KLP	489 089,00	540 920	481 920	450 237	470 000	490 000	510 000
	Aksjeinnskudd Revisjon Midt-Norge AS	15 000,00						
	NTE - aksjer	8 475 000,00						
	SUM INVESTERINGER I AKSJER OG ANDELER	8 979 089,00	540 920	481 920	450 237	470 000	490 000	510 000
	Sum UTLÅN AV EGNE MIDLER	-						
	SUM AVDRAG PÅ LÅN							
	SUM INVESTERINGSUTGIFTER	27 740 765,83	39 770 920	90 362 920	46 169 737	13 765 000	9 555 000	12 075 000
		-	-					

ØKONOMIPLAN - DRIFTBUDSJETT - FOR PERIODEN 2020 - 2023

Økonomisk oversikt drift etter budsjett- og regnskapsforskriften § 5-6

Linjenavn	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Rev. budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Rammetilskudd	-80 338 175	-80 649 000	-82 149 000	-85 567 000	-84 935 000	-84 715 000	-84 694 000
Innteks- og formueskatt	-26 224 591	-28 201 000	-26 701 000	-27 316 000	-27 316 000	-27 316 000	-27 316 000
Eiendomsskatt	-2 355 144	-2 930 000	-2 930 000	-2 869 000	-2 869 000	-2 869 000	-2 869 000
Andre skatteinntekter	0	0	0	0	0	0	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-6 715 682	-4 049 700	-4 763 500	-2 484 300	-1 405 200	-670 300	-584 800
Overføringer og tilskudd fra andre	-24 262 233	-16 082 601	-19 668 856	-15 020 281	-14 654 725	-14 387 725	-14 456 905
Brukerbetalinger	-6 820 620	-6 616 143	-6 841 143	-7 040 647	-7 040 647	-7 040 647	-7 040 647
Salgs- og leieinntekter	-14 466 976	-14 917 428	-15 021 428	-15 184 444	-15 176 784	-15 176 784	-15 176 784
SUM DRIFTSINTEKTER (B)	-161 183 421	-153 445 872	-158 074 927	-155 481 672	-153 397 356	-152 175 456	-152 138 136
Lønnsutgifter	88 110 824	85 016 172	89 066 192	85 889 641	82 895 688	82 868 688	82 900 788
Sosiale utgifter	16 298 828	15 141 432	15 352 804	14 929 424	14 837 496	14 835 896	14 860 764
Kjøp av varer og tjenester	41 165 769	36 966 344	38 463 247	37 320 936	37 125 581	36 946 581	37 126 541
Overføringer og tilskudd til andre	8 089 667	10 511 089	10 650 787	8 249 485	8 086 749	7 232 749	7 051 889
Avskrivninger	4 639 769	4 639 818	4 860 394	4 847 713	4 847 713	4 847 713	4 847 713
Tilleggsbev. Art 490 - som ikke er i bruk fra 2020	0	829 963					
Fordelte utgifter art 690 ikke i bruk fra 2020	-290 654	-961 373	-995 373				
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	158 014 203	152 143 445	157 398 051	151 237 199	147 793 227	146 731 627	146 787 695
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B - C)	-3 169 218	-1 302 427	-676 876	-4 244 473	-5 604 129	-5 443 829	-5 350 441
Renteinntekter	-782 685	-578 400	-578 400	-611 400	-648 086	-683 787	-718 464
Utbytter	-880	-1 000	-1 207 000	-801 000	-801 000	-801 000	-801 000
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0		0	0	0	0
Renteutgifter	1 710 079	2 127 471	2 136 471	2 385 471	3 445 362	3 562 049	3 599 395
Avdrag på lån	4 389 616	5 009 090	5 009 090	5 710 683	5 966 492	6 219 897	6 366 490
NETTO FINANSUTGIFTER	5 316 130	6 557 161	5 360 161	6 683 754	7 962 768	8 297 159	8 446 421
Motpost avskrivninger	-4 639 769	-4 639 818	-4 860 394	-4 847 713	-4 847 713	-4 847 713	-4 847 713
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	-2 492 857	614 916	-177 109	-2 408 432	-2 489 074	-1 994 383	-1 751 733
Disponering eller dekning av netto driftsresultat	-179043	0		0	0	0	0
Overføring til investering	995 276	0		0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	618 978	-1 402 357	-931 616	-294 420	-343 920	493 080	493 080
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	1 057 672	787 441	1 108 725	2 702 852	2 832 994	1 501 303	1 258 653
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0	0
SUM AVSETNINGER (K)	2 492 883	-614 916	177 109	2 408 432	2 489 074	1 994 383	1 751 733
FREMFOØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR (merforbruk)	26	0	0	0	0	0	0

Trykte vedlegg: (ikke ferdig)

1. Kompetanseplan for 2020
2. Høylandet Kirkelige fellesråd sak 39/2019 – Økonomiplan for 2020 - 2023
3. Diverse rapporter:
 - 3.1. Vedlikeholdsplan for kommunale bygg 2019 - 2024
4. Renter og avdrag i økonomiplanperioden
5. Gjeldsoversikt pr. 31.12.2018
6. Avsetning og bruk av fond i 2020
7. Beholdning av kommunale fond pr. 31.12.2018
8. Kommunale avgifter- og betalingssatser for 2020
 - 8.1. Diverse betalingssatser
 - 8.2. Betalingssatser for barnehage, SFO og musikkskole
 - 8.3. Vaksinerings – betalingssatser for 2020
 - 8.4. Betalingssatser for pleie og omsorg, salg fra kjøkkenet
 - 8.5. Kommunale avgifter for;
 - 8.5.1. vann- og avløp
 - 8.5.2. feiing
 - 8.5.3. renovasjon
 - 8.5.4. slamtømming
 - 8.6. Husleiesatser og utleie av ulike rom
 - 8.7. Gebyrregulativ for byggesaker
 - 8.8. Gebyr etter matrikkelloven
9. Det interne arbeidsbudsjettet for 2020
 - 9.1. Investeringsbudsjettet for 2020
 - 9.2. Driftsbudsjettet for 2020

Utrykte vedlegg: Kommunebarometeret 2019
Statsbudsjettet for 2020 og grønt hefte for 2020
Trøndelag i tall 2019
Hovedrapport fra SafeControll – Hovedinspeksjon bruer i 2019

Med hilsen

Eva-Janne Falstad
økonomisjef